

Maalahden kunta TILINPÄÄTÖS 2023

Kunnanhallitus 27.3.2024
Kunnanvaltuusto 17.6.2024

SISÄLLYS

Johdanto	3
Kunnanjohtajan katsaus	3
Toimintakertomus	5
Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	5
Selvitys kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	13
Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	17
Rahoitusasema ja sen muutokset	19
Kokonaistulot ja -menot	20
Kuntakonsernin toiminta ja talous	21
Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	26
Talousarvion toteutuminen	27
Käyttötalouden toteutuminen	27
Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	76
Tuloslaskelmaosan toteutuminen	78
Investointiosan toteutuminen	81
Rahoitusosan toteutuminen	85
Tilinpäätöslaskelmat	86
Tuloslaskelma	86
Rahoituslaskelma	87
Tase	88
Konsernilaskelmat	90
Tilinpäätöksen liitetiedot	94
Kirjanpitoaineisto ja tositesarjat	108
Tunnuslukujen laskentaperiaatteet	109
Allekirjoitukset ja merkinnät	111
LIITE 1: Maalahden Vesi	112
LIITE 2: Henkilöstö 2023	134

Johdanto

Kunnanjohtajan katsaus

Tulevaisuuden kunta on täällä. Itsehallinnolliset hyvinvointialueet ovat toimineet ensimmäisen vuotensa, ja kunnassa olemme tarkistaneet kuntaan jääneen toiminnan organisaatiota. Hallintosääntöä päivitettiin vuodeksi 2024 ja sen mukana myös organisaatorakennetta.

Kosketuspintoja hyvinvointialueen kanssa on monia, etenkin ehkäisevässä työssä, kotouttamisessa ja työllistämisessä. Vuoden 2023 alussa Maalahden kunta siirsi hyvinvointialuetta palvelevat siivous- ja ruokahuoltopalvelut seudulliselle yhtiölle TeeSe Botnia Oy Ab:lle sote-uudistuksen toimeenpanolain mukaisesti. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa etsii vielä muotojaan. Haasteita on, etenkin sivistyspuolella, jossa pula koulupsykologeista ja psykiatrian resursseista on ollut tuntuva.

Valtakunnan tasolla työ- ja elinkeinopalvelujen uudistus on edennyt, ja kunnat päättivät vuonna 2023 työllisyysalueista. Maalahti päätti liittyä Pohjanmaan työllisyysalueeseen, joka ulottuu Närpiöstä Uuteenkaarlepyyhyn, ja jonka keskuspaikkana on Vaasa.

Vuoden aikana on tehty paljon kolmen teema-alueen, kestävyiden, lapsiystävällisyyden ja elinvoimaisuuden, puitteissa. Kunta on jatkanut aktiivista työskentelyään hiilidioksidipäästöjen pienentämiseksi. Marraskuussa kunnanvaltuusto päätti kunnan liittymisestä valtakunnalliseen ilmastomuutoksen hillinnän edelläkävijöiden Hinku-verkostoon Pohjanmaan ensimmäisenä kuntana, ja tarkoituksena on liittyä kunta-alan energiatehokkuussopimukseen (KETS) vuoden 2024 aikana. Kestävän kehityksen strategian mukaisia toimenpiteitä on toteutettu kunnan toiminnassa, ja rakennusstrategista tarkistuslistaa on käytetty Söderfjärdsbackenin päiväkodin suunnitteluprosessissa. Ympäristöministeriö ja valtion kestävä kehityksen yhtiö Motiva myönsivät kunnalle Julkisen puurakentamisen edelläkävijä 2023 -tunnustuksen sen kestävä kehityksen eteen tekemästä työstä, jossa puurakentaminen on keskeisessä asemassa. Palkinnon jakoi ympäristö- ja ilmastoministeri Kai Mykkänen Helsingissä 2.11.2023.

Lapsiystävällinen kunta -työskentelyssä on kuultu lapsia ja nuoria useissa asioissa kyselyjen ja keskustelujen avulla. Lapsen oikeuksia edistäviä rakenteita on vahvistettu, ja kevään 2024 aikana Unicef arvioi kunnan Lapsiystävällinen kunta -mallin toimintaa.

Investointeja elinvoimaisuuden lisäämiseen on tehty lapsiystävällisyys- ja kestävyystyöskentelyn lisäksi muun muassa aktiivisella kaavoituksella. Useat kaavoitushankkeet ovat edenneet vuoden aikana. Esimerkkeinä voidaan mainita, että Pixnen urheilualueen asemakaavan tarkistus ja Brinkenin asemakaavan korttelien 1–3 ja 5 tarkistus (lukuun ottamatta kahta tonttia) saivat lainvoiman. Juthskogenin tuulivoimapuiston (14 tuulivoimalaa) kaavoitus, joka hyväksyttiin syksyllä 2023, odottaa päätöstä, antaako korkein hallinto-oikeus valitusluvan. Kunnan ensimmäisen aurinkovoimapuiston, Nyby Solparkin, joka käsittää noin 100 hehtaaria, kaavoitus käyn-

*Ympäristöministeriö ja
Motiva myönsivät
Maalahden kunnalle
Julkisen
puurakentamisen
edelläkävijä -kunniamai
ninnan.*

nistettiin. Vuoden 2023 lopussa käynnistettiin myös Smalmossan ja Korsbäckin tuulivoimapuistojen osayleiskaavoitus, molempiin on tulossa enintään 6 tuulivoimalaa. Myös kunnan merenrantakaavojen tarkistaminen käynnistettiin.

Söderfjärdsbackenille vievän pyörätien suunnittelu eteni, ja ELY-keskus aloitti pyöräteiden suunnittelun Viaksesta Paxaliin ja Åminnentien varrelle. Myös kunnan yksityisteiden kunnossapitoa koskevat periaatteet päivitettiin, ja tiekuntien kanssa tehtiin uusia sopimuksia.

Vuosi 2023 oli Maalahden kunnalle taloudellisesti vahva. Tilinpäätös osoittaa 1,5 miljoonan euron tulosta, joka on kaksi kertaa budjetoitua parempi. Söderfjärdsbackenin uutta päiväkotia varten tehdään 1,3 miljoonan euron investointivaraus. Sote-uudistuksen seurauksena kunnan tuloissa ja menoissa on tapahtunut suuri muutos. Kunnan toimintamenot ovat pienentyneet noin 63 prosentilla. Verotulot ovat pienentyneet noin 43 prosentilla ja valtionosuudet noin 71 prosentilla vuoteen 2022 verrattuna. Sote-uudistuksen yhteydessä muodostuneet verohännät ja liian positiivisesti lasketut valtionosuudet ovat vaikuttaneet positiivisesti verojen ja valtionosuuksien osuuteen. Nämä ovat kertaluonteisia tuloja vuonna 2023.

Taloudellisesti haastavat ajat ovat edessä. Vuodeksi 2024 ja etenkin vuosiksi 2025–2027 on ilmoitettu pienemmistä valtionosuuksista, mikä johtuu osittain liian korkeista valtionosuuksista vuonna 2023 ja osittain siitä, että talouskehitys on edelleen vähäistä. Kunnan investointivauhti on tasoittunut 2010-luvun intensiivisten investointivuosien jälkeen. Tavoitteena on kuntastrategian mukaan kunnan velkataakan pienentäminen miljoonalla eurolla vuodessa vuodesta 2023 lähtien, niin että velkataakka alittaa 27 miljoonaa euroa vuonna 2025. Vuonna 2023 velkataakka kasvoi 2 miljoonalla eurolla edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoteen 2021 verrattuna velkataakka on kuitenkin pienentynyt miljoonalla eurolla. Keskeistä on, että jatketaan kunnan investointien tarkkaa priorisoimista ja tehostetaan toimintaa. Pienentyvien valtionosuuksien vuoksi vuosina 2025–2027 on noin 1 miljoonan euron tasapainottamistarve, ja jotta voitaisiin päästä tavoitteeseen, että lainoja lyhennetään 1 miljoonalla eurolla vuodessa, tasapainottamisen pitäisi olla kaksinkertainen.

Väestönkehitys on ollut negatiivinen vuonna 2023 (-18), syntyneiden määrä on pienempi kuin kuolleiden määrä, ja kunnalla on myös tulo- ja lähtömuutossa tappiota vuonna 2023 verrattuna vuosiin 2021 ja 2022, jolloin nettomuutto oli positiivinen. Korkean korkotason ja inflaation vuoksi rakentaminen on pysähtynyt, ja vuoden aikana on myönnetty vain muutamia rakennuslupia.

Maailman vaikean turvallisuustilanteen takia tulevaisuudesta on suuri epävarmuus. Kolmatta vuotta jatkuva sota Ukrainassa ja sota Gazassa, joka on seurausta Hamasin terrori-iskusta Israeliin 7.10.2023, kuvaavat tilannetta ja lisäävät huomion kiinnittämistä valmiusasioihin.

Synkästä maailmantilanteesta ja odotettavissa olevista taloudellisesti haastavimmista ajoista huolimatta Maalahden kunnassa on hyvä keskusteluilmapiiri henkilöstön ja luottamushenkilöiden välillä, ja edellytykset jatkaa muutosten tekemistä sekä kestävyys-, lapsiystävällisyyden että elinvoimaisuuden edistämiseksi kuin myös toiminnan tehostamiseksi ovat hyviä.

Jenny Malmsten

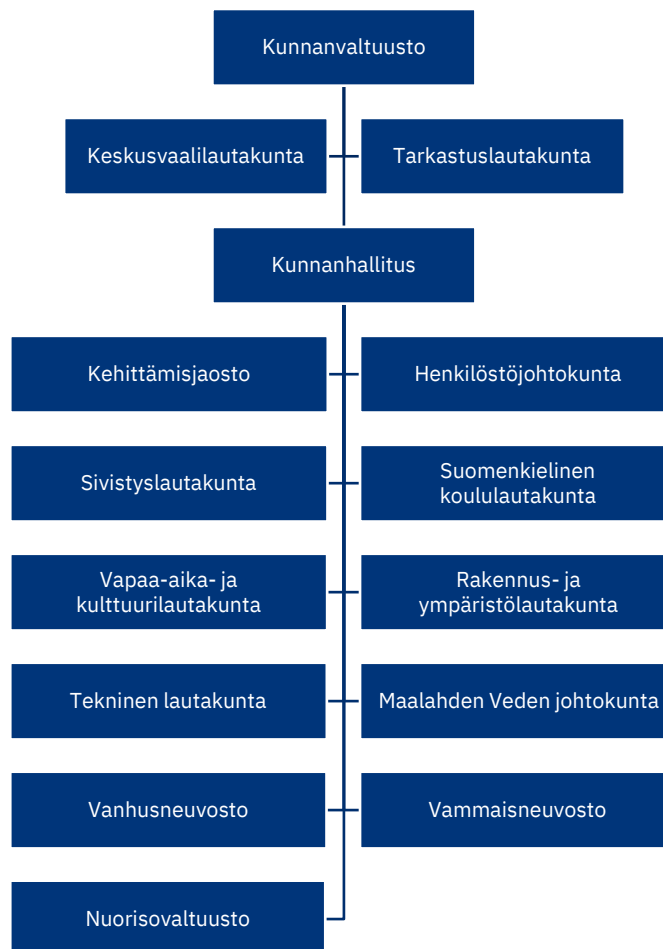

Toimintakertomus

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Kunnan hallinto ja muutokset siinä

Kaikki poliittisten hallintoelinten jäsenet ovat tilivelvollisia. Tilivelvolliset viranhaltijat esitellään tulosalueittain talousarvion toteutumaosassa. Kunnan hallintoelimet ovat olleet seuraavat:

Hallintosäätöä päivitettiin syksyllä 2023 siten, että kotouttaminen, työllistäminen ja hyvinvointia edistävä työ ovat osa vapaa-aikalautakunnan vastuualuetta, ja entisen vapaa-aika- ja kulttuuriyksikön henkilöstö on 1.1.2024 alkaen osa uutta hyvinvointi- ja henkilöstöhallintoyksikköä, joka kuuluu konsernihallintoon. Kansalaisopiston toiminta siirrettiin sivistyslautakunnalle. Kehittämisjaosto lakkautettiin, ja sen asiat käsitellään tästä lähtien suoraan kunnanhallituksessa, poikkeuksena osa avustusasioista, jotka siirrettiin vapaa-aika- ja kulttuurilautakunnalle jo vuonna 2023. Ruokahuollon henkilöstö on siirretty sivistyslautakunnalta tekniselle

lautakunnalle ja vastuu keittiöhenkilöstöstä rehtoreilta siivous- ja ruokahuoltokoordinaattorille 1.1.2024 alkaen.

Yleinen talouskehitys ja kehitys kunnan alueella

Viime vuodet ovat olleet kunnille taloudellisesti varsin suotuisia, niin myös tämä vuosi, kun katsotaan valtakunnallisia tilinpäätösennusteita 2023. Tästä eteenpäin kuntien taloudellinen tilanne näyttää toisaalta synkemmältä. Vuosi 2023 on ensimmäinen vuosi, jolloin kuntien toiminta on täysin sosiaali- ja terveydenhuollosta irrallista, mikä näkyy myös luvuissa, sillä sekä tulot että menot ovat huomattavasti pienempiä.

Syksyn 2023 kuntatalousohjelman ennusteiden mukaan kunnissa odotettiin korkeampia vuosituloksia kuin vuoden 2023 tilinpäätösarvioinneissa lopulta saavutettiin. Kaiken kaikkiaan kunta-alan tuloksia ovat vuonna 2023 parantaneet kertaluonteiset erät, kuten verohännät. Ennuste eteenpäin näyttää siltä, että vuosikate kattaa poistot, mutta investointimahdollisuuksia ei ole. Myös Maalahden kunnan talous näyttää tulevina vuosina heikommalta, ja työtä talouden tasapainottamiseksi negatiivisesta ainakin poistot kattavaksi on tehtävä.

Kun lainakantaa verrataan Manner-Suomen kuntien lainakantoihin vuosina 2022 ja 2023, lainakanta on pienentynyt. Kun katsotaan vain pohjalaiskuntia, nähdään velkataakan kuitenkin kasvaneen vuonna 2023 vuoteen 2022 verrattuna. Maalahden osalta velkataakka on kasvanut vuoteen 2022 verrattuna, mutta edellisvuonna kunnalla oli epätavallisen matala kuntatodistus kyseisenä ajankohtana. Velkataakka on vuonna 2023 kuitenkin pienentynyt runsaat miljoona euroa vuodesta 2021. Kuntastrategiassa on tavoitteena, että velkataakka on alle 27 miljoonaa euroa vuonna 2025. Talousarvion 2024 mukaan velkataakka kuitenkin kasvaa vuosina 2024–2025, jolloin rakennetaan Söderfjärdsbackenin päiväkotia. Näin ollen tarvitaan lisää toimenpiteitä talouden vahvistamiseksi ja velkataakan pitämiseksi pienenä.

Vuonna 2023 olemme nähneet tuntuvasti kasvavat korot, ja inflaatio on jatkunut. Vain muutama vuosi sitten olimme tilanteessa, jossa kunnilla oli nollakorot tai negatiiviset korot kuntatodistuksissa. Kunnalle siis saatettiin maksaa siitä, että se ottaa lainaa. Nyt olemme täysin toisenlaisessa tilanteessa koron ollessa noin 4 %, mikä vaikuttaa rahoituksen nettoon selvästi.

Kunta-alan vuonna 2022 päättyneet työmarkkinaneuvottelut ja yksityisten alojen sopimus keväällä 2023 ovat kasvattaneet henkilöstökuluja 3–4 prosentilla vuonna 2023, ja vuonna 2024 kulujen odotetaan kasvavan vielä noin 3 prosentilla. Sen sijaan työttömyysvakuutusmaksua pienennetään vuonna 2024, millä on lieventävä vaikutus.

Eduskuntavaalit pidettiin huhtikuussa 2023. Uuden hallitusohjelman mukaisesti kuntien rahoitusta ja valtionosuusjärjestelmää tarkistetaan, jotta ne vastaavat kuntien uutta roolia ja tilannetta sen jälkeen, kun sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus on tullut voimaan ja työ- ja elinkeinopalvelujen uudistus on toteutettu. Valtionosuusjärjestelmän uudistuksen odotetaan tulevan voimaan 1.1.2026. Vielä on epäselvää, mitä se käytännössä tarkoittaa Maalahdelle, mutta valtionosuuspotin uudelleenjakoon on varauduttava. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtionosuudet pienenevät tulevina vuosina jonkin verran reaalisesti oppilas- ja opiskelijamäärän pienenemisen vuoksi.

Sote-uudistuksen seurauksena kunnallisveroprosentteja pienennettiin 12,64 prosenttiyksiköllä vuonna 2023, jotta se vastaisi siirtyviä kustannuksia. Osoittautui, että tämä ei riittänyt, ja kunnille on tästä lisää vaikutuksia. Näin ollen kunnilla oli edessä varsinainen Black Friday, joka sai kunta-alalla uuden merkityksen loppuvuonna 2023. Samana perjantaina marraskuussa, jolloin kuntien piti ilmoittaa veroprosenttinsa vuodeksi 2024, Valtiokonttori ilmoitti, että se prosenttimäärä, jolla kunnallisvero pienennettiin, ei ole riittänyt tasapainottamaan kustannussiirtymää kuntien ja hyvinvointialueen välillä, ja siksi kuntien on maksettava osa valtionosuudesta takaisin valtiolle. Tämä merkisi lopulta sitä, takaisinmaksu tehdään kolmen vuoden aikana valtionosuuksia pienentämällä. Maalahden kunnan tulevien vuosien taloussuunnitelmiin

on ollut tällä suuri vaikutus. Viimeisimmän ennusteen mukaan valtionosuudet pienenevät noin 400 000–500 000 euroa/vuosi taloussuunnitelmaan verrattuna, ja on myös epäselvää, missä laajuudessa käynnissä oleva valtionosuusjärjestelmän kokonaisuudistus vaikuttaa tähän lisää.

Kaikenkokoisissa on kunnissa on painetta korottaa kunnallisveroprosenttia tulevaisuudessa. Vaikuttavana tekijänä tähän on muun muassa se, että valtionosuudet pienenevät oleellisesti ja että kunnalla on tiukempaa jo vuodesta 2025 alkaen. Kun tarkastellaan vuosia 2025–2027, Maalahden kunnan taloussuunnitelma on alijäämäinen. Tasapainottamisohjelma kustannusten pienentämiseksi vaikuttaa vuoden 2025 talousarviokehyyksiin. Tämä on jatkuvaa työtä, joka on käynnissä kaikilla toimialoilla. Talousarvion 2025 esityöt alkavat suuressa mittakaavassa jo keväällä 2024. Ensisijaisesti tarkastellaan kuluja, toissijaisesti kyseeseen voivat suunnitelmavuosien aikana tulla veronkorotukset.

Investointitaso on heikentynyt. Investointitahtia on jatkossa tärkeä rajoittaa, jotta velkaantuneisuus ei kasva.

Kiinteistöveron alarajaa korotettiin 1,0 prosentista 1,3 prosenttiin 1.1.2024, mistä tulee pieni tulolisäys. Verotulot ovat kasvaneet, koska monia tuulivoimaloita on saatu käyntiin. Myös 14 uuden tuulivoimalan kaavoitus on valmistunut, mutta valitusten vuoksi kaava ei ole saanut vielä lainvoimaa.

Meneillään on myös kiinteistöverouudistus, jonka tarkoituksena on, että maapohjan ja rakennusten verotusarvot vastaisivat paremmin todellista arvoa. Hallituksen lainsäädäntösuunnitelman mukaan keväällä on suunnitelmissa jättää kiinteistöverotusta koskeva hallituksen esitys. Uudistuksen tarkoituksena ei ole kuitenkaan tiukentaa kiinteistöverotusta, ja alimpiin ja ylimpiin veroprosentteihin voi tulla tarkistuksia, jotta kunnat saavat käyttöönsä uudet rajat, joihin veroprosenttinsa perustaa.

Kunnassa on edelleen suhteellisen matala työttömyysaste, ja yrityksillä menee edelleen hyvin.

Väestönkehitys Kylittäin	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020
Bergö	451	454	456	460
Långåminne*	235	247	248	244
Pohjois-Pirttikylä**	134	147	155	154
Nyby	199	207	209	214
Petolahti	733	779	791	781
Yttermalax	2 100	1 967	1 980	1 945
Övermalax	1 584	1 627	1 613	1 617
Muut	22	48	34	36
Yhteensä (alustavasti)	5 458	5 476	5 486	5 451
Muutos	-18	-11	+35	-24

*Långåminnen ja Sarvijoens postinumerot

**Sorvarin ja Pirttikylän postinumerot

Työttömyysaste 31.12.	2023	2022
Työttömiä, Maalahti	90	116
Työttömyysaste, Maalahti	4,6 %	4,5 %
Pohjanmaa	7,6 %	6,6 %
Koko maa	11,2 %	9,9 %

Muita väestöä koskevia tunnuslukuja	2023	2022	2021	2020
Alle 15-vuotiaiden osuus, %	15,8	15,7	15,6	15,2
15–64-vuotiaiden osuus, %	54,8	55,0	55,2	56,0
65 vuotta täyttäneiden osuus, %	29,4	29,3	29,2	28,8
Väestöllinen huoltosuhde	81,5	81,2	81,2	78,8
Suomenkielisiä	514	525	531	524
Suomenkielisten osuus, %	9,4	9,6	9,7	9,6
Ruotsinkielisiä	4610	4650	4 679	4 640
Ruotsinkielisten osuus, %	84,5	84,9	85,3	85,1
Vieraskielisiä	334	301	276	289
Vieraskielisten osuus, %	6,1	5,5	5,0	5,3
Maapinta-ala, km ²	522,1	522,1	521,8	521,8
Väestötiheys	10,5	9,5	9,5	9,5

Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Sosiaali- ja terveydenhuolto siirtyi itsehallinnollisen Pohjanmaan hyvinvointialueen vastuulle 1.1.2023. Tässä yhteydessä myös kunnalta poistui taloudellinen vastuu toiminnasta.

Tämän seurauksena verotulot, valtionosuudet ja kustannukset ovat pienentyneet selvästi. Edelliseen tilivuoteen verrattuna muutos on seuraava:

(1 000 euroa)	2023	2022	Muutos
Valtionosuudet	5 636	19 367	-13 731
Tulovero	9 952	19 885	-9 933
Asiakaspalvelujen ostot	800	25 980	-25 180

Valtionosuuksien pienentyminen johtuu suurimmaksi osaksi siitä, että osa kuntien osuuksista ohjattiin hyvinvointialueille sote-uudistuksen yhteydessä. Tuloveron pienentyminen johtuu siitä, että 12,64 prosenttiyksikköä kuntien tuloverosta ohjattiin valtiolle sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten kattamiseksi. Maalahden kunnan tuloveroprosentti muutettiin 21,5 prosentista 8,86 prosenttiin. Menopuolella kustannukset ovat pienentyneet noin 25 miljoonalla eurolla vuoteen 2022 verrattuna. Tämä johtuu siitä, että kunta osti palvelut Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymältä vuonna 2022. Vuonna 2023 Maalahden kunnalla ei ole enää ollut vastuuta sosiaali- ja terveydenhuollosta.

Seuraavat tulosalueet ovat vuoden aikana ylittäneet tai alittaneet nettonsa (ulkoisten ja sisäisten tulojen ja menojen summa):

- **Yleishallinto**

Alittanut neton 270 000 eurolla eli 43 prosentilla, lähinnä siksi, että tuotot ateriamak-suista kasvoivat ja henkilöstökulut alittivat talousarvion.

- **Vapaa-aika- ja kulttuuritoiminta**

Alittanut neton 65 000 eurolla eli 33 prosentilla, koska ulkoiset tuotot kasvoivat ja kustannukset olivat budjetoitua pienemmät, muun muassa henkilöstökulut alittivat talousarvion.

- **Varhaiskasvatus**

Ylittänyt neton 130 000 eurolla eli 2,5 prosentilla, lähinnä kasvaneiden henkilöstökulujen vuoksi.

- **Kunnan koulutoimi**

Alittanut neton 46 000 eurolla eli 1,1 prosentilla, koska muun muassa sisäiset IT-palvelut pienenivät ja ulkoiset tuotot kasvoivat.

- **Yhteinen koulutoimi**

Alittanut neton 104 000 eurolla eli 2,2 prosentilla, koska muun muassa sisäiset IT-palvelut pienenivät ja ostopalvelukulut (koulukuljetukset) pienenivät.

- **Kiinteistöt**

Ylittänyt neton 225 000 eurolla eli 44 prosentilla. Johtuu sekä arvioitua suuremmista tuotoista että myös pienemmistä poistoista.

Kunnan henkilöstö

Kunnan henkilöstömäärä 31.12.2023 oli 327 henkilöä. Sairauspoissaoloja oli 14,6 päivää/työntekijä. Se tarkoittaa, että sairauspoissaolot ovat pienentyneet huomattavasti edellisestä vuodesta, jolloin niitä oli 19,4 päivää/työntekijä. Eniten sairauspoissaoloja on ollut varhaiskasvatuksessa ja seuraavaksi eniten teknisellä osastolla. Vuoden aikana on tehty aktiivista työtä lähiesihenkilöiden työn vahvistamiseksi, henkilöstön hyvinvointiin liittyvien strategioiden päivittämiseksi ja siihen, että yksiköissä kiinnitetään huomiota henkilöstön hyvinvoinnin vahvistamiseen. Henkilöstön hyvinvointia kartoittava kysely tehtiin joulukuussa 2023, ja tulos oli hyvin positiivinen keskiarvon ollessa 4,1 (asteikolla 1–5). Se on selkeä parannus aiempiin vuosiin, ja tämä vuoden aikana meneillään olleista muutosprosesseista huolimatta.

Työterveyshuollon kustannukset ovat jatkaneet kasvuaan. Kunta siirsi työterveyshuollon TT Botnialle vuonna 2021, ja työterveyshuollon saatavuus on parantunut, mikä on myös vaikuttanut kustannusten kasvuun. Mahdollisuus etätööhön, yleensä kolmena päivänä viikossa, jatkuu osana joustavuutta, jota työnantaja haluaa tarjota työntekijöilleen. Hyvinvointialuetta palveleva siivous- ja ruokahuoltohenkilöstö siirrettiin TeeSe Botnia Oy Ab:lle 1.2.2023.

Keväällä 2022 käytyjen valtakunnallisten palkkaneuvottelujen tuloksena kuntien työntekijöiden palkat nousevat huomattavasti tulevina vuosina, yhteensä liki 10 prosentilla. Kunnassa on tarkasteltu palkkoja, tehtäväkuvauksia ja palkkaryhmiä ja tehty tarkistuksia. Lisätietoja kunnan henkilöstöstä on henkilöstöraportissa.

Ympäristönäkökohdat

Kunnanvaltuusto hyväksyi vuonna 2021 kunnan kestävän kehityksen strategian 2021–2025. Strategiaa kiinnitetään huomiota ilmasto- ja kestävyystavoitteisiin sekä toimenpiteisiin niiden saavuttamiseksi. Strategian päätavoitteina on, että kunta pienentää kasvihuonekaasupäästöjä 10 prosentilla vuodesta 2021 vuoteen 2025, rakentaa puusta strategisena valintana ja että Maalahti on hiilineutraali vuonna 2030. Strategiaan sisältyy myös rakennusstrateginen tarkistuslista, joka auttaa varmistamaan, että kestävyys huomioidaan rakennushankkeissa ja kiinteistöjen koko elinkaareissa. Hankkeessa Kiinteistöjen energiatehokkuuden parantaminen – askel kohti kestävämpää tulevaisuutta kartoitettiin kunnan kiinteistöjen optimointimahdollisuuksia. Energiankulutus pieneni huomattavasti, ilman uusia investointeja. Kartoitus oli perustana myös talousarvioon 2023 sisältyville energioptimointiin liittyville investoinneille ja vihreän sähkön osuuden kasvattamiselle, esimerkkinä kunnantalon katolle asennetut aurinkopaneelit. Hiilidioksidipäästöt ovat Suomen ympäristökeskuksen seurannan mukaan pienentyneet huomattavasti viime vuosina.

Puurakentaminen on ollut keskiössä, sillä Söderfjärdsbackenin päiväkotia suunnitellaan massiivipuusta (CLT). Aiemmin kunnassa on rakennettu CLT:stä uusi lukiorakennus (2021) Petolahteen. Kunnassa on myös muita puurakennuksia, esimerkiksi Bergön skola, Malminkartano, Knattebon päiväkotia ja Solhagenin päiväkotia. Vuoden aikana on jatkunut hanke Kestävä, energiatehokkaat kiertotaloutta edistävät rakennukset – prosessikuvauksesta toteuttamiseen. Hankkeen puitteissa rakennusstrateginen tarkistuslista on implementoitu suunnitteluprosessiin. Kunta on myös osallistunut seudulliseen hankkeeseen Vaikuttavat ilmastotoimet Pohjanmaan kunnissa. Maalahden kunta sai tunnustuksen puurakentamisen edistämistyöstään, kun ympäristöministeriö ja valtion kestävän kehityksen yhtiö Motiva myönsivät kunnalle Julkisen puurakentamisen edelläkävijä 2023 -tunnustuksen.

Yttermalaxissa ja Petolahdessa on ennestään kaukolämpöverkko, jonka lämmönlähteenä on bioenergia, ja sellaisissa kunnan kiinteistöissä, jotka eivät ole kaukolämmössä, on nykyisin maalämpö. Öljylämmityksestä on luovuttu kaikissa kunnan kiinteistöissä Petolahden virastotaloa lukuun ottamatta.

Maaliskuussa 2023 voimaantulleen ilmastolain mukaan jokaisen kunnan on laadittava taikka päivitettävä ilmastosuunnitelma vähintään kerran valtuustokaudessa. Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaan kuntien velvollisuudesta laatia ilmastosuunnitelmia luovutaan lakimuutoksella. Kunta jatkaa aktiivisesti kestävän kehityksen strategiansa noudattamista ja ryhtyy kaikessa toiminnassaan toimenpiteisiin kestävyiden edistämiseksi.

Muut kuin taloudelliset tiedot

Kirjanpitolain luvun 3. a mukaisesti voidaan todeta, että muut kuin taloudelliset tiedot huomioidaan muun muassa sisäisissä ohjausasiakirjoissa, kuten henkilöstöpoliittisessa tasa-arvosuunnitelmassa, yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmassa, toimintamallissa työhyvinvoinnin edistämiseksi, sisäisissä tietosuojaohjeissa, hankintaohjeissa ja sisäisen valvonnan ohjeissa. Seuranta tehdään muun muassa sisäisen valvonnan puitteissa. Sitä selvitetään jäljempänä. Sidonnaisuusrekisteriä päivitetään jatkuvasti. Henkilöstön ja luottamushenkilöiden jatkuvaa sisäistä ja ulkoista koulutusta kunnan hallinnon vahvistamiseksi ja sillä tavoin myös tietoturvan ja digitaalisen kypsytyksen edistämiseksi on korostettu. Digiturvallisuuden edistämisen puitteissa kunta on osallistunut hankkeeseen Digiosaaminen yhdessä seitsemän muun pohjalaiskunnan kanssa. Hankkeen puitteissa on kehitetty erilaisia digityökaluja ja koulutuksia ja otettu myös käyttöön Nimblr-tietoturvakoulutus koko henkilöstölle. Koulutustarpeista ja toimenpiteistä korruption ja lahjusten torjumiseksi keskustellaan myös vuosittain yhteistyössä riskienkartoituksen yhteydessä, ja talousyksikkö on vuoden aikana osallistunut petosten ehkäisemistä koskevaan koulutukseen.

Arvio tulevasta kehityksestä

Eduskunta nuiji maaliskuussa 2023, juuri ennen eduskuntavaaleja, että työ- ja elinkeinopalveluja koskeva TE-palvelut 2024 -uudistus tulee voimaan 1.1.2025. Uudistuksen odotetaan edistävän työllisyyttä mutta myös vahvistavan alueiden elinvoimaisuutta. Tämän seurauksena kuntien rahoitusvastuu laajenee. Uudistus rahoitetaan kunnan saamalla yleiskatteisella valtionosuudella. Tämä on suuri muutos, joka myös lisää kunnan taloudellista epävarmuutta.

Uusi hallitusohjelma, joka neuvoteltiin eduskuntavaalien jälkeen, sisältää monia uusia uudistuksia, jotka vaikuttavat kuntien toimintaan ja talouteen, muun muassa valtionosuusjärjestelmän kokonaisuudistus. Talousuudistuksia on selvitetty aiemmin kohdassa yleinen talouskehitys. Hallituksen uudistustyössä otetaan huomioon myös kuntien toimintaedellytysten parantaminen. Hallitus on käynnistänyt myös kuntien normituksen keventämisohjelman. Kunnissa ja kuntien verkostoissa on keskusteltu erilaisista toimenpiteistä. Tarpeettomia normeja kevennetään hallintokulujen pienentämiseksi ja palveluprosessien tehostamiseksi ja jotta voidaan testata uusia paikallisia tapoja toteuttaa palveluja.

Kunnan tulevaan kehitykseen vaikuttaa myös maailman epävarma turvallisuustilanne. Ukrainassa käydään sotaa kolmatta vuotta. Keskustelu lännen tuen horjumisesta Ukrainalle ja Yhdysvaltojen tuleva presidentinvaali lisäävät epävarmuutta. Turvallisuuspoliittiseen tilanteeseen vaikuttaa myös merkittävästi Gazan sota, joka oli seurausta Hamasin tekemästä terrori-iskusta Israeliin 7.10.2023.

Myös kunnissa turvallisuus- ja valmiusasiat saavat lisää huomiota. Maailmantilanne on johtanut korkojen nousuun, inflaatioon ja lisääntyneeseen epävarmuuden tunteeseen, mikä vaikuttaa myös meillä investointipäätöksiin ja tulevaisuuden uskoon.

Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan yritysten tunnelmat ovat jatkuneet vaisuina vuonna 2023 Pohjanmaan kauppakamarin jäsenyritystensä parissa tekemän Business Panel -suhdannekyselyn mukaan. Mittaus tehdään kaksi kertaa vuodessa, viimeisin on syyskuulta 2023. Kun suhdannetta verrataan pitkän ajan keskiarvoihin, tilanne on nyt huomattavan alavireinen, ja kokonaiskuva hyvin samankaltainen kuin esimerkiksi ensimmäisenä pandemiasyysynä vuonna 2020. Moni yritys näkee silti, että suhdannepohja on vasta edessäpäin.

Teollisuuden tilauskanta supistuu, varastoja puretaan ja tuotantoa vähennetään, mutta kannattavuudessa ei ole tapahtunut muutoksia verrattuna viime kevään mittaukseen. Teollisuusyrityksistä 34 prosenttia painii kannattavuusongelmien kanssa, mutta suurin osa pääsee

vähintään edellisvuoden tasolle. 30 prosenttia kertoo kannattavuutensa parantuvan tänä vuonna. Rekrytointi on edelleen pullonkaula, koska on vaikea saada ammattitaitoista henkilöstöä.

Vielä haastavampia ovat rakennusalan näkymät. Rakennusalan alamäki Pohjanmaan kauppakamarin alueella on nyt jatkunut kaksi vuotta. Asuntorakentamisen näkymät ovat heikentyneet dramaattisesti markkinoiden hiljennyttyä ja korkojen noustua reippaasti. Tunnelma on melkein yhtä synkkä kuin pandemian aikana: 70 prosenttia vastaajista kokee alan tunnelman pessimistisenä tai hyvin pessimistisenä. Silti alan tilanne näyttää Pohjanmaalla parempana kuin muualla Suomessa, osin teollisten investointien käynnistymisen ansiosta. Myös näkymä tulevaan on tältä osin vahvasti positiivinen. Yksityisten palvelujen ja kaupan luvut ovat suhteellisen positiivisia, ja yritykset ennustavat liikevaihdon pysyvän joko samalla tasolla kuin edellisenä vuonna tai kasvavan.

Pohjanmaalla suunnitellaan suuria investointeja, muun muassa akkutehdasaluetta Vaasaan ja Mustasaareen, merituulivoimaa Pohjanmaan rannikolle ja kartonkitehdasta ja vetyvoimalaitosta Suupohjaan. Tämä johtaa muutokseen. Työperäisen maahanmuuton kasvaminen merkitsee myös vuokra-asuntojen tarpeen kasvamista, palvelujen tarpeen kasvamista sekä vapaa-aika- ja kulttuuripalvelujen lisääntyvää tarvetta. Todennäköistä on, että tämä johtaa jonkin verran Maalahteen muuttajien määrän kasvamiseen, koska Maalahti sijaitsee työssäkäyntitietäisyydellä Vaasan ja Mustasaaren teollisuusalueista. Vaasan kaupungin MDI:llä teettämän Vaasan seudun asuntoselvityksen mukaan Vaasa ja Mustasaari kasvavat eniten, jos investoinnit toteutuvat. Maalahden asukasluku kasvaa jonkin verran tai pysyy nykyisellä tasolla investointien toteutuessa. Ilman uusinvestointeja Maalahden asukasluvun ennustetaan pienenevän noin 300 hengellä vuoteen 2050 mennessä.

Maalahden kunta yhdisti kiinteistöyhtiönsä vuodenvaihteessa ja valmistelee parhaillaan asuntopoliittista ohjelmaa, jotta asuntojen saatavuus vastaisi kysyntään. Hyvinvointialue on myös aloittanut keskustelun yhteisöllisen asumisen tarpeesta kunnissa, jotta vastattaisiin ikäihmisten turvallisen asumisen tarpeeseen. Kunnan oppilaspohjaennusteet ovat vakaat, mikä on ilahduttavaa, sillä monissa kunnissa painitaan oppilaspohjan voimakkaan pienenemisen kanssa.

Työttömyys on kasvanut jonkin verran vuonna 2023 edellisvuoteen verrattuna. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta on Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella Manner-Suomen matalin. Tammikuussa 2024 se oli 7,1 % (6,4 % tammikuussa 2023). Vastaava luku koko maassa on 10,9 % (viime vuonna 9,8 %). Maalahdessa työttömien työnhakijoiden osuus tammikuussa 2024 oli 5,1 %, jota voidaan verrata tammikuun 2023 osuuteen 4,4 %, tammikuun 2022 osuuteen 3,5 % ja tammikuun 2021 osuuteen 5,7 %. On tärkeää, että kunnat onnistuvat työ- ja elinkeinopalvelujen siirtyessä kunnille kohtaamaan elinkeinoelämän tarpeet työvoiman saatavuudesta ja rekrytointipalveluista.

Moni Maalahden kunnan työntekijöistä jää eläkkeelle lähivuosina. Lukumäärä on vuosina 2024–2027 liki 60 henkilöä eli liki 20 prosenttia henkilöstövahvuudesta. Mahdollisia muutoksia järjestelyihin ja tehtäväkokonaisuuksiin on käytävä läpi tasapainottamistarpeiden vuoksi ennen uusia rekrytointieja. Samanaikaisesti rekrytointivaikeudet, etenkin siivous- ja ruokahuollossa, voivat aiheuttaa tulevaisuudessa haasteita.

Suuntaus, joka luultavasti leimaa myös alueen kehitystä, on länsimaailmassa näkyvä naisten ja miesten välinen polarisaatio, jossa miehistä tulee yhä konservatiivisempia ja naisista liberaalimpia. Tätä osoittaa myös Taloustutkimuksen ja Magman tuore tutkimus (helmikuulta 2024), jonka mukaan suuntaus on selvä ennen kaikkea 18–30-vuotiaiden keskuudessa, ja näkyy myös ruotsinkielisessä väestössä. Mitä seurauksia tällä on arvokeskusteluille tulevaisuudessa, jää nähtäväksi.

Tähän asti Maalahden kunnassa on ollut suuri yksimielisyys strategisista linjauksista, kestävyydestä, lapsiystävällisyydestä ja elinvoimaisuudesta, jotka ovat kunnan kehittämisen perustana. Se vahvistaa kuntaa ja luo hyviä edellytyksiä sopeutua muutoksiin ja odotettavissa oleviin

taloudellisesti haastavampiin aikoihin. Kunnan sopeuttaminen heikompaan taloustilanteeseen on odotettavissa, mutta edellytykset jatkaa hyvin toimivan kunnan ylläpitämistä ovat hyvät.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista tekijöistä

Kuten aiemmin on käynyt ilmi, maailman turvallisuustilanteen ja kansallisen uudistustyön seurauksena on olemassa epävarmuustekijöitä. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen vuoksi kutistuneen nahan vuoksi kunnan mahdollisuudet uusiin investointeihin pienenevät, ja taloudellinen liikkumatila on vielä rajatumpi kuin aiemmin. Velkataakan pienentämiseksi ja talouden vahvistamiseksi on tärkeää pitää investointivauhti jatkossa hitaana ja jatkaa käyttötalouden vahvistamista esimerkiksi uudelleenjärjestelyjen ja tehostamisen avulla.

Selvitys kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Taloutta tarkkaillaan jatkuvasti. Tämä tapahtuu suurimmaksi osaksi yksiköittäin ja osastoittain. Johtoryhmä tekee vuosittain laajan riskienkartoituksen. Riskit luokitellaan riskin merkityksen ja todennäköisyyden perusteella pisteillä (1–5). Jos riski saa yli 16 pistettä, on ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin.

Kunnanhallitus on vuoden aikana antanut kunnanvaltuustolle säännöllisesti raportteja taloustilanteesta. Seurannan osana kunnanvaltuusto on vuoden aikana käsitellyt ja hyväksynyt seuraavat talousarviomuutokset ja lisämäärärahat:

- Uudelleenkohdentaminen, 12 500 euroa kehittämisjaostolta vapaa-aika- ja kulttuuri-lautakunnalle, kv 8.5.2023 § 21
- Investointitalousarvion uudelleenkohdentaminen, tekniikka-, infrastruktuuri- ja ympäristöosasto, Petolahden ja Bergön kiinteistönhoitoringin autoa varten varattu 30 000 euroa siirretään ulkopedagogiikan grillikodille, kv 25.9.2023 § 48
- Investointitalousarvion uudelleenkohdentaminen, 110 000 euroa istuntosalin kalusteista ja tekniikasta Malminkartanon keittiölle, kv 25.9.2023 § 49
- Lisämääräraha 220 000 euroa varhaiskasvatukselle ja 185 000 euroa kunnan koulu-toimelle, kv 23.10.2024 § 58

Tietosuoja-asetusta on toteutettu kunnassa aktiivisesti aiempina vuosina, ja työ jatkuu edelleen. Tietotilinpäätöksessä 2023 esitellään tietosuoja-asioita tarkemmin. GDPR-testejä tehdään jatkuvasti.

Kunnan henkilöstön tietoturvataitojen vahvistamiseksi entisestään on vuoden aikana käynnistetty hanke, jossa henkilöstö saa säännöllisesti koulutusta ja testejä.

Johtoryhmän maaliskuussa 2024 tekemässä uudessa riskienkartoituksessa suurimmiksi riskeiksi arvioitiin edelleen taloudelliset riskit ja henkilöstöriskit. Riskejä nähdään muun muassa talouden raportoinnissa ja seurannassa, palkanmaksussa, rekrytoinnissa ja pätevän henkilöstön saannissa sekä tietoturvassa ja sopimushallinnassa. Uusi riskien arviointi tehdään viimeistään vuoden kuluessa.

Toimenpide	Toteutus	Tulos
Kuntastrategian toteuttamista jatketaan ja kytketään se kaikkien päivittäiseen työhön	Talousarviokeskustelujen yhteydessä syksyllä 2023 ja esihenkilötapaamisissa on käyty läpi kuntastrategiaa ja muita keskeisiä strategioita.	Monia kuntastrategian toimenpiteitä on jo toteutettu. Kuntastrategian taloudellista tavoitetta, velkataakan pienentämistä, on haastavaa saavuttaa vuodeksi 2025, koska menot ovat kasvaneet ja tulot pienentyneet. Osastonjohtajat kokevat strategian hyväksi tueksi työn priorisoinnissa, ja strategia heijastuu talousarvion priorisointeihin. Henkilöstö tietää laajasti, miten se voi toteuttaa strategiaa päivittäisessä työssään. Jatkuvaa työtä tehdään, jotta strategiaa toteutetaan ja muistutetaan henkilöstöä siitä.
Sisäiset Unit4-koulutukset jatkuvat	Talousarvioinfossa syksyllä 2024 lyhyt kertaus järjestelmän toimimisesta. Jatkuvaa koulutusta tarvittaessa etenkin talouspuolen pääkäyttäjille, jotka käyttävät järjestelmää eniten.	Osaaminen on vahvistunut, mutta edelleen tarvitaan jatkuvaa koulutusta. Tukea osastoille annetaan tarvittaessa.
Uuden palkanlaskenta-järjestelmän käyttäjien osaamista kehitetään ja lisätään		PDF-lomakkeet on suurelta osin korvattu sähköisillä rekisteröinneillä (mm. kaksinkertaisen työn poistamiseksi). Esihenkilöiden käytännön osaaminen palkanmaksuasioissa on vahvistunut.
Sisäisen valvonnan toteuttamisen tarkistuslista	Noudatettu suurelta osin vuonna 2023	Kehitetään edelleen vuoden 2024 aikana.
Hyvän hallinnon läpikäyntiä ja koulutusta	Henkilöstölle järjestetty koulutus keväällä 2023. Erilaisista hyvään hallintoon liittyvistä asioista keskustellaan toistuvasti eri foorumeissa, esim. johtoryhmässä, osastokokouksissa ja esihenkilötapaamisissa.	Määräyksiä ja ohjeita on paljon, mikä helpottaa myös jatkotyötä hallintotaitojen vahvistamisessa. Henkilöstölle annetaan jatkuvaa tukea.
Hallintosäännön päivittäminen	Hallintosääntöön tehtiin laaja päivitys.	Muutettiin sisäistä organisaatiota, selvennettiin toimivaltaa, vahvistettiin viranhaltijoiden toimivaltaa rekrytoinnissa ym.

Viestinnän parantaminen	Uuden verkkosivuston, intranetin ja varausjärjestelmän kanssa on tehty töitä koko vuosi 2023.	Uusi verkkosivusto, intranet ja varausjärjestelmä otettiin käyttöön. Kunnan tiedotuslehden ulkoasu päivitettiin. Esitys-, kirje- ja ilmoitusmallit päivitettiin. ⇒ Yhtenäiset mallit
Pistokokeita kunnan sopimuksista	Viime vuosina on tarkastettu yhteistyösopimukset Korsnäsin kanssa.	Päivitetyt sopimukset allekirjoitettiin vuonna 2023. Tehtyjä sopimuksia tarkastellaan jatkuvasti ja päivitetään tarvittaessa. Sisäisen valvonnan puitteissa otetaan tulevaisuudessa pistokokeita kunnan sopimuksista. Edelleen on tarve vahvistaa henkilöstön sopimusjuridiikan tuntemusta.
Tulostamisen turvallisuuden parantaminen	Syksy 2023	Tulostimet vaihdettu uusiin. Asiakirjojen tulostaminen vaatii kirjautumista. Riski tietojen joutumisesta väärin käsiin pienentynyt.
Hanketilityksen parantaminen	Syksy 2023	Jatkuu vuonna 2024. Osa henkilöstöstä, jota asia koskee, on saanut koulutusta projektinhallinnasta ja osallistuu sitä koskeviin infotilaisuuksiin. Organisaatiomuutoksen myötä myös läpinäkyvyys ja tiedotus on vahvistunut.
Tiivistä yhteistyötä Mico Botnia Oy:n kanssa jatketaan, jotta varmistutaan maksettujen palkkojen virheettömyydestä	Jatkuvaa	Jatkuvaa työtä, pistokokeita ja yhteydenpitoa Mico Botnian vastuuhenkilöiden kanssa. Vastuumatriisi on päivitetty.
IT-toiminnalle laaditun toimintasuunnitelman seuranta	Toimintasuunnitelmaa seurataan jatkuvasti	Vuoropuhelua IT-yksikön ja osastojen välillä on vahvistettu. Työryhmä seuraa kuukausittain ajankohtaisia IT-hankkeita, ja sisäistä keskustelua IT-asioista on vahvistettu.
Vakuutusasioiden tehostaminen ja suojan lisääminen	Vuonna 2023 on lisätty etätyön suojaa.	Vakuutusasioiden tehostaminen ja suojan lisääminen
Kiinteistöpäällikön vuosiauditoinnit	Tarkoituksena on käydä kaikki kiinteistöt läpi, alustavasti 3–5 vuoden välein.	Vuonna 2023 on tehty 3 vuosiauditointia.
Kiinteistöinventointi	Kiinteistöjen rekisteritietojen tarkastaminen niiden ajantasaisuuden varmistamiseksi. Aloitettiin vuonna 2022 ja odotetaan valmistuvan vuonna 2026.	Bergö valmistui vuonna 2023. Petolahti on aloitettu.

Aktiivisen tuen suunnitelman päivittäminen	Aktiivisen tuen suunnitelma on päivitettävä.	Kunnan päihdeohjelma on päivitetty vuonna 2023. Aktiivisen tuen suunnitelman päivittäminen aloitetaan vuonna 2024. Yhteistyön lisääminen työterveyshuollon kanssa on aloitettu.
Palkkastrategia	Työ on jatkunut ja osittain päättynyt vuonna 2023.	Palkkaryhmiä on tarkasteltu, on kartoitettu palkkakuoppia ja suuria poikkeuksia sekä tehty palkantarkistuksia. Tehtävänkuvauksia on päivitetty laajasti, osa jää tarkistettavaksi vuonna 2024. Palkkojen kehitystä seurataan jatkuvasti, ja tehtävänkuvauksia päivitetään tarpeen mukaan. Uusi paikallinen järjestelyä jaetaan kesäkuussa 2024.
Panostaminen työyhteisöön	On osittain toteutettu osastoittain. Henkilöstökysely tehdään vuosittain.	Yksiköissä ja osastoilla on ollut jonkin verran ohjelmaa ja panostuksia vuoden aikana. Henkilöstökyselyn 2023 tulos oli tähän mennessä paras: 4,1/5. Keskusteluja hyvinvointiin panostamisesta jatketaan vuonna 2024 työyhteisön vahvistamiseksi entisestään.
Tietoturvatietoja lisätään	Kunnan henkilöstölle annetaan tietoturvakoulutusta Nimblr-pilottihankkeen kautta. Lyhyitä koulutuksia ja testisähköposteja lähetetään työntekijöiden sähköpostiin.	Hanke on edelleen käynnissä. Henkilöstön tietoturvatietojen voidaan jo nähdä parantuneen.

Johtoryhmän maaliskuussa 2024 tekemässä uudessa riskienkartoituksessa suurimmiksi riskeiksi arvioitiin edelleen taloudelliset riskit ja henkilöstöriskit. Riskejä nähdään muun muassa talouden raportoinnissa ja seurannassa, palkanmaksussa, rekrytoinnissa sekä tietoturvassa ja sopimusten hallinnassa. Uusi riskien arviointi tehdään viimeistään vuoden kuluessa.

Kunnanhallitus voi lopuksi todeta, että taloutta on enimmäkseen hoidettu huolella ja että talousarviossa on siten pysytty hyvin. Kunnanhallitus toteaa myös, että toiminta on ollut tuloksekasta ja jatkuvaa. Kirjanpito ja tietojärjestelmät ovat vuoden aikana olleet luotettavia ja toimineet keskeytyksittä.

Kunta ei ole osapuolena oikeusriidoissa tai oikeudenkäynneissä.

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tilikauden tulos

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

1 000 euroa

	2023	2022
Toimintatuotot:	6 814	8 034
Valmistus omaan käyttöön	60	22
Toimintakulut:	-21 946	-48 391
Toimintakate	-15 072	-40 335
Verotulot	13 801	23 998
Valtionosuudet	5 636	19 367
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	48	12
Muut rahoitustuotot	45	70
Korkokulut	-548	-156
Muut rahoituskulut	0	-7
	-456	-81
Vuosikate	3 909	2 949
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 359	-2 298
Arvonalentumiset	0	0
	-2 359	-2 298
Satunnaiset tuotot	0	0
Tilikauden tulos	1 550	651
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	28	28
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-1 300	-500
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	278	179
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	31,1 %	16,6 %
Vuosikate/Poistot, %	166 %	128 %
Vuosikate, euroa/asukas	716	539
Asukasluku 31.12.	5 458	5 476

Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

1 000 euroa

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 909	2 949
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-94	-202
investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 280	-3 947
Rahoitusosuudet investointimenoihin	176	134
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	114	400
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 825	-666
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-95	-475
Antolainasaamisten vähennys	156	127
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	5 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 115	-2 780
Lyhytaikaisten lainojen muutos	4 640	-5 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 948	1 678
Rahoituksen rahavirta	-1 362	-1 450
Rahavarojen muutos	463	-2 117
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 990	1 527
Rahavarat 1.1.	1 527	3 644
	463	-2 117
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 euroa	3 176	-8 337
Investointien tulorahoitus, %	186 %	77 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,1	0,9
Kassan riittävyys, pv	26	10
Asukasluku 31.12.	5 458	5 476

Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase ja sen tunnusluvut

milj. euroa

Vastaavaa	2023	2022	Vastattavaa	2023	2022
PYSYVÄT VASTAAVAT	53,62	56,67	OMA PÄÄOMA	18,81	21,25
Aineettomat hyödykkeet	0,34	0,15	Peruspääoma	12,70	15,41
Aineettomat oikeudet	0,08	0,11	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	5,84	5,66
Muut pitkävaikutteiset menot	0,25	0,04			
Aineelliset hyödykkeet	48,54	49,00	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,28	0,18
Maa- ja vesialueet	4,49	4,51			
Rakennukset	31,42	32,30	POISTOERO	2,12	0,85
Kiinteät rakenteet ja laitteet	11,78	10,67	Poistoero	0,32	0,35
Koneet ja kalusto	0,43	0,45	Varaukset	1,80	0,50
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,42	1,08			
Sijoitukset	4,74	7,52	Lahjoitusrahastojen pääomat	1,46	1,41
Osakkeet ja osuudet	3,14	5,86			
Muut lainasaamiset	1,6	1,66	VIERAS PÄÄOMA	35,37	37,18
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1,45	1,39	Pitkäaikainen	20,85	23,82
Lahjoitusrahastojen varat	1,45	1,39	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	17,33	20,44
			Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2,70	2,63	Liittymismaksut	3,52	3,38
Vaihto-omaisuus	0,00	0,00	Lyhytaikainen	14,52	13,36
Aineet ja tarvikkeet	0,00	0,00	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10,75	6,11
			Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Saamiset	0,71	1,10	Saadut ennakot	0,01	0,01
Pitkäaikaiset saamiset			Ostovelat	1,26	2,47
Muut saamiset	0,00	0,00	Muut velat	0,66	0,65
Lyhytaikaiset saamiset			Siirtovelat	1,84	4,11
Myyntisaamiset	0,43	0,84			
Lainasaamiset	0,00	0,00			
Muut saamiset	0,17	0,09			
Siirtosaamiset	0,11	0,17			
Rahat ja pankkisaamiset	1,99	1,53	Vastattavaa yhteensä	57,76	60,69
Vastaavaa yhteensä	57,76	60,69			
Taseen tunnusluvut	2023	2022			
Omavaraisuusaste, %	36 %	36 %			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	134 %	72 %			
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	6 117	5 839			
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 121	1 066			
Lainakanta 31.12., 1 000 €	28 084	26 559			
Lainakanta, €/asukas	5 145	4 850			
Lainat ja vastuut 31.12., 1 000 €	28 124	26 606			
Lainat ja vastuut, €/asukas	5 153	4 859			
Lainasaamiset, 1 000 €	1 597	1 658			
Asukasluku 31.12.	5 476	5 476			

Kokonaistulot ja -menot

Kunnan kokonaistulot ja -menot

TULOT	1 000 euroa	MENOT	1 000 euroa
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	6 814	Toimintakulut	21 946
Verotulot	13 801	- Valmistus omaan käyttöön	-60
Valtionosuudet	5 636	Korkokulut	548
Korkotuotot	48	Muut rahoituskulut	0
Muut rahoitustuotot	45	Satunnaiset kulut	0
Satunnaiset tuotot	0	Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakollisten varausten muutos	0
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden			
luovutusvoitot	-94	- Pakollisten varausten lis. (+), väh. (-)	0
		- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	
Investoinnit		luovutustappiot	0
		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	176		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden			
luovutustulot	114	Investoinnit	
		Investointimenot	2 280
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennys	156	Antolainasaamisten lisäys	95
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	3 115
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	-4 640
Oman pääoman lisäys	0	Oman pääoman vähennys	95
Kokonaistulot yhteensä	26 695	Kokonaismenot yhteensä	23 285

Kuntakonsernin toiminta ja talous

Kunnan on laadittava ja sisällytettävä tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös eli yhteenvedo kunnan tytäryhteisöjen ja niiden kuntayhtymien, joiden jäsen kunta on, tilinpäätöksistä.

Konsernitaseeseen otetaan mukaan kuntayhtymät ja tytäryhteisöt, ei kuitenkaan osakkuusyhteisöjä. Maalahden kunta on 31.12.2023 jäsenenä kahdessa kuntayhtymässä, kun 31.12.2022 se oli viiden kuntayhtymän jäsen. Tämä johtuu siitä, että Pohjanmaan hyvinvointialue, Eskoo ja Kärkulla ovat 1.1.2023 alkaen omaa toimintaansa.

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Yhdistely konsernitilinpäätökseen		
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	5	
Muut yhtiöt	1	
Kuntayhtymät	2	
Osakkuusyhteisöt		4
Yhteensä	8	4

Konsernin toiminnan ohjaus

Kunnan konsernijohtoon kuuluvat hallintosäännön 21. §:n mukaan kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja hallintojohtaja.

Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kuntakonserni teki 1,477 (0,591) miljoonan euron ylijäämän vuonna 2023, mikä johtuu lähinnä kunnan positiivisesta tuloksesta. Konsernin muiden kuntayhtymien ja tytäryhtiöiden tulokset ovat sekä positiivisia että negatiivisia, ei kuitenkaan suuria ali- tai ylijäämiä. Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä lakkautettiin 31.12.2022, koska itsehallinnollinen hyvinvointialue aloitti toimintansa 1.1.2023. Hyvinvointialueelle siirrettiin myös Pohjanmaan pelastustoimi ja erityishuolto (Eskoo ja Kärkulla). Tämän vuoksi kuntakonsernissa on vuonna 2023 vain kaksi siihen sisällytettävää kuntayhtymää, Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur ja Pohjanmaan liitto.

Kuten aiempia vuosia, myös vuotta 2023 ovat reunustaneet nousevat korot, inflaatio ja epävakaa maailmantilanne. Tämä on vaikuttanut tytäryhteisöihin kustannuksellisesti, ja etenkin Maalahden Energialla on ollut haastava vuosi.

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kunnanvaltuusto päätti helmikuussa 2023 yhdistää kiinteistöyhtiöt Fastighets Ab Övermalax, Fastighets Ab Yttermalax ja Fastighets Ab Petalax Hyresbostäder yhdeksi yhtiöksi, jonka nimeksi tuli Fastighets Ab Malax Bostäder – Kiinteistö Oy Maalahden Asunnot. Yhtiöt sulautettiin 31.12.2023. Paine vuokra-asuntoinvestointeihin on kasvanut. Sulautumisen, joka otettiin esiin toimenpiteenä myös kuntastrategiassa, odotetaan vahvistavan taloutta ja yhtiön edellytyksiä kehittää vuokra-asuntokantaa. Vuonna 2023 on ollut käynnissä asuntopoliittisen ohjelman laatiminen, joka valmistuu keväällä 2024. Maalahden Energia on lainannut kunnalta 95 000 euroa vuoden aikana.

TE-palvelut 2024 -uudistuksen voidaan odottaa vaikuttavan myös ammattioppilaitoksiin, esimerkiksi Söfukiin, riippuen siitä, miten koulutus- ja kotouttamispalvelujen hankinta toteutetaan tulevaisuudessa.

Kiinteistöhallinto on muuttunut, sillä kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöt vuokrataan Pohjanmaan hyvinvointialueelle vuosina 2022–2025, sopimuksessa on yhden vuoden optio. Kunta on aloittanut valmistelut terveydenhuollon kiinteistöjen hallinnasta tulevaisuudessa. Vaihtoehtona on kiinteistöjen myyminen tai siirtäminen kunnan omistamalle yhtiölle, joka vuokraa kiinteistöt hyvinvointialueelle jatkossa. Selvitystyö jatkuu vuonna 2024.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Vuoden aikana ei ole havaittu puutteita. Useimpien tytäryhteisöjen hallinto on toiminut tyydyttävästi. Sisäisestä valvonnasta ovat vastanneet luottamushenkilöt, jotka kunnanhallitus on valinnut yhtiöiden hallituksiin ja yhtiökokouksiin.

Kunnanhallitus toteaa toimintakertomuksessaan, että konsernille asetetut sitovat tavoitteet ja tunnusluvut on osittain saavutettu:

- Vuoden aikana työstettiin asuntoyhtiöiden yhdistämistä, jotta uusille investoinneille annettaisiin vahvempi taloudellinen pohja. Yhdistäminen oli valmis vuodenvaihteessa.
- Vuonna 2023 laadittiin asuntopoliittinen ohjelma, joka vahvistettiin kunnanvaltuustossa keväällä 2024.
- Kaukolämpölaitoksen toiminnan tehostamista ja vahvistamista selkeällä johtamisrakenteella ei ole täysin saavutettu vuonna 2023. Työ jatkuu vuonna 2024.
- Tavoite siitä, että konsernin vuosikate on vähintään 100 prosenttia konsernin poistoista, on saavutettu tunnusluvulla 153 % (vuosikate/poistot %).

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

1 000 euroa

	2023	2022
Toimintatuotot	10 355	44 068
Toimintakulut	-24 957	-83 583
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	0	0
Toimintakate	-14 602	-39 515
Verotulot	13 764	23 964
Valtionosuudet	5 636	19 367
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	2	3
Muut rahoitustuotot	48	175
Korkokulut	-587	-227
Muut rahoituskulut	-5	-36
Vuosikate	4 256	3 731
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 773	-3 136
Arvonalentumiset	0	0
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	0	0
Satunnaiset kulut	0	0
Tilikauden tulos	1 482	595
Tilinpäätössiirot	2	2
Tilikauden verot	-22	-6
Laskennalliset verot	13	3
Vähemmistöosuudet	2	-3
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 477	591

Konsernituloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	41 %	53 %
Vuosikate/Poistot, %	153 %	119 %
Vuosikate, euroa/asukas	780	681
Asukasluku 31.12.	5 458	5 476

Konsernin rahoituslaskelma

1 000 euroa

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 256	3 731
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden verot ja laskennalliset verot	-9	-3
Tulorahoituksen korjauserät	-62	-263
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 334	-6 513
Rahoitusosuudet investointimenoihin	178	139
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	114	406
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 137	-2 503
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	3 278
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 373	-780
Lyhytaikaisten lainojen muutos	4 693	-4 778
Oman pääoman muutokset	-3	22
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 931	2 064
Rahoituksen rahavirta	-1 614	-194
Rahavarojen muutos	523	-2 696
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	2 278	1 933
Rahavarat 1.1.	1 755	4 629
	523	-2 696
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 euroa	-9 587	-15 096
Investointien tulorahoitus, %	197 %	59 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,1	0,8
Kassan riittävyys, pv	27	8
Asukasluku 31.12.	5458	5476

Konsernitase ja sen
tunnusluvut

1 000 euroa

VASTAAVAA	2023	2022	VASTATTAVAA	2023	2022
PYSYVÄT VASTAAVAT	57 618	70 980	OMA PÄÄOMA	22 202	23 464
Aineettomat hyödykkeet	395	302	Peruspääoma	12 696	15 413
Aineettomat oikeudet	141	261	Arvonkorotusrahas	959	966
Muut pitkävaikutteiset menot	253	41	Muut omat rahastot	292	292
Aineelliset hyödykkeet	55 729	68 816	Edellisten tilikausien		
Maa- ja vesialueet	4 634	4 996	ylijäämä (alijäämä)	6 780	6 202
Rakennukset	37 127	49 265	Tilikauden		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	12 724	11 876	ylijäämä (alijäämä)	1 477	591
Koneet ja kalusto	811	1 220			
Muut aineelliset hyödykkeet	0	9	VÄHEMMISTÖOSUUDET	127	129
Ennakkomaksut ja					
keskeneräiset hankinnat	434	1 450	PAKOLLISET VARAUKSET	0	194
Sijoitukset	1 495	1 861	Muut pakolliset varaukset	0	194
Osakkeet ja osuudet	1 471	1 782			
Muut lainasaamiset	0	21	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMA	1 570	1 568
Muut saamiset	24	58			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 547	1 494	VIERAS PÄÄOMA	38 428	55 051
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 163	7 932	Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	19 237	30 888
Vaihto-omaisuus	42	247	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	3 610	3 468
Saamiset	844	5 752	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	11 284	7 215
Pitkäaikaiset saamiset	0	0	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	4 296	13 482
Lyhytaikaiset saamiset	844	5 752	Vastattavaa yhteensä	62 328	80 406
Rahoitusarvopaperit	46	1			
Rahat ja pankkisaamiset	2 232	1 932	Konsernitaseen tunnusluvut		
Vastaavaa yhteensä	62 328	80 406	Omavaraisuusaste, %	36 %	29 %
			Suhteellinen velkaantuneisuus, %	129 %	63 %
			Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	8 257	6 793
			Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 513	1 240
			Lainakanta 31.12., 1 000 €	30 521	38 102
			Lainaa, euroa/asukas	5 592	6 958
			Lainat ja vastuut 31.12., 1 000 €	30 643	38 102
			Lainasaamiset, 1 000 €	0	21
			Asukasluku 31.12.	5 458	5 476

Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallitus ehdottaa, että tilikauden tulos 1 549 607,56 euroa käytetään seuraavasti:

- Poistoeroa pienennetään 28 000 eurolla.
- Söderfjärdsbackenin päiväkodille tehdään 1 300 000 euron investointivaraus.
- Tilikauden ylijäämä 277 607,56 euroa siirretään taseeseen.

Kun kuluvan vuoden ylijäämä lisätään aiempien vuosien ylijäämään, kunnan kertyneeksi ylijäämäksi saadaan noin 6,1 miljoonaa euroa ja poistoeroksi noin 2,1 miljoonaa euroa.

Talousarvion toteutuminen

Käyttötalouden toteutuminen

Toimielin:**KESKUSVAALILAUTAKUNTA**

Tilivelvollinen:	Hallintojohtaja
Talousarviovastaava:	Hallintojohtaja
Tulosalue:	1000 Vaalit

Toiminta

Vaalien toimittamisen käytännön järjestelyistä vastaavat keskusvaalilautakunta, äänestysalueiden vaalilautakunnat, vaalitoimikunta sekä ennakkoäänestyksessä vaalitoimitsijat. Lautakunta toimittaa kunta-, eduskunta-, presidentin-, alue- ja europarlamenttivaalit sekä kunnalliset kansanäänestykset.

Analyysi talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Eduskuntavaalit pidettiin huhtikuussa 2023 ilman moitteita. Eduskuntavaalien äänestysprosentti oli 79,1. Vaalit pystyttiin järjestämään moitteettomasti. Kustannukset olivat talousarvion mukaiset.

Tunnusluvut	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
€/asukas	3,4	0,3	1,8

	Tilinpäät. 2022	Talousarv. 2023	Talousarv. muutoks.	Kokonais- talousarv.	Tilinpäät. 2023
1000 Vaali					
Ulkoinen	-1 540	-3 450	0	-3 450	-4 736
TOIMINTATUOTOT	12 234	11 000	0	11 000	10 195
Myyntituotot	0	11 000	0	11 000	10 195
Tuet ja avustukset	12 234	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-13 774	-14 450	0	-14 450	-14 931
Henkilöstökulut	-11 340	-9 700	0	-9 700	-11 175
Palvelujen ostot	-2 137	-4 050	0	-4 050	-3 693
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-297	-700	0	-700	-63
Muut toimintakulut					
Sisäinen	-129	0	0	0	-5 176
TOIMINTAKULUT	-129	0	0	0	-5 176
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-129	0	0	0	-5 176
Summa	-1 669	-3 450	0	-3 450	-9 912

Toimielin:**TARKASTUSLAUTAKUNTA**

Tilivelvollinen:

Tarkastuslautakunnan jäsenet

Talousarviovastaava:

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Tulosalue:

1300 Tilintarkastus

Toiminta

Tarkastuslautakunta järjestää kunnan hallinnon ja talouden tarkastamisen. Lautakunta valmistelee hallinnon ja talouden tarkastamista koskevat asiat, joista kunnanvaltuusto päättää, ja arvioi, miten kunnanvaltuuston asettamat tavoitteet on saavutettu.

Tarkastaminen tapahtuu toimialoittain arviointisuunnitelman mukaisesti, kenttäkäynnein ja kunnan toimielinten pöytäkirjojen perusteella. Kunnan johdon ja yleishallinnon toimintaa arvioidaan vuosittain. Tarkastuslautakunta valvoo luottamushenkilöiden ja johtavien viranhaltijoiden sidonnaisuusrekisteriä.

Analyysi talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Toimistopalveluissa, eli tilintarkastuspalveluissa, voidaan todeta alitus. Kustannukset olivat jonkin verran arvioitua pienemmät.

Tunnusluvut	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
€/asukas	3,4	3,2	3
Tilintarkastuspäiviä	12	12	12
Kokouksia	6	6	6

	Tilinpäät. 2022	Talousarv. 2023	Talousarv. muutoks.	Kokonais- talousarv.	Tilinpäät. 2023
1300 Tilintarkastus					
Ulkoinen	-17 607	-19 110	0	-19 110	-15 965
TOIMINTAKULUT	-17 607	-19 110	0	-19 110	-15 965
Henkilöstökulut	-4 404	-4 720	0	-4 720	-4 660
Palvelujen ostot	-13 083	-14 230	0	-14 230	-11 185
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-120	-160	0	-160	-120
Sisäinen	-8	0	0	0	-218
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-8	0	0	0	-218
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8	0	0	0	-218
Summa	-17 615	-19 110	0	-19 110	-16 183

Toimielin:**KUNNANHALLITUS**

Tilivelvollinen:

Kunnanjohtaja

Talousarviovastaava:

Hallintojohtaja

Tulosalue:

1600 Yleishallinto

Toiminta

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudesta, kunnanvaltuuston päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta sekä päätösten laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etuja ja johtaa kunnan tiedotustoimintaa. Kunnanhallitus vastaa myös kunnan toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä huolehtii sisäisestä valvonnasta. Yleishallinnon tulosalue toimii kunnanvaltuuston, tarkastuslautakunnan, kunnanhallituksen ja keskusvaalilautakunnan sekä toimikuntien ja vanhusneuvoston sihteeristönä. Keittiöhenkilöstö siirrettiin TeeSe Botnia Oy Ab:lle 1.2.2023.

Henkilöstö, hallinto + talous	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
Kokoaikaiset	8	8
Osa-aikaiset	1	1
Henkilötyövuodet	8,9	8,6
Henkilöstö, keskuskeittiö*	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
Kokoaikaiset	9	9
Osa-aikaiset	2	2
Henkilötyövuodet, sis. sijaiset	12	1

*Keskuskeittiön henkilöstö siirrettiin TeeSe Botnia Oy Ab:lle 1.2.2023.

Strategiset tavoitteet	Sitovat tavoitteet	Mittari/tavoitetaso	Toteuma
Korostetaan henkilöstön ja luottamushenkilöiden jatkuvaa sisäistä ja ulkoista koulutusta kunnan hallinnon vahvistamiseksi ja sillä tavoin myös tietoturvan ja digitaalisen kypsyysedistämiseksi.	Kunnan työntekijöiden osaamistasoa lisätään.	Vähintään 5 sisäistä hallinto- ja talousaiheista koulutustilaisuutta Valmistelujen pistokokeita Hankintapäätösten pistokokeita IT-yksikön palaute	Sisäisiä koulutuksia on pidetty (5 kpl) aiheista uusi verkkosivusto, intranet ja Twebin jatkokurssi sekä talouskoulutusta petosten ehkäisemiseksi. Noin puolet kaikista valmisteluista tarkistetaan hallintonaikakulmasta. Nimblr-työkalu on otettu käyttöön kahdeksi vuodeksi tietoturvakoulutusta varten. Nimblr:stä saadaan palautetta IT:n kautta. Koulutusjakson aikana väärennettyjen linkkien klikkaaminen on vähentynyt.
Hyvinvointialueelle tarjottavien tukipalvelujen yhtiöittäminen.	Keskuskeittiön toiminnan sujuva siirtyminen TeeSe Botnialle	TeeSe Botnian palaute Pohjanmaan hyvinvointialueen palaute	Keskuskeittiö siirrettiin TeeSe Botnialle 1.2.2023. Yhtiön kanssa on tehty sopimus

		Kunnan entisen keittiö- ja siivoushenkilöstön palaute	Maalahden keittiötiloista.
Kestävä kehitys on johtosana kaikissa uusissa hankkeissa.	Kehitetään työkaluja, jotta voidaan paremmin huomioida kestävyys ja ilmasto kannattavuuslaskelmissa.	Käyttäjäystävälliset työkalut	Kannattavuuslaskelmatyökaluja ei ole kehitetty. Kunta liittyi Hinku-verkostoon vuonna 2023 ja aikoo liittyä kuntien energiatehokkuussopimukseen vuonna 2024.
Toiminnan tehostaminen digitalisointia jatkamalla.	Uusi verkkosivusto ja uusi intranet Aloitetaan sähköisen arkistoinnin hanke.	Uudet ja miellyttävät verkkosivut uusine toimintoineen	Uusi verkkosivusto julkaistiin elokuussa 2023 ja uusi intranet joulukuussa 2023. Työ uusien työkalujen parissa jatkuu koko ajan.
Asuntoyhtiöt yhdistämällä saadaan vahvempi taloudellinen pohja uusille vuokra-asuntoinvestoinneille.	Selvitetään, voiko kunta tarjota kilpailukykyisiä tukipalveluja uudelle asuntoyhtiölle, ja valmistellaan taloushallinnon siirtämistä.	Selkeä selvitys ja päätös jatkosta	Kunnan asuntoyhtiöt sulautettiin 31.12.2023. Kunnan omistamien muiden vuokra-asuntojen siirto uudelle yhtiölle suunnitellaan toteuttavaksi vuonna 2024. Asuntoyhtiön taloushallinnon siirtämistä selvitetään vuonna 2024.

Analyysi talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Toimintakulut ovat pitkälti noudattaneet talousarviota. Alitus voidaan nähdä muun muassa henkilöstökuluissa. Tulot ovat talousarviota suuremmat muun muassa hyvinvointialueen ateriamaksujen vuoksi. Vaikka tonttien myynti oli heikompaa kuin vuonna 2022, tonttimyynnin tulot ovat kuitenkin ylittäneet talousarvion.

Tunnusluvut	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
€/asukas	73	62	96
Kunnanvaltuuston kokouksia	7	6	6
Kunnanhallituksen kokouksia	13	14	14

	Tilinpäätös 2022	Talousarv. 2023	Talousarv. muutoks.	Kokonais- talousarv.	Tilinpäät. 2023
1600 Yleishallinto					
Ulkoinen	-480 911	-1 011 289	0	-1 011 289	-783 310
TOIMINTAKULUT	1 252 406	71 000	0	71 000	193 178
Myyntituotot	1 047 368	10 000	0	10 000	97 433
Maksutuotot	1 200	1 000	0	1 000	1 200
Tuet ja avustukset	168	0	0	0	177
Muut toimintatuotot	203 670	60 000	0	60 000	94 368
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	7 413
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	7 413
TOIMINTAKULUT	-1 693 510	-994 289	0	-994 289	-942 228
Henkilöstökulut	-1 127 703	-779 699	0	-779 699	-718 498
Palvelujen ostot	-166 295	-168 440	0	-168 440	-158 651
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-363 740	-27 200	0	-27 200	-49 761
Avustukset	-12 525	-5 700	0	-5 700	-5 800
Muut toimintakulut	-23 248	-13 250	0	-13 250	-9 517
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-39 807	-88 000	0	-88 000	-41 673
Suunnitelman mukaiset poistot	-39 807	-88 000	0	-88 000	-41 673
Sisäinen	140 814	215 279	0	215 279	256 288
TOIMINTATUOTOT	341 689	340 105	0	340 105	354 590
Myyntituotot	341 689	340 105	0	340 105	354 590
TOIMINTAKULUT	-200 875	-124 826	0	-124 826	-98 303
Palvelujen ostot	-43 881	-63 976	0	-63 976	-28 152
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 566	-4 450	0	-4 450	-5 164
Muut toimintakulut	-152 428	-56 400	0	-56 400	-64 987
Summa	-340 098	-796 011	0	-796 011	-527 022
Toimintakate ulk+sis	-300 291	-708 011	0	-708 011	-485 349
Toimintakate ulk	-441 104	-923 289	0	-923 289	-741 637

Toimielin:**KUNNANHALLITUS**

Tilivelvollinen:

Kunnanjohtaja

Talousarviovastaava:

Hallintojohtaja

Tulosalue:

1660 Yhteistyöpalvelut ja hankkeet

Toimiala

Kunnanhallitus vastaa kunnan kehittämisestä ja seudullisesta yhteistyöstä. Toimialalle kuuluvat muun muassa Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur -kuntayhtymän, Länsirannikon ympäristöyksikön, Pohjanmaan liiton, Vaasan seudun Matkailu Oy:n ja Merenkurkun maailmanperintö ry:n kustannukset. Myös maaseutuhallinto, jonka vastuukunta on Närpiön kaupunki, kuuluu toimialalle.

Strategiset tavoitteet	Sitovat tavoitteet	Mittari/tavoitetaso	Toteuma
Yhteistyötä muiden kuntien ja organisaatioiden kanssa.	Tiivis yhteistyö muiden kuntien, organisaatioiden ja viranomaisten kanssa asukkaiden hyvinvoinnin ja kunnan elinvoimaisuuden edistämiseksi	Edelleen jatkuva hyvä seudullinen ja kunnallinen yhteistyö	Yhteistyö jatkui vuoden aikana kaikkien osapuolten kanssa ja on sujunut hyvin.
Maalahdessa asuu tyytyväisiä, hyvinvoivia asukkaita.	Aktiivinen myötävaikutus joustavien ja sujuvien palvelujen luomiseksi, etenkin kunnan ja hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden rajapinnoilla terveyden edistämisessä.	Palvelun saajien palaute	Vuoden aikana on ollut haasteita hyvinvointialueen kanssa, mutta kokonaisuutena palvelut kuntalaisille ovat toimineet hyvin.

Analyysi talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Toimintakulut ovat olleet talousarviota pienemmät. Palvelujen ostot ovat pitkälti toteutuneet talousarvion mukaisesti, mutta talousarvioon tehtiin taloudellisia varauksia palkkakulujen kasvun vuoksi, joka ei toteutunut tulosalueella. Suurin muutos vuonna 2023 on, että Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymän (2022) kustannukset eivät enää ole tulosalueella, koska kuntayhtymä purettiin ja itsehallinnolliset hyvinvointialueet aloittivat toimintansa vuonna 2023. Tämän vuoksi tunnuslukujen vuosivertailut voivat vaikuttaa harhaanjohtavilta.

Tunnusluvut	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
€/asukas	248	4 779	103

	Tilinpäät. 2022	Talousarv. 2023	Talousarv. muutoks.	Kokonais- talousarv.	Tilinpäät. 2023
1660 Yhteistyöpalvelut ja hankkeet					
Ulkoinen	-26 093 318	-535 000	0	-535 000	-491 951
TOIMINTAKULUT	63 559	0	0	0	2 270
Myyntituotot	17 370	0	0	0	2 270
Maksutuotot	-1 303	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	41 416	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	6 075	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-26 156 877	-535 000	0	-535 000	-494 221
Henkilöstökulut	-233 450	-50 000	0	-50 000	-1 514
Palvelujen ostot	-25 857 122	-477 000	0	-477 000	-465 350
Avustukset	-35 139	-8 000	0	-8 000	-3 150
Muut toimintakulut	-25 734	0	0	0	-24 207
Sisäinen	-74 740	-67 949	0	-67 949	-68 072
TOIMINTAKULUT	-74 740	-67 949	0	-67 949	-68 072
Avustukset	-69 427	-62 549	0	-62 549	-62 549
Muut toimintakulut	-5 313	-5 400	0	-5 400	-5 523
Summa	-26 168 058	-602 949	0	-602 949	-560 023

Toimielin:**KEHITTÄMISJAOSTO**

Tilivelvollinen:

Kunnanjohtaja

Talousarviovastaava:

Kunnanjohtaja

Tulosalue:

1900 Yhdyskunnan kehittäminen

Toiminta

Kehittämisaosto vastaa elinkeinoelämän kehittämisestä, alueellisista ja paikallisista kehitys-hankkeista ja julkisesta liikenteestä. Kunta on osakkaana Vaasanseudun Kehitys Oy VASEKissa. Kehittämisaosto voi vastata myös muista kunnan kehittämistehtävistä, jotka liittyvät yhdyskunnan kehittämiseen, ilmastoon ja elinvoimaisuuteen. Toimintavuosi 2023 oli kehittämisjaoston viimeinen vuosi. Kehittämisaosto lakkautettiin organisaatiomuutoksen yhteydessä päivitetyn hallintosäännön tullessa voimaan 1.1.2024, ja jaoston tehtäviä hoitaa vastedes kunnanhallitus.

Strategiset tavoitteet	Sitovat tavoitteet	Mittari/tavoitetaso	Toteuma
Maalahden talous vahvistuu.	Edistetään yritysten sijoittumista kuntaan lisäämällä yhteistyötä yritysten, yrittäjäyhdistyksen, VASEKin ja Viexpon ym. kanssa	> 25 uutta yritystä. Vuoden aikana myydään vähintään yksi yritys- tai liiketontti.	Uusia yrityksiä 26. Pohjois-Brinkenistä myytiin 1 teollisuustontti.
Korkea työllisyysaste ja osaavan työvoiman saatavuus	Aktiivinen elinkeinopolitiikka osaavan työvoiman saatavuuden edistämiseksi. Yritysvierailut, yrittäjäaamiaiset ja aktiivinen osallistuminen työllisyysuudistuksen kehittämiseen.	Kuntabarometrin tulos paranee (elinkeinopolitiikan kokonaisarvosanojen keskiarvo, 2,97 vuonna 2022).	Kuntabarometri tehdään joka toinen vuosi. Kuntabarometrin tulokset esitellään seuraavan kerran toukokuussa 2024.
Maalahden kunta on hiilineutraali vuonna 2030.	Koordinoidaan ja avustetaan kunnanhallitusta ja lautakuntia ilmastotyössä ja uusien hankkeiden kautta jatketaan työtä kestävän kehityksen saralla ja avustetaan kestävän kehityksen strategian toteuttamisessa.	Vähintään yksi uusi kestävän kehityksen hanke. Materiaalin kierrätysaste kasvaa.	Hanke Kestävät kiertotaloutta edistävät rakennukset on jatkunut vuonna 2023. Uusi vähähiilistä rakennettua ympäristöä koskeva hankehakemus on jätetty vuoden 2024 alussa. Kunta on osallistunut alueelliseen vihreää siirtymää koskevaan hankkeeseen yhdessä Pohjanmaan liiton ja muiden kuntien kanssa.

			Materiaalien kierrätysastetta on parannettu vuodesta 2021, mutta se on jonkin verran alempi kuin vuonna 2022.

Analyysi talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Toiminnan kustannukset alittivat talousarvion. Ostopalvelut ovat alittuneet eniten, mikä johtuu siitä, että joukkoliikenteen kustannukset olivat huomattavasti budjetoitua pienemmät. Tämä näkyy niin pienentyneinä tuloina kuin pienentyneinä kuluinakin. Avustuksille varattu määräraha siirrettiin vuoden aikana vapaa-aika- ja kulttuurilautakunnalle, joka hallinnoi toiminta-avustuksia vastaisuudessa.

Tunnusluvut	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
€/asukas	25	25	23
Uusia yrityksiä	38	29	26
Lopettaneita yrityksiä	-	9	13
Materiaalin kierrätysaste	32 %	36 %	35 %
Kuntabarometri, kokonaisarvosana	-	2,97	-
Myydyt teollisuus- ja liiketontit	1	0	1

	Tilinpäät. 2022	Talousarv. 2023	Talousarv. muutoks.	Kokonais- talousarv.	Tilinpäät. 2023
1900 Yhdyskunnan kehittäminen					
Ulkoinen	-135 430	-156 850	12 500	-144 350	-124 885
TOIMINTAKULUT	4 518	15 000	0	15 000	464
Myyntituotot	650	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	3 868	15 000	0	15 000	464
TOIMINTAKULUT	-139 947	-171 850	12 500	-159 350	-125 349
Henkilöstökulut	-6 257	-6 400	0	-6 400	-4 633
Palvelujen ostot	-90 426	-122 500	0	-122 500	-95 467
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-497	-450	0	-450	-73
Avustukset	-42 218	-42 500	12 500	-30 000	-24 777
Muut toimintakulut	-550	0	0	0	-400
Sisäinen	-3 062	-3 462	0	-3 462	-2 066
TOIMINTAKULUT	-3 062	-3 462	0	-3 462	-2 066
Palvelujen ostot	-3 062	-3 462	0	-3 462	-2 066
Summa	-138 492	-160 312	12 500	-147 812	-126 951

Toimielin:**HENKILÖSTÖJOHTOKUNTA**

Tilivelvollinen:

Henkilöstöpäällikkö

Talousarviovastaava:

Henkilöstöpäällikkö

Tulosalue:

2800 Henkilöstöhallinto

Toiminta

Henkilöstöhallinto käsittelee ja kehittää kunnan henkilöstön palvelussuhdeasioita ja niiden hoitamista sekä tukee kunnan toimintayksiköitä henkilöstöasioiden hoidossa. Henkilöstöhallinto vastaa työttömien työllistämisestä. Lisäksi vuodesta 2023 alkaen vastuulla on kotouttaminen.

Henkilöstö	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
Kokoaikaiset	3	2	3
Osa-aikaiset	3	3	4
Henkilötyövuodet	1,89	2,6	2,16

Strategiset tavoitteet	Sitovat tavoitteet	Mittari/tavoitetaso	Toteuma
Turvataan ja kehitetään työmotivaatiota.	Toimiva dialogi koko organisaatiossa säännöllisten kehityskeskustelujen ja henkilöstökokousten avulla. Palkkastrategiatyö jatkuu, palkkastrategian käyttöönotto.	Parantunut motivaatio ja viihtyvyys henkilöstön keskuudessa (kysely) Päivitetyt tehtäväkuvaukset ja työn arvioinnin toteuttaminen	Kevan työhyvinvointikysely osoittaa työhyvinvoinnin parantuneen vuodesta 2022 vuoteen 2023, 3,8 → 4,1. Tehtäväkuvaukset ja työn arviointi on tehty suurelle osalle henkilöstöä, joitain ryhmiä on vielä tehtävänä.
Toimiva työkykyjohtaminen työkyvyn tukena	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitetään. Aktiivisen tuen arviointi ja kehittäminen organisaatiossa.	Päivitetty suunnitelma Vähentyneet sairauspoissaolot Aktiivisen tuen päivitetty suunnitelma	Ei ole aloitettu. Sairauspoissaolot vähentyneet 5 päivää/henkilö vuodesta 2022. Suunnitelmaa ei ole päivitetty, mutta aiemman suunnitelman perusteella on aloitettu yhteistyön lisääminen

			työterveyshuollon kanssa.
Kuntaan muuttaneiden ja ulkomaalaistaustaisten osallisuuden lisääminen yhdyskunnassa	Yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa rakennetaan verkosto kotoutumisen edistämiseksi ja järjestetään kotoutumista edistävää ohjelmaa.	Osallistujien lukumäärä järjestetyissä tapaamisissa	Osallistujien määrä eri tapahtumissa on ollut 1 800 henkeä.
Pitkäaikaistyöttömien syrjäytymistä vähennetään.	Yhteistyö TE-toimiston ja hyvinvointialueen kanssa	Työmarkkinatuen maksuosuuden pienentyminen	Työmarkkinatuen maksuosuus on kasvanut, koska toiminnassa on muutoksia ja kunnalla pienemmät mahdollisuudet vaikuttaa eri toimenpiteisiin osallistumiseen.

Analyysi talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Ulkoinen talousarvio alittui 74 000 eurolla vuonna 2023, vaikka työterveyshuollon ja työmarkkinatuen kustannukset kasvoivat. Syynä tähän on, että laskennalliset korvaukset sekä Migrin korvaukset tilapäistä suojelua saavista henkilöistä olivat arvioitua suuremmat. Henkilöstökustannukset alittuivat myös, koska ainoastaan yksi henkilö oli työllistettynä työllistämistuella vuoden 2023 lopussa.

Tunnusluvut	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
€/asukas	7	38	33
Sairauspoissaolopäiviä/työntekijä	17,7	19,4	14,6
Työllistetyt ja työelämäkokeilussa olevat	1	0	1

	Tilinpäät. 2022	Talousarv. 2023	Talousarv. muutoks.	Kokonais- talousarv.	Tilinpäät. 2023
2800 Henkilöstöhallinto					
Ulkoinen	-444 545	-492 140	0	-492 140	-417 531
TOIMINTATUOTOT	89 252	88 100	0	88 100	216 571
Myyntituotot	0	0	0	0	27 470
Tuet ja avustukset	68 977	82 100	0	82 100	103 517
Muut toimintatuotot	20 275	6 000	0	6 000	85 585
TOIMINTAKULUT	-526 262	-557 240	0	-557 240	-614 768
Henkilöstökulut	-140 091	-203 490	0	-203 490	-136 662
Palvelujen ostot	-216 503	-198 450	0	-198 450	-252 291
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 754	-1 800	0	-1 800	-10 229
Avustukset	-155 086	-150 000	0	-150 000	-164 007
Muut toimintakulut	-11 828	-3 500	0	-3 500	-51 579
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 535	-23 000	0	-23 000	-19 333
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 535	-23 000	0	-23 000	-19 333
Sisäinen	233 767	289 876	0	289 876	238 047
TOIMINTATUOTOT	243 729	299 446	0	299 446	253 451
Myyntituotot	243 729	299 446	0	299 446	253 451
TOIMINTAKULUT	-9 962	-9 570	0	-9 570	-15 405
Palvelujen ostot	-1 260	-2 570	0	-2 570	-2 520
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-425	0	0	0	-696
Muut toimintakulut	-8 277	-7 000	0	-7 000	-12 189
Summa	-210 778	-202 264	0	-202 264	-179 484
Toimintakate ulk+sis	-203 243	-179 264	0	-179 264	-160 151
Toimintakate ulk	-437 010	-469 140	0	-469 140	-398 197

Toimielin:**SIVISTYSLAUTAKUNTA**

Tilivelvollinen:

Sivistysjohtaja

Talousarviovastaava:

Sivistysjohtaja

Tulosalue:

4000 Varhaiskasvatus

Toiminta

Varhaiskasvatus käsittää päiväkodit, esiopetuksen, perhepäivähoidon, erityisopetuksen, lasten kotihoidon tuen sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan. Kunnassa on neljä päiväkotia, neljä ryhmäperhepäiväkotia ja viisi esiopetusyksikköä. Esiopetusyksiköt toimivat erillisissä tiloissa, mutta niiden hallinnosta huolehtivat päiväkotien johtajat. Suomenkielistä varhaiskasvatusta tarjotaan Solhagenin ja Knattebon päiväkodeissa. Suomenkielistä esiopetusta tarjotaan Solhagenin päiväkodissa, mutta se kuuluu suomenkieliselle koululautakunnalle.

Henkilöstö	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
Kokoaikaiset	63	64	67
Osa-aikaiset	34	36	36
Henkilötyövuodet	81	83	87

Strategiset tavoitteet	Sitovat tavoitteet	Mittari/tavoitetaso	Toteuma
Lasten ja nuorten terveyden ja turvallisuuden edistäminen	Liikkumisen iloa sisällä ja ulkona vuoden ympäri viihtyvyyden ja fyysisen aktiivisuuden lisäämiseksi ja jotta voitaisiin kehittää myönteistä suhtautumista ja toimimista fyysistä aktiivisuutta kohtaan.	Erilaiset kartoitukset, muun muassa ulkona oloa mitataan ajassa (tunnit verrattuna yksikön aukioloaikoihin). Lapset ovat mukana tulosten tulkinnassa. Lasten liikuntatottumuksia arvioidaan (kyselyiden ja havainnointien pohjalta), tällöin myös huoltajia kuullaan.	Lasten liikkumista on kartoitettu. Ohjatun liikkumisen kokonaissaldo/viikko on osoittanut lasten fyysisen aktiivisuuden lisääntyneen ja henkilöstön tietoisuuden kasvaneen. Useissa yksiköissä on koulutettu liikuttajia. Arvioinnit osoittavat, että sekä henkilöstö, lapset että vanhemmat kokevat lisääntyneen fyysisen aktiivisuuden positiivisena asiana.
Kestävyys – luonto ja terveys	Kestävän elämäntavan erilaiset ulottuvuudet: sosiaalinen, kulttuurinen, taloudellinen ja ekologinen kestävyys. Varhaiskasvatuksessa luodaan perusta ekososiaaliselle sivistykselle eli ymmärrykselle, että ekologinen kestävyys on	Dokumentointisovellus Prionissa varhaiskasvatuksessa otetut valokuvat ja lasten tuotokset yhdistetään opetussuunnitelman kestävyystavoitteisiin. Lapset ja henkilöstö saavat tutustua toistensa	Päiväkotien, kunnantalon ikkunan ja kirjaston näyttelyjen kautta henkilöstö ja lapset ovat saaneet tutustua toistensa kestävyysaiheisiin töihin ja inspiroitua niistä. Ulkoryhmät, jotka aloittivat syksyllä 2024, ovat työskennelleet aktiivisesti ekologisen kestävyiden parissa.

	edellytys sosiaaliselle kestävyydelle ja ihmisoikeuksille.	kestävyysaiheisiin töihin ja inspiroitua niistä.	

Analyysi talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut eivät toteutuneet talousarvion mukaisesti, koska maksujen perustana olevaa tuloarajaa korotettiin 33 prosentilla.

Henkilöstökulut ylitettiin muun muassa kasvaneen lapsimäärän ja kahden uuden ulkoryhmän vuoksi. Lisäksi useilla lapsilla oli tuen tarve, mikä edellyttää lisää henkilöstöresursseja. Myös sairauslomasijaisten kustannukset ylittivät talousarvion.

Tunnusluvut	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
€/asukas	754	869	977
Lapsia, Bergön päiväkoti	16	14,5	17
Lapsia, Bergö förskola	5	4	2,5
Lapsia, Päiväkoti Smultronstället	28	31	33,5
Lapsia, Petalax förskola	8	8	8,5
Lapsia, Knattebon päiväkoti	71	74	77,5
Lapsia, Yttermalax förskola	25	26	23
Lapsia, Solhagenin päiväkoti	62	73	79
Lapsia, Övermalax förskola (Solhagenin päiväkoti)	17	15	16
Lapsia, suomenkielinen esiopetus	2	2	2,5
Lapsia perhepäiväkodeissa	47	48	47
Lapsia (1–6-vuotiaita) varhaiskasvatuksessa yhteensä	282	295,5	306,5
Koululaisia aamu- ja iltapäivätoiminnassa	71	68	68,5
Lapsia kunnan yksiköissä yhteensä	354	363,5	375

	Tilinpäätös 2022	Talousarv. 2023	Talousarv. muutoks.	Kokonais- talousarv.	Tilinpäät. 2023
4000 Varhaiskasvatus					
Ulkoinen	-3 614 385	-3 690 670	-220 000	-3 910 670	-4 062 793
TOIMINTATUOTOT	465 770	440 110	-70 000	370 110	525 128
Myyntituotot	24 837	10 770	0	10 770	6 096
Maksutuotot	337 466	309 200	-70 000	239 200	304 273
Tuet ja avustukset	103 157	119 940	0	119 940	214 759
Muut toimintatuotot	310	200	0	200	0
TOIMINTAKULUT	-4 064 786	-4 103 780	-150 000	-4 253 780	-4 569 819
Henkilöstökulut	-3 496 392	-3 532 460	-150 000	-3 682 460	-3 958 605
Palvelujen ostot	-133 515	-113 600	0	-113 600	-150 773
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-133 681	-148 080	0	-148 080	-152 686
Avustukset	-255 535	-260 000	0	-260 000	-247 604
Muut toimintakulut	-45 662	-49 640	0	-49 640	-60 151
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-15 369	-27 000	0	-27 000	-18 102
Suunnitelman mukaiset poistot	-15 369	-27 000	0	-27 000	-18 102
Sisäinen	-1 146 008	-1 294 945	0	-1 294 945	-1 271 925
TOIMINTATUOTOT	148	180	0	180	172
Muut toimintatuotot	148	180	0	180	172
TOIMINTAKULUT	-1 146 156	-1 295 125	0	-1 295 125	-1 272 097
Palvelujen ostot	-569 201	-679 845	0	-679 845	-644 459
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27 832	-24 180	0	-24 180	-22 154
Muut toimintakulut	-549 123	-591 100	0	-591 100	-605 484
Summa	-4 760 393	-4 985 615	-220 000	-5 205 615	-5 334 718
Toimintakate ulk+sis	-4 745 023	-4 958 615	-220 000	-5 178 615	-5 316 616
Toimintakate ulk	-3 599 016	-3 663 670	-220 000	-3 883 670	-4 044 691

Toimielin:**SIVISTYSLAUTAKUNTA**

Tilivelvollinen:

Sivistysjohtaja

Talousarviovastaava:

Sivistysjohtaja

Tulosalue:

4300 Kunnan koulutoimi

Toiminta

Sivistystoimi vastaa opetuspalveluista, joita kunta tarjoaa perusopetuslain mukaisesti. Kunnan koulutoimi käsittää vuosiluokkien 1–6 ruotsinkielisen perusopetuksen. Kunnassa on neljä ruotsinkielistä alakoulua. Erityisluokka Lilla Satelliten kuuluu Övermalax skolan toimintaan.

Henkilöstö	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
Kokoaikaiset	25	29	25
Osa-aikaiset	43	36	38
Henkilötyövuodet	54	54	57

Strategiset tavoitteet	Sitovat tavoitteet	Mittari/tavoitetaso	Toteuma
Digitalisaatio	Kaikki opettajat ja oppilaat kokevat osaavansa käyttää uusia digitaalisia työkaluja. Koulujen verkot toimivat hyvin.	Digitalisaation osaavien opettajien lukumäärä Opettajien ja oppilaiden palaute	Opettajat noudattavat opetussuunnitelmaa ja kouluttautuvat jatkuvasti hallitakseen opetuksessa käytettävät digityökalut. Verkkoyhteydet ovat toimineet tehtyjen korjausten jälkeen.
Lapsiystävällisyys	Nollatoleranssi kiusaamiseen työskentelemällä viihtyisän ja turvallisen ympäristön puolesta ulkopuolisuuden kitkemiseksi.	Oppilaiden palaute	Kouluissa tehdään aktiivista ehkäisevää kiusaamisen vastaista työtä. Turvallinen kouluympäristö on työssä keskeistä.
Hyvinvoivat oppilaat	Kaikki oppilaat löytävät liikkumisen ilon terveyttä edistävän toiminnan ja mielenkiintoisten kerhojen kautta.	Oppilaiden palaute sekä kerhoihin ja ryhmiin osallistuvien lukumäärä	Suurin osa oppilaista on kiinnostunut, mukana ja suhtautuu positiivisesti liikkumiseen ja terveyttä edistävään toimintaan. Vuoden aikana koulujen kerhotoiminnassa ja Suomen mallin kerhoissa on ollut paljon osallistujia.

Analyysi talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Ulkoinen talousarvio on alittunut. Se johtuu lähinnä siitä, että sisäiset IT-kulut ovat olleet budjetoitua pienemmät.

Tunnusluvut	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
€/asukas	760	790	801
Oppilaita, Bergö skola	27,5	29,5	32
Oppilaita, Petalax skola	55	50	48
Oppilaita, Yttermalax skola	152,5	147,5	145,5
Oppilaita, Övermalax skola	117	109	102,5
€/oppilas (ei sis. kuljetuksia), Bergö skola	15 663	13 693	14 038
€/oppilas (ei sis. kuljetuksia), Petalax skola	14 533	15 950	15 689
€/oppilas (ei sis. kuljetuksia), Yttermalax skola	10 365	11 078	11 020
€/oppilas (ei sis. kuljetuksia), Övermalax skola	9 010	10 760	12 143

Taloudelliset tavoitteet	Tilinpäät. 2022	Talousarv. 2023	Talousarv. muutoks.	Kokonais- talousarv.	Tilinpäät. 2023
4300 Kunnan koulutoimi					
Ulkoinen	-3 175 721	-3 042 370	-185 000	-3 227 370	-3 248 484
TOIMINTATUOTOT	159 911	111 700	0	111 700	158 904
Myyntituotot	92 552	75 000	0	75 000	112 944
Tuet ja avustukset	63 613	36 700	0	36 700	41 673
Muut toimintatuotot	3 746	0	0	0	4 287
TOIMINTAKULUT	-3 228 181	-3 106 070	-185 000	-3 291 070	-3 362 357
Henkilöstökulut	-2 632 774	-2 559 020	-175 000	-2 734 020	-2 781 380
Palvelujen ostot	-274 864	-247 000	0	-247 000	-254 408
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-306 771	-294 100	-10 000	-304 100	-314 449
Avustukset	-240	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-13 533	-5 950	0	-5 950	-12 119
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-107 450	-48 000	0	-48 000	-45 032
Suunnitelman mukaiset poistot	-107 450	-48 000	0	-48 000	-45 032
Sisäinen	-1 149 409	-1 193 112	0	-1 193 112	-1 125 211
TOIMINTATUOTOT	199 988	231 327	0	231 327	210 323
Myyntituotot	197 388	227 947	0	227 947	207 465
Muut toimintatuotot	2 600	3 380	0	3 380	2 858
TOIMINTAKULUT	-1 349 397	-1 424 438	0	-1 424 438	-1 335 533
Palvelujen ostot	-464 231	-525 638	0	-525 638	-490 089
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38 764	-54 100	0	-54 100	-23 253
Muut toimintakulut	-846 402	-844 700	0	-844 700	-822 192
Summa	-4 325 131	-4 235 482	-185 000	-4 420 482	-4 373 695
Toimintakate ulk+sis	-4 217 680	-4 187 482	-185 000	-4 372 482	-4 328 663
Toimintakate ulk	-3 068 271	-2 994 370	-185 000	-3 179 370	-3 203 453

Toimielin:**SIVISTYSLAUTAKUNTA**

Tilivelvollinen:

Sivistysjohtaja

Talousarviovastaava:

Sivistysjohtaja

Tulosalue:

4500 Yhteinen koulutoimi

Toiminta

Koulupiirin yläkoululaisille ja lukiolaisille annetaan monipuolinen ja hyvä koulutus ja valmistetaan heitä jatko-opintoihin. Maalahden kunta ylläpitää yhdessä Korsnäsän kunnan kanssa vuosiluokkien 7–9 yläkoulua (Högstadiet i Petalax) ja lukiota (Gymnasiet i Petalax). Yläkoulun toimintaan kuuluu erityisluokka Satelliten.

Henkilöstö, yläkoulu	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
Kokoaikaiset	27	27	24
Osa-aikaiset	16	13	19,5
Henkilötyövuodet	37,25	39,5	39,6
Henkilöstö, lukio	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
Kokoaikaiset	12	12	12
Osa-aikaiset	7	6	6
Henkilötyövuodet	13,38	13,8	13,7
Sivistyskanslia	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
Kokoaikaiset	2	2	2
Osa-aikaiset	2	0	0
Henkilötyövuodet	4	2	2

Strategiset tavoitteet Högstadiet i Petalax	Sitovat tavoitteet	Mittari/tavoitetaso	Toteuma
Kaikki työskentelevät siten, että kaikki voivat työyhteisössä hyvin; niin oppilaat, opettajat kuin muukin henkilöstö. Viihtyisän, turvallisen, tasa-arvoisen, savuttoman ja huumeettoman kouluympäristön kehittäminen.	Opettajat, henkilöstö ja oppilaat työskentelevät aktiivisesti hyvän ja turvallisen kouluympäristön luomiseksi yhdessä nuorisovaltuuston kanssa.	Oppilaiden ja koko henkilöstön palaute	Työ jatkuu edelleen. Kouluterveyskyselyn ja tasa-arvokyselyn tulosten perusteella on ryhdytty tarvittaviin toimiin kouluympäristön turvaamiseksi.
Edistetään oppilaiden osallisuutta.	Opettajat ja muu henkilöstö luovat rakenteita, jotta oppilaat tulevat osallisiksi ja sisäistävät koulun toimintakulttuurin.	Oppilaiden ja koko henkilöstön palaute	Työ jatkuu edelleen. Oppilaat, opettajat ja henkilöstö osallistuvat eri teema-alueiden toteuttamiseen.

Edistetään kestävää kehitystä.	Opettajat, henkilöstö ja oppilaat työskentelevät asennekasvatuksen parissa ja luovat tietoisuuden kiertotaloudesta ja kestävästä kehityksestä.	Arviointi ja seuranta	Käynnissä kerättyjen tulosten pohjalta. Tietoa lähiympäristöstä ja maailmanperinnöstä välitetään jatkuvasti. Materiaalien kierrätystä painotetaan monipuolisesti käytännön oppiaineissa ja teoreettisissa aineissa edistetään kestävyysajattelua.
Strategiset tavoitteet Lukio	Sitovat tavoitteet	Mittari/tavoitetaso	Toteuma
Tuetaan opiskelijoiden hyvinvointia ja luodaan viihtyisä, turvallinen, tasa-arvoinen, savuton ja huumeeton kouluympäristö.	Opettajat, henkilöstö ja opiskelijat työskentelevät aktiivisesti hyvinvoinnin ja hyvän kouluympäristön luomiseksi yhdessä nuorisovaltuuston kanssa.	Opiskelijoiden ja koko henkilöstön palaute	Käynnissä. Tuutoritoimintaa on kehitetty ja suunnattu sitä arkiseen viihtyvyyteen, turvallisuuteen ja hyvinvointiin erilaisilla toimintakulttuuriin tehdyillä täsmätoimilla. Opetusta ja kouluympäristöä arvioidaan säännöllisesti jokaisen jakson jälkeen ja lukuvuoden päättyessä. Kouluterveyskyselyn tulokset antoivat tietoa kehittämistyön jatkolle.
Edistetään opiskelijoiden osallisuutta.	Opettajat ja muu henkilöstö luovat rakenteita, jotta opiskelijat tulevat osallisiksi ja sisäistävät koulun toimintakulttuurin. Koulu ja kunta tekevät yhteistyötä, jotta opiskelijat osallistetaan kunnan nuorten palvelujen suunnitteluun.	Opiskelijoiden ja koko henkilöstön palaute	Käynnissä. Opiskelijakunnan hallitus työskentelee aktiivisesti yhdessä ohjaavan opettajan kanssa, jotta opiskelijat saadaan mukaan ja tehdään osallisiksi toimintakulttuurista.
Edistetään kestävää kehitystä.	Opettajat, henkilöstö ja opiskelijat työskentelevät asennekasvatuksen parissa ja luovat tietoisuuden kiertotaloudesta ja omavaraistaloudesta. Opettajat, henkilöstö ja opiskelijat luovat	Arviointi ja seuranta	Arvioidaan ja on käynnissä jatkuvasti lähinnä eri opintojaksoissa, jotka käsittelevät kestävää kehitystä.

	kestävän ja myrkyttömän oppimisympäristön.		
Kehitetään monitieteistä toimintaa lukion pedagogisena mallina, keskiössä kestävyys.	Kaikki opettajat osallistuvat monitieteisyyttä koskevaan osaamisen kehittämiseen. Täydennyskoulutusta järjestetään sisäisesti opettajakunnassa, osallistutaan myös ulkoiseen täydennyskoulutukseen.	Opettajien ilmiöperusteisen ja monitieteisen pedagogiikan osaaminen Opettajien ja opiskelijoiden palaute	Jatkuvaa kehittämistyötä, jotta korotetaan opettajien alan osaamista. Tämä käsittää yhteistyön Åbo Akademin opettajankoulutuksen kanssa (Kasvatustieteiden ja hyvinvointialojen tiedekunta, Vaasa). Monitieteiselle linjalle on ollut paljon hakijoita.
Liikkuva opiskelu ja terveyttä edistävä toiminta toisella asteella	Kaikki opiskelijat ymmärtävät työpäivän aikana tapahtuvan liikkumisen hyödyn lukuvuoden hyvinvointiteemaan liittyen.	Opiskelijoiden palaute	Liikkuva opiskelu on lopetettu. Henkilöstö sai työkaluja, jotta voivat jatkuvasti tukea opiskelijoiden jaksamista ja fyysistä aktiivisuutta luokahuoneessa.

Analyysi talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Talousarvio alittui vuonna 2023, mikä johtuu lähinnä siitä, että ostopalvelujen käyttöä onnistiin hillitsemään.

Tunnusluvut	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
€/asukas	733	826	848
Oppilasmäärä, yläkoulu	212	243,5	270,5
maalahtelaisia	153,5	178,5	195,5
korsnäsiläisiä	57,5	64	74
muita	1	1	1
Opiskelijamäärä, lukio	84,5	81,5	83,5
maalahtelaisia	63	59	59,5
korsnäsiläisiä	19	21,5	23,5
muita	2,5	1	0,5
€/oppilas, yläkoulu (ei sis. koulukuljetuksia)	11 218	10 871	10 521
€/opiskelija, lukio (ei sis. koulukuljetuksia)	14 689	16 817	15 464

Taloudelliset tavoitteet	Tilinpäät. 2022	Talousarv. 2023	Talousarv. muutoks.	Kokonais- talousarv.	Tilinpäät. 2023
4500 Yhteinen koulutoimi					
Ulkoinen	-3 634 670	-3 850 070	0	-3 850 070	-3 816 591
TOIMINTATUOTOT	465 372	478 270	0	478 270	487 500
Myyntituotot	397 412	404 270	0	404 270	373 325
Tuet ja avustukset	65 218	74 000	0	74 000	110 560
Muut toimintatuotot	2 742	0	0	0	3 615
TOIMINTAKULUT	-4 020 148	-4 244 340	0	-4 244 340	-4 224 052
Henkilöstökulut	-3 191 169	-3 270 280	0	-3 270 280	-3 354 272
Palvelujen ostot	-510 766	-631 600	0	-631 600	-568 246
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-313 595	-340 450	0	-340 450	-295 276
Avustukset	-1 000	0	0	0	-2 100
Muut toimintakulut	-3 617	-2 010	0	-2 010	-4 158
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-79 894	-84 000	0	-84 000	-80 039
Suunnitelman mukaiset poistot	-79 894	-84 000	0	-84 000	-80 039
Sisäinen	-889 512	-897 366	0	-897 366	-827 046
TOIMINTATUOTOT	211 479	214 154	0	214 154	213 898
Myyntituotot	210 339	212 204	0	212 204	212 722
Muut toimintatuotot	1 140	1 950	0	1 950	1 176
TOIMINTAKULUT	-1 100 991	-1 111 520	0	-1 111 520	-1 040 944
Palvelujen ostot	-515 717	-572 770	0	-572 770	-525 855
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23 896	-25 650	0	-25 650	-10 004
Muut toimintakulut	-561 378	-513 100	0	-513 100	-505 086
Summa	-4 524 182	-4 747 436	0	-4 747 436	-4 643 637
Toimintakate ulk+sis	-4 444 288	-4 663 436	0	-4 663 436	-4 563 598
Toimintakate ulk	-3 554 776	-3 766 070	0	-3 766 070	-3 736 552

Toimielin:**SIVISTYSLAUTAKUNTA**

Tilivelvollinen:

Sivistysjohtaja

Talousarviovastaava:

Sivistysjohtaja

Tulosalue:

4600 Muu koulutus

Toiminta

Tulosalue käsittää kunnan maksuosuudet niistä oppilaista, jotka käyvät koulua muissa kuin kunnan omissa oppilaitoksissa. Kunta ostaa seuraavia palveluja: Suomenkielisten vuosiluokkien 7–9 perusopetus Vaasasta ja Kurikasta. Erityisopetus Vaasan kaupungilta (Haga skola). Yksittäisten oppilaiden perusopetus Vaasasta, Mustasaaresta ja Närpiöstä. Musiikinopetus Närpiöstä (musiikkiopisto Legato).

Strategiset tavoitteet Yläkoulu:	Sitovat tavoitteet	Mittari/tavoitetaso	Toteuma
Hyvinvoivat ja turvallisiksi itsensä tuntevat oppilaat	Hyvä yhteistyö isäntäkuntien kanssa oppilaiden terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi opetustilanteissa	Itsearviointi	Yhteistyö isäntäkuntien kanssa toimii hyvin.

Tunnusluvut	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
€/asukas	28	23	34
Oppilaita vuosiluokilla 1–6	6	2	1,5
Oppilaita vuosiluokilla 7–9	4,5	6,5	7,5
Legato, tunteja yhteensä	1 921	2 019	2 108
Legato, kustannukset yhteensä	61 643	63 443	71 307
Legato, oppilaita yhteensä	105	119	106

Analyysi talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Talousarvio ylitettiin, mikä johtuu lähinnä siitä, että Legaton kustannukset ylittyivät.

Taloudelliset tavoitteet	Tilinpäät. 2022	Talousarv. 2023	Talousarv. muutoks.	Kokonais- talousarv.	Tilinpäät. 2023
4600 Muu koulutus					
Ulkoinen	-123 405	-139 500	0	-139 500	-185 900
TOIMINTAKULUT	-123 405	-139 500	0	-139 500	-185 900
Henkilöstökulut	-2 488	0	0	0	-4 741
Palvelujen ostot	-120 917	-139 500	0	-139 500	-181 159
Summa	-123 405	-139 500	0	-139 500	-185 900

Toimielin:**VAPAA-AIKA- JA KULTTUURILAUTAKUNTA**

Tilivelvollinen:

Sivistysjohtaja

Talousarviovastaava:

Kirjastonjohtaja

Tulosalue:

4700 Kirjastotoiminta

Toiminta

Kirjastotoiminta on osa kunnan peruspalveluita. Kirjastotoiminnan tavoitteena on, että kaikki asukkaat saavat yhtäläiset mahdollisuudet saada tietoa, taitoa, elämyksiä ja kirjallisuutta monipuolisten kokoelmien kautta, jotta Maalahti kehittyy ja pysyy monipuolisena ja elävänä yhteisönä asua ja toimia. Kirjastot haluavat osoittaa monimuotoisuutta ja kannustaa luovaan ajatteluun.

Maalahden kunnankirjasto muodostuu neljästä palvelupisteestä, jotka sijaitsevat Yttermalaxissa, Övermalaxissa (1.8.2023 alkaen vain koulu- ja päiväkotikirjasto), Petolahdessa ja Bergössä. Fyysisten palvelupisteiden lisäksi kirjaston käyttäjillä on pääsy e-aineistoihin (e-kirjat, äänikirjat ja elokuvat sekä digitaaliset lehdet ja aikakauslehdet).

Maalahden kunnankirjasto kuuluu Fredrika-kirjastojen kirjastokimppaan, johon kuuluu 11 kunnankirjastoa Pietarsaaresta Kristiinankaupunkiin. Fredrika-kirjastoilla on yhteinen verkkokirjasto osoitteessa fredrika.finna.fi. Verkkokirjastossa on laaja valikoima kirjastoaineistoa, jota voi tilata seutulainana lähimpään palvelupisteeseen Maalahdessa kuljetusmaksun hinnalla, 2 euroa/laina.

Henkilöstö	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
Kokoaikaiset	3	3	3
Osa-aikaiset	4	4	5
Henkilötyövuodet	4,8	4,94	5,18

Strategiset tavoitteet	Sitovat tavoitteet	Mittari/tavoitetaso	Toteuma
Kannustetaan luovuuteen, hyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen.	Kirjastoaineiston nykyaikainen, kiinnostava ja monipuolinen tarjonta	Asiakkaiden palaute	Uusia kirjoja: 1 486 - joista ruotsinkielisiä: 89,5% - joista suomenkielisiä: 9,62% - joista muunkielisiä: 0,87%* *esim. ukrainankielistä kirjallisuutta on lainattu muista kirjastoista.
Kannustetaan luovuuteen, hyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen.	Kirjastojen palvelut ovat kunnan asukkaille tuttuja.	Lainoja vuodessa > 10/asukas	Käyntien lukumäärä: 3,99/asukas Lainojen määrä: 13 lainaa/asukas

			Seutu- ja kaukolainat: 229 (kasvanut 65 %:lla)
			Käyttäjäkoulutukset: 22 koulutusta, joissa 310 osallistujaa
Kannustetaan luovuuteen, hyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen. Yksi kulttuurielämys/asukas/ vuosi	Edistetään lukukulttuuria ja monilukutaitoa.	Järjestetään lukemiseen innostavaa toimintaa lapsille ja aikuisille.	Lukemiseen innostavia tapahtumia: 80 tapahtumaa Näistä 63 järjestettiin Lasten kirjastot -hankkeen puitteissa, jossa oli palkattu työntekijä Näyttelyjä: 3 kpl

Analyysi talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Maalahden kunnankirjastolla oli vuoden 2023 aikana kaksi osa-aikaista harjoittelijaa, minkä vuoksi henkilötyövuosien määrä kasvoi aiempiin vuosiin verrattuna.

Maalahden kunnankirjasto vaihtoi kirjastoaineiston toimittajaa, minkä vuoksi uuden aineiston tilaamisessa oli kahden kuukauden tauko.

Suurin osa kirjaston toimintatuotoista muodostuu hankerahoituksesta, jota on saatu aluehallintovirastolta. Maalahden ja Korsnäsän kunnankirjastojen yhteinen hanke Lasten kirjastot oli käynnissä 1.9.2022–31.12.2023. Maalahden kunnankirjasto sai myös 600 euron avustuksen yksityishenkilöltä uuden lasten- ja nuortenkirjallisuuden ostamiseksi.

Tunnuslukuista puuttuu Kristiinankaupungin kirjastoauton lainaus- ja kävijätilastot syksyltä 2023.

Tunnusluvut	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
€/asukas	57	55	58
Kirjallisuuden hankinta*, €/asukas	5,4	6,0	5,99
Aineisto	56 425	57 009	57 285
Lainojen määrä*	56 576	51 767	72 041
- Josta e-aineistoja: e-kirjoja, äänikirjoja, elokuvia, e-aikakauslehtiä	5 514	12 448	14 714
Fyysiset käynnit	23 552	22 462	25 599
Verkkokäynnit	22 192	16 007	18 582

*Sisältää kirjat, lehdet, e-kirjat ja äänikirjat, DVD:t ym.

	Tilinpäätös 2022	Talousarv. 2023	Talousarv. muutoks.	Kokonais- talousarv.	Tilinpäät. 2023
4700 Kirjastotoiminta					
Ulkoinen	-230 448	-244 000	0	-244 000	-243 250
TOIMINTATUOTOT	31 576	25 300	0	25 300	33 187
Myyntituotot	481	-800	0	-800	581
Tuet ja avustukset	28 798	28 100	0	28 100	31 508
Muut toimintatuotot	2 297	-2 000	0	-2 000	1 098
TOIMINTAKULUT	-262 023	-269 300	0	-269 300	-276 437
Henkilöstökulut	-199 614	-203 470	0	-203 470	-209 359
Palvelujen ostot	-25 009	-24 225	0	-24 225	-28 557
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 566	-40 505	0	-40 505	-37 687
Muut toimintakulut	-834	-1 100	0	-1 100	-834
Sisäinen	-70 740	-73 672	0	-73 672	-72 755
TOIMINTATUOTOT	389	0	0	0	429
Muut toimintatuotot	389	0	0	0	429
TOIMINTAKULUT	-71 129	-73 672	0	-73 672	-73 184
Palvelujen ostot	-14 632	-16 472	0	-16 472	-16 075
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 777	-1 000	0	-1 000	-370
Muut toimintakulut	-54 720	-56 200	0	-56 200	-56 739
Summa	-301 188	-317 672	0	-317 672	-316 005

Toimielin:**SIVISTYSLAUTAKUNTA**

Tilivelvollinen:

Sivistysjohtaja

Talousarviovastaava:

Sivistysjohtaja

Tulosalue:

4800 Kotikuntakorvaukset

	Tilinpäät. 2022	Talousarv. 2023	Talousarv. muutoks.	Kokonais- talousarv.	Tilinpäät. 2023
4800 Kotikuntakorvaukset					
Ulkoinen	555 608	620 000	0	620 000	629 157
TOIMINTATUOTOT	654 305	720 000	0	720 000	760 102
Myyntituotot	654 305	720 000	0	720 000	760 102
TOIMINTAKULUT	-98 697	-100 000	0	-100 000	-130 945
Palvelujen ostot	-98 697	-100 000	0	-100 000	-130 945
Summa	555 608	620 000	0	620 000	629 157

Toimielin:**SUOMENKIELINEN KOULULAUTAKUNTA**

Tilivelvollinen:

Rehtori

Talousarviovastaava:

Rehtori

Tulosalue:

4900 Suomenkielinen koulutoimi

Toimiala

Suomenkielinen koulutoimi käsittää suomenkielisen koululautakunnan ja vuosiluokkien 1–6 perusopetuksen. Kunnassa on yksi suomenkielinen koulu, Maalahden suomenkielinen koulu.

Henkilöstö	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
Kokoaikaiset	2	2	1
Osa-aikaiset	3	3	2
Henkilötyövuodet	3	2,9	2,6

Strategiset tavoitteet	Sitovat tavoitteet	Mittari/tavoitetaso	Toteuma
Lasten ja nuorten terveyden ja turvallisuuden edistäminen	Yhteistyötä kunnan ruotsinkielisten koulujen kanssa esim. osallistumalla erilaisiin urheilu- ja kulttuuri-tapahtumiin	Oppilaiden palaute Urheilu- ja kulttuuritapahtumia > 5 kpl	Koulu on osallistunut erilaisiin urheilu- ja kulttuuritapahtumiin yhdessä kunnan ruotsinkielisten koulujen kanssa.
Viihtyisän, turvallisen, savuttoman ja huumeettoman kouluympäristön ja hyvien psykososiaalisten edellytysten kehittäminen lasten ja nuorten kasvulle	Kehitetään tiloja ja oppimisympäristöjä vastaamaan oppilaiden tarpeita. Vierailuja eri tahoilta, muun muassa pelastuslaitos, poliisi.	Toteutetaan kouluviihtyvyysskysely. Vierailuja > 2 kpl	Vuoden aikana on toteutettu kouluviihtyvyysskysely. Vierailujen toteuttaminen ei valitettavasti ole onnistunut.

Analyysi talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Ulkoinen talousarvio ylittyi lähinnä siksi, että henkilöstökulut ja ostopalvelukulut olivat suunniteltua kalliimmat.

Tunnusluvut	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
€/asukas	40	36	39
€/oppilas (ei sis. koulukuljetuksia)	17 570	18 479	21 013
Oppilasmäärä	11,5	8,5	8,5

	Tilinpäät. 2022	Talousarv. 2023	Talousarv. muutoks.	Kokonais- talousarv.	Tilinpäät. 2023
4900 Suomenkielinen koulutoimi					
Ulkoinen	-146 363	-143 365	0	-143 365	-161 312
TOIMINTATUOTOT	267	-50	0	-50	597
Maksutuotot	0	-50	0	-50	0
Tuet ja avustukset	267	0	0	0	597
TOIMINTAKULUT	-145 891	-143 315	0	-143 315	-161 323
Henkilöstökulut	-122 187	-122 325	0	-122 325	-135 552
Palvelujen ostot	-19 295	-14 820	0	-14 820	-20 702
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 305	-5 120	0	-5 120	-3 892
Muut toimintakulut	-1 104	-1 050	0	-1 050	-1 176
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-739	0	0	0	-586
Suunnitelman mukaiset	-739	0	0	0	-586
Sisäinen	-48 741	-49 751	0	-49 751	-49 020
TOIMINTAKULUT	-48 741	-49 751	0	-49 751	-49 020
Palvelujen ostot	-27 012	-25 751	0	-25 751	-25 011
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3	-2 900	0	-2 900	-1 761
Muut toimintakulut	-21 726	-21 100	0	-21 100	-22 248
Summa	-195 103	-193 116	0	-193 116	-210 332
Toimintakate ulk+sis	-194 364	-193 116	0	-193 116	-209 746
Toimintakate ulk	-145 624	-143 365	0	-143 365	-160 726

Toimielin:**VAPAA-AIKA- JA KULTTUURILAUTAKUNTA**

Tilivelvollinen:

Kansalaisopiston rehtori

Talousarviovastaava:

Kansalaisopiston rehtori

Tulosalue:

5000 Yleinen kansansivistys

Toiminta

Kansalaisopisto järjestää kursseja ja luentoja kuntalaisten mielenkiinnon, tarpeiden ja toiveiden perusteella. Opisto pyrkii tarjoamaan toimintaa kaikissa kylissä ja kaikenikäisille. Kansalaisopisto on kohtaamispaikka luovuudelle, hyvinvoinnille ja osaamisen kehittämiseksi. Vapaasivistystyöstä annetun lain mukaisesti annettavan yleisen kansansivistyksen lisäksi toiminta käsittää myös kuvataiteen ja teatteritaiteen perusopetuksen lapsille ja nuorille taiteen perusopetuksesta annetun lain mukaisesti. Kansalaisopistoa ylläpitää Maalahden kunta, joka toimii opiston vastuukuntana. Korsnäsän kunta on sopimuskunta.

Henkilöstö	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
Kokoaikaiset	2	2	2
Osa-aikaiset	2	1	1
Tuntiopettajat ja luennoitsijat	108	121	139
Henkilötyövuodet	7	6,75	8,3

Strategiset tavoitteet	Sitovat tavoitteet	Mittari/tavoitetaso	Toteuma
Kuntalaisille mahdollisuus harrastuksiin ja mielekkääseen vapaa-aikaan	Tarjonnan ja saatavuuden laajentaminen eri kohderyhmille, osalliset asukkaat, jotka kokevat voivansa vaikuttaa kansalaisopiston tarjontaan.	1–2 uutta kurssikonseptia/kohderyhmä	On toteutunut. Kaikenikäisille on tarjottu uusia kursseja. Verkkokursseja saavutettavuuden lisäämiseksi. Kurssiarvioiteja on tehty jatkuvasti.
Yhteistyötä kehitetään.	Lisätään vuoropuhelua yhteistyökumppaneiden kanssa. Yhteiset kehittämishankkeet muiden opistojen kanssa.	Vähintään kolme yhteistyöhanketta, joko seudullisia kehittämishankkeita tai paikallista yhteistyötä.	On toteutunut. Keskitytty osaamisperustaiseen oppimiseen opistojen yhteishankkeessa Institutet 4.0. Muita yhteistyökumppaneita ovat muun muassa kotouttamishanke Hallå Två, Kvadria-palveluyksikkö, Träffpunkten, Korsnäsän seurakunta, draamapedagoginen resurssikeskus Dialog.

Analyysi talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Suunnitelluista 376 kurssista toteutettiin 278 (4 576 opetustuntia). Se on enemmän kuin kahtena edellisenä vuonna. Kurssilaisten määrä jatkaa kuitenkin pienempänä kuin ennen pandemiaa, mikä vaikuttaa tuloihin. Tulot ovat budjetoitua pienemmät.

Kustannuspuolella ostopalvelut on ylitetty. Kurssinvetäjiä, jotka ovat laskuttaneet palveluistaan, on ollut huomattavasti odotettua enemmän. Vastaavasti tuntipalkkoihin on mennyt budjetoitua vähemmän. Myös matkakustannukset ja IT-palvelut olivat odotettua kalliimpia. Kaiken kaikkiaan yleisen kansansivistyksen kustannukset pysyivät kuitenkin kehyksissään.

Taiteen perusopetuksessa on toteutunut 250 opetustuntia: kuvataiteessa kolme ryhmää ja teatteritaiteessa yksi ryhmä. Opetusta on pidetty Maalahdessa. Korsnäsiin suunniteltu kuvataideryhmä ei voinut aloittaa laimean kiinnostuksen takia. Taiteen perusopetuksessa sekä tulot että kulut olivat budjetoitua pienemmät.

Tunnusluvut	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
€/asukas	55	52	57
€/opiskelija	169	149	174
€/tunti	71	68	64
Opiskelijoiden määrä	1 760	1 901	1 786
maalaitelaisia	1 029	1 114	1 002
korsnäsiläisiä	494	487	417
muita	237	300	367
Kurssilaisten määrä	2 229	2 811	3 400
miesten osuus (%)	30	30	26
osuus kuntalaisista (%)	20	21	19
Toteutuneiden kurssien määrä	221	252	278

	Tilinpäät. 2022	Talousarv. 2023	Talousarv. muutoks.	Kokonais- talousarv.	Tilinpäät. 2023
5000 Yleinen kansansivistys					
Ulkoinen	-248 878	-263 500	0	-263 500	-274 862
TOIMINTATUOTOT	122 633	166 360	0	166 360	141 797
Myyntituotot	36 968	50 720	0	50 720	42 145
Maksutuotot	81 056	110 640	0	110 640	95 063
Tuet ja avustukset	4 601	5 000	0	5 000	4 588
Muut toimintatuotot	9	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-371 511	-429 860	0	-429 860	-416 659
Henkilöstökulut	-274 424	-310 130	0	-310 130	-285 887
Palvelujen ostot	-73 367	-85 370	0	-85 370	-102 859
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 972	-6 300	0	-6 300	-4 133
Muut toimintakulut	-19 749	-28 060	0	-28 060	-23 779
Sisäinen	-34 695	-34 698	0	-34 698	-35 374
TOIMINTATUOTOT	1 180	3 500	0	3 500	3 079
Maksutuotot	1 180	3 500	0	3 500	3 079
TOIMINTAKULUT	-35 875	-38 198	0	-38 198	-38 452
Palvelujen ostot	-17 725	-19 868	0	-19 868	-21 174
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 053	-1 100	0	-1 100	-1 070
Muut toimintakulut	-15 097	-17 230	0	-17 230	-16 208
Summa	-283 573	-298 198	0	-298 198	-310 236

Toimielin:**VAPAA-AIKA- JA KULTTUURILAUTAKUNTA**

Tilivelvollinen:

Vapaa-aikasihteeri

Talousarviovastaava:

Vapaa-aikasihteeri

Tulosalue:

5500 Vapaa-aika- ja kulttuuritoiminta

Toiminta

Lautakunnan tehtävänä on tukea ja edistää liikunta-, vapaa-aika- ja kulttuurielämää kunnassa. Tarkoituksena on palvella yksilöiden kulttuurista, sosiaalista ja fyysistä hyvinvointia ja elämänlaatua. Lautakunta huolehtii myös raittiista ja terveellisestä elämäntavasta. Toimialaan kuuluu myös vapaa-ajantoiminnan kuten urheilun, liikunnan sekä nuoriso- ja kulttuurityön perusedellytysten luominen.

Henkilöstö	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
Kokoaikaiset	4	4	5
Osa-aikaiset	9	9	3
Henkilötyövuodet, myös kerhotoiminta	9,2	9,6	7,6

Strategiset tavoitteet	Sitovat tavoitteet	Mittari/tavoitetaso	Toteuma
Tyytyväiset ja hyvinvoivat asukkaat	Terveyttä edistävää työtä koordinoidaan ja tehostetaan.	Uusia yhteistyömuotoja kunnan, kolmannen sektorin ja hyvinvointialueen välillä.	Kuntoneuvontaa on kehitetty Aktiiviset seniorit -hankkeen puitteissa yhdessä hyvinvointialueen kanssa. Valmistelevaa työtä Kaiku-kortin käyttöön ottamista varten. Vuoden aikana on aloitettu säännölliset tapaamiset yhdistysten kanssa.
Tyytyväiset ja hyvinvoivat asukkaat	Toteutetaan kulttuuriohjelmaa ja tarjotaan asukkaille kulttuurielämyksiä.	Tapahtumat ja toiminta x 1 000 Kulturfondenin Kultur i skolan / kirjasto / päiväkotit / sote x 12 Kulttuurihankkeet, Kultur i Malax rf:n / työryhmän perustaminen	Yksikön toiminnan puitteissa järjestettiin yli 10 tapahtumaa, joiden osallistujamäärä oli yhteensä yli 2 000. Kulttuuriopetussuunnitelman päivittäminen yhdessä varhaiskasvatuksen ja koulun kanssa.

			Työryhmää ei ole perustettu.
Lapsiystävällisyys	Varmistetaan, että kaikilla lapsilla on mahdollisuus harrastuksiin ja mielekkääseen vapaa-aikaan. Kehitetään Suomen mallia.	Toimintakertoja varhaiskasvatuksessa 300 Toimintakertoja kouluissa ja Suomen mallissa 350	Varhaiskasvatuksessa on järjestetty erilaisia tapahtumia, osallistujamäärä noin 350. Suomen mallin harrastustoimintaan osallistui 353 oppilasta.

Analyysi talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Ulkoinen nettotalousarvio alittui noin 64 000 eurolla. Alittuminen johtuu enimmäkseen siitä, että hankeavustuksia myönnettiin odotettua enemmän. Tämän tuloksena myös henkilöstökulut kasvoivat noin 48 000 eurolla.

Tunnusluvut	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
€/asukas	55	65	57
Hallinto	1	1	1
Urheilu ja ulkoilu (sisältää hankkeita)	28	24	21
Nuorisotyö (sisältää hankkeita)	22	20	26
Nuorisovaltuusto	1	1	1
Kulttuuritoiminta	4	12	1
Myönnetty ulkopuolinen rahoitus	306 750	238 600	281 550

	Tilinpäät. 2022	Talousarv. 2023	Talousarv. muutoks.	Kokonais- talousarv.	Tilinpäät. 2023
5500 Vapaa-aika ja kulttuuritoiminta					
Ulkoinen	-320 892	-329 670	-12 500	-342 170	-278 569
TOIMINTATUOTOT	246 642	136 000	0	136 000	281 550
Myyntituotot	9 650	9 000	0	9 000	9 690
Maksutuotot	8 488	2 000	0	2 000	6 489
Tuet ja avustukset	228 504	125 000	0	125 000	265 371
TOIMINTAKULUT	-567 533	-465 670	-12 500	-478 170	-560 120
Henkilöstökulut	-350 461	-278 770	0	-278 770	-327 243
Palvelujen ostot	-85 649	-63 970	0	-63 970	-88 505
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 618	-29 930	0	-29 930	-39 327
Avustukset	-71 800	-71 500	-12 500	-84 000	-84 200
Muut toimintakulut	-23 005	-21 500	0	-21 500	-20 845
Sisäinen	-35 738	-35 206	0	-35 206	-34 379
TOIMINTAKULUT	-35 738	-35 206	0	-35 206	-34 379
Palvelujen ostot	-26 048	-25 506	0	-25 506	-23 521
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 430	-2 200	0	-2 200	-3 310
Muut toimintakulut	-7 260	-7 500	0	-7 500	-7 548
Summa	-356 630	-364 876	-12 500	-377 376	-312 949

Toimielin:**RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA**

Tilivelvollinen:

Rakennustarkastaja

Talousarviovastaava:

Rakennustarkastaja

Tulosalue:

6000 Rakennustarkastus

Toiminta

Rakennusvalvonta edistää, ohjaa ja valvoo korkealuokkaisen rakennuskannan ja viihtyisän asuinympäristön luomista ja säilyttämistä.

Henkilöstö	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
Kokoaikaiset	1	1	2
Osa-aikaiset	1	2	2
Henkilötyövuodet	1,3	1,7	2,6

Strategiset tavoitteet	Sitovat tavoitteet	Mittari/tavoitetaso	Toteuma
Elinvoimaisuus, toiminnan tehostaminen digitalisointia jatkamalla	Nopea ja tehokas asianhallinta	Yli 50 prosenttia hakemuksista tulee sähköisinä.	Noin 70 prosenttia hakemuksista on tullut sähköisinä.
Elinvoimaisuus, Maalahden talous vahvistuu.	Kunnan rakennuskannan inventointi / rakennus- ja verorekisterien päivitys	Osittain päivitetty rekisteri	Inventointityö jatkui vuonna 2023, jolloin rakennuksia on inventoitu ja tietoja päivitetty.

Analyysi talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Tulot olivat huomattavasti budjetoitua pienemmät. Vaikka menot olivat jonkin verran budjetoitua pienemmät, talousarvio ylittyi noin 5 000 eurolla. Pienemmät tulot selittyvät sillä, että haettujen lupien määrä ja koko olivat budjetoitua pienemmät.

Tunnusluvut	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
€/asukas	9	23	15
Rakennuslupahakemuksia	96	75	72
Toimenpidelupahakemuksia	38	38	25

	Tilinpäät. 2022	Talousarv. 2023	Talousarv. muutoks.	Kokonais- talousarv.	Tilinpäät. 2023
6000 Rakennustarkastus					
Ulkoinen	-117 580	-117 710	0	-117 710	-66 844
TOIMINTATUOTOT	50 622	64 000	0	64 000	97 044
Maksutuotot	50 622	64 000	0	64 000	94 543
TOIMINTAKULUT	-168 202	-181 710	0	-181 710	-163 888
Henkilöstökulut	-86 461	-132 860	0	-132 860	-123 248
Palvelujen ostot	-81 064	-47 650	0	-47 650	-38 905
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-677	-1 200	0	-1 200	-1 734
Sisäinen	-10 786	-10 951	0	-10 951	-14 801
TOIMINTATUOTOT	135	0	0	0	0
Maksutuotot	135	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-10 921	-10 951	0	-10 951	-14 801
Palvelujen ostot	-6 173	-6 701	0	-6 701	-8 639
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-129	-150	0	-150	-132
Muut toimintakulut	-4 619	-4 100	0	-4 100	-6 030
Summa	-128 367	-128 661	0	-128 661	-81 645
Toimintakate ulk+sis	-128 367	-128 661	0	-128 661	-81 645
Toimintakate ulk	-117 580	-117 710	0	-117 710	-66 844

Toimielin:**RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA**

Tilivelvollinen:

Ympäristötarkastaja

Talousarviovastaava:

Ympäristötarkastaja

Tulosalue:

6500 Ympäristönsuojelu

Toiminta

Ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on ympäristönsuojelun valvominen ja edistäminen kunnassa, ympäristön tilan seuraaminen, ympäristön saastumisen ehkäiseminen ja luonnonvarojen kestävä hyödyntäminen ja luonnon monimuotoisuuden säilymisen puolesta työskenteleminen. Ympäristönsuojeluviranomainen antaa lausuntoja ja tietoa sekä käsittelee ja valvoo lakisäätöihin viranomaistehtäviin kuuluvia lupa-, rekisteröinti- ja ilmoitusasioita.

Henkilöstö	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
Kokoaikaiset	1	1	1
Osa-aikaiset	0	0	0
Henkilötyövuodet	1	1	1

Strategiset tavoitteet	Sitovat tavoitteet	Mittari/tavoitetaso	Toteuma
Kestävä yhdyskuntarakenne, ympäristöön kohdistuvia negatiivisia vaikutuksia vähennetään.	Luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen valvonta, jotta voidaan varmistua ympäristön- ja vesiensuojelua koskevien vaatimusten täyttämisestä.	> 10 valvontakohteen/vuosi säännöllinen valvonta	Viisi toimintaa on käynyt läpi valvonnan, niistä yhdelle on myönnetty ympäristönsuojelulain (YSL) mukainen lupa, yhdelle maa-aineslain (MAL) ja YSL:n mukainen lupa, ja kaksi toimintaa on rekisteröity YSL:n mukaisesti.
Elinvoimaisuus, tulomuutto	Annetaan neuvontaa ja lausuntoja uudisrakennusten ja kunnostettavien asuinrakennusten jätevesien käsittelystä, jotta jäteveden puhdistusaste olisi lainsäädännön edellyttämällä tasolla.	> 20 lausuntoa	Rakennuslupahakemusten yhteydessä on annettu 18 lausuntoa jätevesijärjestelmäsuunnitelmista.

Analyysi talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Tulot olivat budjetoitua suuremmat, mikä johtui vuoden aikana jätetyistä lupahakemuksista. Kustannukset olivat talousarvion mukaiset.

Tunnusluvut	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
€/asukas	9	10	10
Käsiteltyjä ympäristölupia/ympäristönsuojelulain 115. a §:n mukaisia ilmoituksia	1	2	3
Käsiteltyjä ympäristönsuojelulain 12. luvun mukaisia kertaluonteisista toiminnoista (melu, tärinä, poikkeukselliset tilanteet) tehtyjä ilmoituksia	2	5	3
Käsiteltyjä ilmoituksia lannan varastoinnista ja lannan levityksestä poikkeustapauksessa	3	1	7
Luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen tarkastuksia	14	7	5
Päätöksiä vapauttaa vesihuoltolaitoksen vesi- ja viemäriverkostoon liittymisvelvollisuudesta tai poiketa talousvesien käsittelyvaatimuksista	12	0	4

	Tilinpäät. 2022	Talousarv. 2023	Talousarv. muutoks.	Kokonais- talousarv.	Tilinpäät. 2023
6500 Ympäristönsuojelu					
Ulkoinen	-50 316	-53 000	0	-53 000	-46 063
TOIMINTATUOTOT	9 612	8 000	0	8 000	14 048
Maksutuotot	9 612	8 000	0	8 000	14 048
TOIMINTAKULUT	-59 928	-61 000	0	-61 000	-60 111
Henkilöstökulut	-58 341	-57 580	0	-57 580	-58 519
Palvelujen ostot	-1 143	-2 820	0	-2 820	-1 178
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-444	-600	0	-600	-413
Sisäinen	-6 644	-7 125	0	-7 125	-5 899
TOIMINTAKULUT	-6 644	-7 125	0	-7 125	-5 899
Palvelujen ostot	-3 912	-4 335	0	-4 335	-3 124
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-255	-290	0	-290	-198
Muut toimintakulut	-2 478	-2 500	0	-2 500	-2 577
Summa	-56 961	-60 125	0	-60 125	-51 962

Toimielin:**TEKNINEN LAUTAKUNTA**

Tilivelvollinen:

Tekninen johtaja

Talousarviovastaava:

Tekninen johtaja

Tulosalue:

7000 Tekninen toimi

Toiminta

Tekninen toimi huolehtii kunnan teknisistä palveluista sekä vastaa maankäyttöpalveluiden tuottamisesta ja kaavoitusasioiden valmisteleminen. Tekninen toimi voi tarvittaessa antaa asian-
tuntija-apua kunnan muille toimialoille ja kunnan kiinteistöyhtiöille. Toimintaan kuuluu myös
kunnan IT-verkon hoito ja kunnan vapaa-ajan satamat. Teknisen toimen henkilöstö hallinnoi
vammaisneuvoston toimintaa.

Henkilöstö	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
Kokoaikaiset	6	6	8
Osa-aikaiset	3	2	3
Henkilötyövuodet	9	9	10
Henkilöstö, rakennustyöntekijät	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
Kokoaikaiset	2	2	2
Osa-aikaiset	0	0	0
Henkilötyövuodet	2	2	2

Strategiset tavoitteet	Sitovat tavoitteet	Mittari/tavoitetaso	Toteuma
Lapsiystävällisyys ja osallisuus	Kaikille asukkaille, myös lapsille ja nuorille, annetaan mahdollisuus osallistua kaavoitukseen, rakennusten suunnitteluun ym. Palveluhenkinen toiminta ja nopea päätöksenteko.	Sellaisten tilaisuuksien lukumäärä, joihin lapsilla on ollut mahdollisuus osallistua Vastaus 5 arkipäivän kuluessa. Asioiden diariointi.	Lapsia on kuultu kolmessa asiassa, joita ovat Pixnen urheilu-alue, Söderfjärdsbackenin päiväkodin suunnittelu ja Peto- lahden leikkipuisto. Yhteensä 226 lasta ja nuorta on osallistunut kuulemisiin. Myös vaikuttamistoimielimiä on kuultu. Kuntalaisille on yleensä vastattu 5 päivän kuluessa.
Elinvoimaisuus – jatketaan kaavoitukseen panostamista.	Brinkenin teollisuusalueen asemakaavan tarkistus, uusien asuntoalueiden suunnittelu kuntaan ja Yttermalaxin keskustan alueen kehittäminen. Pixnen urheilualueen asemakaavan	Vahvistettujen hankesuunnitelmien, aloitettujen tai uusien tarkistusten määrä Käynnissä olevien kaavoitushankkeiden hyväksyminen	Kolme kaavaa on vahvistettu: Brinkenin korttelit 1–3, 5 (osittain), Pixnen urheilualue ja Tiströnskär.

	tarkistus valmistuu. Jatketaan nykyisten kaavojen kehittämistä.		Kahden kaavan tarkistaminen on aloitettu: Pohjois-Brinkenin kortteli 18 ja Maalahden kunnan merenrannat. Kolme uutta uusiutuvan energian osayleiskaavaa on aloitettu: Smalmossan tuulipuisto, Korsbäckin tuulipuisto ja Nybyn aurinkopuisto. Kolme kevyen liikenteen väylän tiesuunnitelmaa on käynnissä yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa: Maalahdentielle, Söderfjärdintielle, Viaksesta Paxaliin ja Åminnentien varrelle.
Elinvoimaisuus. Tehokas konsernihallinto ja markkinointi.	Lisätään kunnan vuokra-asuntokantaa. Asuntoyhtiöt yhdistämällä saadaan vahvempi taloudellinen pohja uusille vuokra-asuntoinvestoinneille. Asuntokantaa sopeutetaan ja uudistetaan, jotta voidaan vastata ajanmukaisten kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen kysyntään. Markkinoidaan ja edistetään kunnan teollisuus- ja asuntotonttien tuntemusta seudulla.	Yritysten sijoittuminen kuntaan Uusien asukkaiden muuttaminen kuntaan Vuokrattujen asuntojen määrä	Korkea korkotilanne ja inflaatio vaikuttivat tonttien kysyntään ja rakentamiseen ylipäätään. Vuokrattujen asuntojen määrä on kuitenkin ollut korkea koko vuoden ajan. Vuokrausaste on ollut noin 93 prosenttia. Asuntotontteja on markkinoitu ilmoittamalla niistä lehdissä ja sosiaalisen median kanavissa. Teollisuustontteja ja liiketiloja markkinoidaan yhdessä Vaasan seudun muiden kuntien kanssa osoitteessa vaasanseuduntoimitilat.fi.

Analyysi talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Suurin poikkeama talousarviosta vuonna 2023 oli IT-yksiköllä, joka alitti talousarvion reilusti. Alitukset johtuvat yhteyksien, palvelinten tukisopimusten ja ohjelmalisenssien pienemmistä kuluista sekä hyvinvointialueelle suunnatuista IT-tukipalveluista saaduista tuloista. Suuri työkuorma on myös estänyt useita hankkeita toteutumasta.

Tunnusluvut	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
€/asukas	191	191	115
Tontin varaussopimuksia (31.12.)	15	17	5
Vuokrausaste (kunnan asunnot) 31.12., %	80	87	85
Kaavoitus, €/asukas	16	12	10,3
Pelastustoimi, €/asukas	76	78	-
Isännöinti, €/asukas	0,83	0,96	-0,67
Puistot ja yleiset alueet, €/asukas	14	11	15
Asemakaavoitettua maata (ha) (vahvistettu)	574,5	574,5	634,4
Yleiskaavoitettua maata (ha) (vahvistettu)	83 025	83 645	87 798

	Tilinpäät. 2022	Talousarv. 2023	Talousarv. muutos	Kokonais- talousarv.	Tilinpäät. 2023
7000 Tekninen toimi					
Ulkoinen	-1 308 778	-1 043 130	0	-1 043 130	-875 713
TOIMINTATUOTOT	235 155	129 620	0	129 620	175 899
Myyntituotot	147 405	63 500	0	63 500	118 381
Maksutuotot	0	0	0	0	7 357
Tuet ja avustukset	42 133	20 200	0	20 200	177
Muut toimintatuotot	45 617	45 920	0	45 920	49 985
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	6 205
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	6 205
TOIMINTAKULUT	-1 517 280	-1 137 750	0	-1 137 750	-1 023 345
Henkilöstökulut	-505 691	-584 800	0	-584 800	-535 794
Palvelujen ostot	-824 055	-403 920	0	-403 920	-340 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-179 679	-141 430	0	-141 430	-139 483
Avustukset	-6 500	-6 500	0	-6 500	-6 500
Muut toimintakulut	-1 355	-1 100	0	-1 100	-1 569
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-26 653	-35 000	0	-35 000	-34 472
Suunnitelman mukaiset poistot	-26 653	-35 000	0	-35 000	-34 472
Sisäinen	262 679	431 336	0	431 336	247 370
TOIMINTATUOTOT	450 023	670 570	0	670 570	433 497
Myyntituotot	357 303	543 570	0	543 570	370 077
Muut toimintatuotot	92 720	127 000	0	127 000	63 420
TOIMINTAKULUT	-187 345	-239 234	0	-239 234	-186 127
Palvelujen ostot	-152 797	-194 314	0	-194 314	-152 326
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 040	-10 920	0	-10 920	-1 224
Muut toimintakulut	-32 508	-34 000	0	-34 000	-32 577
Summa	-1 046 099	-611 794	0	-611 794	-628 343
Toimintakate ulk+sis	-1 019 447	-576 794	0	-576 794	-593 871
Toimintakate ulk	-1 282 125	-1 008 130	0	-1 008 130	-841 241

Toimielin:**TEKNINEN LAUTAKUNTA**

Tilivelvollinen:

Tekninen johtaja

Talousarviovastaava:

Tiemestari

Tulosalue:

7200 Liikenneväylät ja hyötysatamat

Toiminta

Liikenneväyliä rakennetaan ja ylläpidetään kuntalaisille ja elinkeinoelämälle turvallisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla tiiviissä yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa.

Strategiset tavoitteet	Sitovat tavoitteet	Mittari/tavoitetaso	Toteuma
Elinvoimaisuus – tyytyväiset hyvinvoivat asukkaat	Panostetaan liikenneturvallisuuteen taloudellisella ja kestäväällä tavalla. Teiden ja kevyen liikenteen väylien hyvä kunnossapito	Liikenneturvallisuuteen tehtyjen parannusten määrä. Yksityistieavustusten periaatteet vahvistettu.	Pixnentietä parannettiin korotetulla jalkakäytävällä. Valaistussaneerauksia on tehty suunnitelman mukaisesti. Yksityistieavustusten periaatteet on vahvistettu, ja toimimattomat tiekunnat ovat alkaneet toimia uudelleen.
Kestävyys – energiaa säästävä tievalaistus	Tievalaistuksen saneeraussuunnitelma päivitetään ja toteutetaan. Tievalaistuksen laajentaminen suunnitelman mukaisesti.	Sähkönkulutuksen pienentäminen. Vikailmoitusten määrän pienentäminen.	Bergöntien ja Pixnentien valaisimet on vaihdettu LED-valaisimiin. Bodantien tievalaistusta on laajennettu.

Analyysi talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Liikenneväylien ja hyötysatamien tulos oli kokonaisuudessaan talousarvion mukainen. Poikkeamia oli molemmissa suunnissa tilitasolla. Avustusten maksaminen alitti talousarvion, koska hakemuksia ei tullut arvioidun summan edestä. Sähkökustannukset olivat jonkin verran alle talousarvion. Talvikunnossapidon kustannukset olivat talvikauden alussa suuret runsaan lumisateen vuoksi.

Tunnusluvut	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
€/asukas (poistot mukana)	147	166	167
Yksityistiet, €/km, 115 km (283 223 euroa)	2 324	2 448	2 633
Asemakaavatiet, €/km, 37 km (414 990 euroa)	7 961	10 957	10 969
Hyötysatamat ja väylät, €/asukas	1,3	8,8	2,6
Tievalaisimien määrä	2 238	2 248	2 246

	Tilinpäät. 2022	Talousarv. 2023	Talousarv. muutoks.	Kokonais- talousarv.	Tilinpäät. 2023
7200 Liikenneväylät ja hyötysatamat					
Ulkoinen	-909 821	-950 150	0	-950 150	-910 695
TOIMINTATUOTOT	2 077	800	0	800	2 318
Myyntituotot	510	0	0	0	185
Maksutuotot	0	400	0	400	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	886
Muut toimintatuotot	1 567	400	0	400	1 247
TOIMINTAKULUT	-521 412	-507 950	0	-507 950	-492 820
Henkilöstökulut	-5 100	0	0	0	-6 955
Palvelujen ostot	-415 252	-406 050	0	-406 050	-416 186
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-59 664	-69 300	0	-69 300	-63 548
A	-41 000	-32 500	0	-32 500	-6 111
Muut toimintakulut	-396	-100	0	-100	-20
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-390 486	-443 000	0	-443 000	-420 193
Suunnitelman mukaiset poistot	-390 486	-443 000	0	-443 000	-420 193
Summa	-909 821	-950 150	0	-950 150	-910 695
Toimintakate ulk	-519 335	-507 150	0	-507 150	-490 502

Toimielin:**TEKNINEN LAUTAKUNTA**

Tilivelvollinen:

Tekninen johtaja

Talousarviovastaava:

Kiinteistöpäällikkö

Tulosalue:

7300 Kiinteistöt

Toiminta

Kaikkien kunnan rakennusten ja ulkoalueiden sekä liikuntapaikkojen ja uimarantojen kunnossapito ja hallinto.

Henkilöstö, kiinteistönhoitajat	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
Kokoaikaiset	9	9	9
Osa-aikaiset	10	3	6
Henkilötyövuodet (sis. sijaiset)	17	10,8	10,8
Henkilöstö, siivoojat	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
Kokoaikaiset	13	21	11
Osa-aikaiset	25	11	7
Henkilötyövuodet (sis. sijaiset)	25,5	27,55	14,24

Strategiset tavoitteet	Sitovat tavoitteet	Mittari/tavoitetaso	Toteuma
Kestävyys – parannetaan energiatehokkuutta.	Kunnan kaikille kiinteistöille toteutetaan energia- ja kunnossapitokartoitus. Toteutetaan energioptimoituja ratkaisuja.	Energiankulutus kWh/m ² (tai m ³)	Maalahden kunta on liittynyt Hinku-verkostoon. Energiankulutus kWh/m ² laski alustavasti 6,3 prosentilla viime vuoteen verrattuna (luvut eivät ole sääkorjattuja).
Kestävyys – uusiutuvat energialähteet	Energialähteen valintaa ohjataan kaavoituksen ja rakennusjärjestyksen suosituksilla/vaatimuksilla.	Hankkeiden lukumäärä	-Petolahden urheilumajan lämmitysjärjestelmä on uudistettu vaihtamalla se kalliolämpöön. -Kunnantalolle on asennettu aurinkopaneelit.
Elinvoimaisuus ja lapsiystävällisyys – hyvät tilat ja alueet	Kiinteistöjä ja vapaa-ajanalueita ylläpidetään tarkoituksenmukaisella tavalla.	Käyttäjien palaute, vikailmoituksiin vastaamisaika	Kiinteistönhuollon mitoituksia on tehty useilla kiinteistöillä. -Päivystystoimintaa on optimoitu.

			-Vikailmoitusohjelman kautta tulleen palautteen käsittelyä kehitetään jatkuvasti.

Analyysi talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Talousarviovuonna 100 000 euroa kiinteistöjen määrärahoista kohdennettiin uudelleen sivistyksen tarkoituksiin, koska sähkökustannuksia oli ylibudjetoitu. Terveyskeskuksen vuokratulot olivat budjetoitua suuremmat, koska parakkikeittiötä vuokrattiin vuonna 2023 toissijaisesti TeeSe Botnialle (budjetoimaton tulo). Kunnossapitokustannukset vaihtelivat tilitasolla, mutta kokonaisuudessaan ne olivat hieman alle talousarvion. Energian tehostamistyöllä oli edelleen positiivinen vaikutus käyttökustannuksiin.

Tunnusluvut	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
€/asukas	+21	+124	+134
Koulukiinteistöt, €/asukas		+65,9	+38,7
Päiväkodit, €/asukas	56	67	68
Sosiaali- ja terveydenhuollon rakennukset, €/asukas	90	+158	+166
Liikuntapaikat (ei sis. uimarantoja), €/asukas	49	47,8	60
Uimarannat, €/asukas	6,2	9,9	6,4
Kiinteistöhoitorinki, €/asukas	38	36	40

	Tilinpäät. 2022	Talousarv. 2023	Talousarv. muutoks.	Kokonais- talousarv.	Tilinpäät. 2023
7300 Kiinteistöt					
Ulkoinen	-2 064 504	-2 245 058	100 000	-2 145 058	-1 950 629
TOIMINTATUOTOT	2 994 818	2 363 270	0	2 363 270	2 565 498
Myyntituotot	780 638	191 450	0	191 450	271 488
Maksutuotot	4 397	5 490	0	5 490	6 158
Tuet ja avustukset	18 673	6 000	0	6 000	3 102
Muut toimintatuotot	2 191 110	2 160 330	0	2 160 330	2 284 750
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	7 374	0	0	0	35 471
Valmistus omaan käyttöön	7 374	0	0	0	35 471
TOIMINTAKULUT	-3 839 484	-3 263 328	100 000	-3 163 328	-3 268 010
Henkilöstökulut	-1 665 959	-1 169 975	0	-1 169 975	-1 299 590
Palvelujen ostot	-909 109	-758 493	0	-758 493	-800 133
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 014 646	-1 185 910	100 000	-1 085 910	-959 668
Avustukset	-10 050	-10 100	0	-10 100	-10 100
Muut toimintakulut	-239 721	-138 850	0	-138 850	-198 518
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 227 212	-1 345 000	0	-1 345 000	-1 283 588
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 227 212	-1 345 000	0	-1 345 000	-1 283 588
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Sisäinen	2 744 534	2 653 418	0	2 653 418	2 683 895
TOIMINTATUOTOT	3 134 079	3 112 501	0	3 112 501	3 092 352
Myyntituotot	664 913	705 958	0	705 958	700 852
Muut toimintatuotot	2 469 166	2 406 543	0	2 406 543	2 391 500
TOIMINTAKULUT	-389 545	-459 083	0	-459 083	-408 457
Palvelujen ostot	-355 856	-416 399	0	-416 399	-370 727
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-33 689	-42 684	0	-42 684	-37 730
Summa	680 030	408 360	100 000	508 360	733 266
Toimintakate ulk+sis	1 907 241	1 753 360	100 000	1 853 360	2 016 854
Toimintakate ulk	-837 292	-900 058	100 000	-800 058	-667 041

Toimielin:**MAALAHDEN VEDEN JOHTOKUNTA**

Tilivelvollinen:

Johtaja

Talousarviovastaava:

Johtaja

Tulosalue:

Liikelaitos Maalahden Vesi

Toiminta

Liikelaitos Maalahden Vesi huolehtii vedenjakelusta ja viemäriverkostosta Maalahden kunnassa. Liikelaitoksen strategisesta toiminnasta vastaa johtokunta ja operatiivisesta toiminnasta johtaja. Vuonna 2023 henkilöstöön on kuulunut johtaja, kolme laitoshoitajaa, yksi putkiasentaja ja toimistosihteeri. Ulkopuoliset urakoitsijat ovat huolehtineet kaivutöistä. Syyskuussa johtaja Bo-Ingmar Ahlströmiä kiitettiin 38-vuotisesta palveluksestaan Maalahden Vedellä, ja hänelle toivotettiin onnea eläkepäiviin.

Strategiset tavoitteet	Sitovat tavoitteet (kunnanvaltuustoon nähtynä)	Mittari/tavoitetaso	Toteuma
Maalahden talous vahvistuu	Taloudellinen omavaraisuus ja tulevien investointi- ja kehittämistarpeiden huomioon ottaminen	Tuottovaatimus 80 000 euroa	Tuottovaatimus 80 000 euroa
Kestävä yhdyskuntarakenne – suunnittelu, rakentaminen ja kunnossapito	Kunta korvaa liikelaitoksen sellaisten investointihankkeiden osalta, joiden ei tule kuormittaa liikelaitosta: viemäri Åminne–Sundom, Långåminnen vedenpuhdistamo, Maalahden Jätehuolto Oy:n vesijohto, Laihian kriisivesijohto ja osittain Pättin puhdistamo.	Toiminta-avustusta kunnalta 62 548,54 euroa	Toiminta-avustusta 62 549 euroa
Strategiset tavoitteet	Sitovat tavoitteet (johtokuntaan nähtynä)	Mittari/tavoitetaso	Toteuma
Kestävä tuotanto ja kulutus	Ennalta ehkäisevä toiminta, jotta vuodot voidaan minimoida.	< 10 %	10 %

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Tulosalueittainen talousarviovertailu (ulkoinen + sisäinen)

Tulosalue:	Talousarvio 2023	Tilinpäätös 2023	Sitovuus	Ylitys - Alitus + Kulut	Ylitys + Alitus - Tuotot
Vaalit			Netto		
TOIMINTATUOTOT	11 000	10 195			-805
TOIMINTAKULUT	-14 450	-20 107		-5 657	
Tilintarkastus			Netto		
TOIMINTATUOTOT	0	0			0
TOIMINTAKULUT	-19 110	-16 183		2 927	
Yleishallinto			Netto		
TOIMINTATUOTOT	411 105	547 769			136 664
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	7 413			7 413
TOIMINTAKULUT	-1 119 116	-1 040 531		78 585	
Yhteistyöpalvelut ja hankkeet	-602 949	-560 023	Netto	42 926	
TOIMINTATUOTOT	0	2 270			
TOIMINTAKULUT	-602 949	-562 292			
Yhdyskunnan kehittäminen			Netto		
TOIMINTATUOTOT	15 000	464			-14 536
TOIMINTAKULUT	-162 812	-127 415		35 397	
Henkilöstöhallinto	-179 264	-160 151	Netto	19 113	
TOIMINTATUOTOT	387 546	470 023			
TOIMINTAKULUT	-566 810	-630 173			
Varhaiskasvatus			Netto		
TOIMINTATUOTOT	370 290	525 300			155 010
TOIMINTAKULUT	-5 548 905	-5 841 916		293 011	
Kunnan koulutoimi			Netto		
TOIMINTATUOTOT	343 027	369 226			26 200
TOIMINTAKULUT	-4 715 508	-4 697 890		17 619	
Yhteinen koulutoimi			Netto		
TOIMINTATUOTOT	692 424	701 399			8 975
TOIMINTAKULUT	-5 355 860	-5 264 996		90 864	
Muu koulutus			Netto		
TOIMINTAKULUT	-139 500	-185 900		-46 400	
Kirjastotoiminta			Netto		
TOIMINTATUOTOT	25 300	33 616			8 316
TOIMINTAKULUT	-342 972	-349 622		-6 650	
Kotikuntakorvaukset			Netto		
TOIMINTATUOTOT	720 000	760 102			40 102
TOIMINTAKULUT	-100 000	-130 945		-30 945	
Suomenkielinen koulutoimi			Netto		
TOIMINTATUOTOT	-50	597			647
TOIMINTAKULUT	-193 066	-210 343		-17 276	
Yleinen kansansivistys			Netto		
TOIMINTATUOTOT	169 860	144 875			-24 985
TOIMINTAKULUT	-468 058	-455 111		12 947	
Vapaa-aika- ja kulttuuritoiminta			Netto		
TOIMINTATUOTOT	136 000	281 550			145 550
TOIMINTAKULUT	-513 376	-594 599		-81 123	
Rakennustarkastus			Netto		
TOIMINTATUOTOT	64 000	97 044			33 044
TOIMINTAKULUT	-192 661	-178 689		13 972	
Ympäristönsuojelu			Netto		
TOIMINTATUOTOT	8 000	14 048			6 048
TOIMINTAKULUT	-68 125	-66 010		2 115	
Tekninen toimi			Netto		
TOIMINTATUOTOT	800 190	609 396			-190 794
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	6 205			
TOIMINTAKULUT	-1 376 984	-1 209 472		167 512	

Liikenneväylät ja hyötysatamat			Netto	
TOIMINTATUOTOT	800	2 318		1 518
TOIMINTAKULUT	-507 950	-492 820	884 164	
Kiinteistöt			Netto	
TOIMINTATUOTOT	5 475 771	5 657 850		182 079
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	35 471		35 471
TOIMINTAKULUT	-3 622 411	-3 676 467	-54 056	

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Toimintakate alitti talousarvion 400 000 eurolla, mikä johtui kasvaneista tuloista mutta myös siitä, että kunta onnistui leikkaamaan joitakin kustannuksiaan. Verotulot ylittivät talousarvion muutosten jälkeen, lähinnä koska kiinteistövero kasvoi vuoden lopussa. Syksyn talousarvio-muutoksen jälkeen korkokulut noudattivat talousarviota, mutta korkotuotot olivat vähän yli talousarvion, mikä johti talousarvion alittavaan nettoon. Koska toteutuneet investoinnit eivät saavuttaneet talousarviota, poistot alittivat talousarvion 140 000 eurolla. Tulos oli 1,5 miljoonaa euroa, ja kun siihen lisätään Söderfjärdsbackenin päiväkodin 1,3 miljoonan euron poistovaraus, ylijäämä oli 280 000 euroa.

Tuloslaskelman toteutumisvertailu

	Talousarvio 2023	Talousarvio - muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Tilinpäätös 2023	Poikkeama talousarvio muutosten jälkeen
Toimintatuotot:					
Myyntituotot	2 752 400	0	2 752 400	2 979 373	226 973
Maksutuotot	500 680	-70 000	430 680	529 131	98 451
Tuet ja avustukset	512 040	0	512 040	779 985	267 945
Muut toimintatuotot	2 270 850	0	2 270 850	2 525 627	254 777
	6 035 970	-70 000	5 965 970	6 814 115	848 145
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	60 289	60 289
Toimintakulut:					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-11 029 289	-263 838	-11 293 127	-11 578 478	-285 351
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-2 171 607	-51 830	-2 223 437	-2 307 779	-84 342
Muut henkilösivukulut	-378 141	-9 332	-387 473	-405 983	-18 511
Palvelujen ostot	-4 335 088	0	-4 335 088	-4 447 545	-112 457
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 444 935	90 000	-2 354 935	-2 240 149	114 786
Avustukset	-586 800	0	-586 800	-554 349	32 451
Muut toimintakulut	-268 110	0	-268 110	-411 909	-143 799
	-21 213 970	-235 000	-21 448 970	-21 946 192	-497 222
Toimintakate	-15 178 000		-15 483 000	-15 071 789	411 211
Verotulot	13 098 000	430 000	13 528 000	13 800 563	272 563
Valtionosuudet	5 500 000	100 000	5 600 000	5 635 962	35 962
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	30 000	0	30 000	47 941	17 941
Muut rahoitustuotot	25 000	0	25 000	45 338	20 338
Korkokulut	-238 000	-310 000	-548 000	-548 412	-412
Muut rahoituskulut	-7 000	0	-7 000	-499	6 501
	-190 000		-500 000	-455 632	44 368
Vuosikate	3 230 000		3 145 000	3 909 104	764 104
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 500 000	0	-2 500 000	-2 359 497	140 503
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0
	-2 500 000		-2 500 000	-2 359 497	140 503
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	
Tilikauden tulos	730 000		645 000	1 549 608	904 608
Poistoeron vähennys	30 000	0	30 000	28 000	-2 000
Varausten lisäys	-700 000	0	-700 000	-1 300 000	-600 000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	60 000	-85 000	-25 000	277 608	202 608

Verotulojen erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Verotulot	13 098 000	430 000	13 528 000	13 800 563	272 563
Kunnan tulovero	9 701 000	200 000	9 901 000	9 951 549	50 549
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 260 000	65 000	1 325 000	1 359 932	34 932
Kiinteistövero	2 137 000	165 000	2 302 000	2 489 081	187 081

Tuloveroprosentin ja verotettavan tulon kehitys

	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, milj.	Muutos
2019	21,5	81	1,9 %
2020	21,5	83	2,5 %
2021	21,5	88	5,3 %
2022	21,5	91	3,7 %
2023	8,86	106	16,0 %

Kiinteistöveroprosenttien ja verotusarvon kehitys

	Yleinen kiinteistövero	Verotusarvo, milj.	Muutos
2019	0,93	59	0,2 %
2020	0,93	61	3,2 %
2021	1,00	59	-3,2 %
2022	1,00	67	13,9 %
2023	1,00	70	4,3 %

	Vakituisen asuin- rakennuksen kiinteistövero	Verotusarvo, milj.	Muutos
2019	0,50	120	2,3 %
2020	0,50	122	0,8 %
2021	0,55	121	-0,1 %
2022	0,55	127	4,9 %
2023	0,55	139	9,6 %

	Muun asuin- rakennuksen kiinteistövero	Verotusarvo, milj.	Muutos
2019	1,10	27	1,5 %
2020	1,10	27	-0,4 %
2021	1,20	28	0,8 %
2022	1,20	29	5,7 %
2023	1,20	32	10,0 %

Valtionosuuksien erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Valtionosuudet	5 500 000	100 000	5 600 000	5 635 962	35 962
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, sis. tasaukset	4 420 000	100 000	4 520 000	4 718 005	198 005
Muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet	0		0	-187 629	-187 629
Kompensaatio menetetyistä verotuloista	1 080 000	0	1 080 000	1 105 586	25 586

Investointiosan toteutuminen

Sitovuustaso on hankekohtainen netto. Maalahden Veden sitovuustaso on myönnettyjen määrärahojen netto yhteensä. Investointikustannukset (netto) olivat yhteensä 2 miljoonaa euroa ja alittivat siten talousarvion 400 000 eurolla. Poikkeamat johtuvat muun muassa siitä, että maa-alueiden myynti on ollut budjetoitua suurempaa ja että joitakin Maalahden Veden hankkeita ei ole ollut talousarviossa.

Hanke			Tal. arvio 2023 (netto)	Tal.arvio muutos-ten jäl-keen		Toteutunut 2023 (netto)	Investointi talousar-vioon nähden	Kom-mentti
<i>Hallinto ja talous</i>								
Uusi verkkosivusto ja intranet			-50 000			-35 112	70 %	
Pyöräteiden suunnittelu, Vias-Paxal ja Åminne			-200 000			-160 345	80 %	
Maa-alueet	meno	-70 000				-116		
	tulo	80 000	10 000		114 225	114 109	1 141 %	
Valtuustosalin kalusteet ja tekniikka			-110 000	0			0 %	
Osakkeet ja osuudet			-10 000			-959	10 %	
<i>Koulutus ja vapaa-aika</i>								
Solhagenin päiväkodin uudisosan kalusteet			-32 000			-26 645	83 %	
	meno	-25 000				-19 470		
IT-laitteita lukioon oppivelvollisuuden laajentumisen vuoksi	tulo	7 500	-17 500		5 841	-13 629	78 %	
	meno	-30 000				-16 225		
Yläkoulun IT-laitteet, tietokonevaunun uusiminen ym.	tulo	9 000	-21 000		4 868	-11 358	54 %	
Grillikodot, ulkopäiväkoti			0	-30 000		-31 701	106 %	
<i>Tekniikka, infrastruktuuri ja ympäristö</i>								
Leikkivälineitä Petolahden keskusta			-20 000			-23 936	120 %	
Kiinteistöhoitoauto Petolahteen ja Bergöhön			-30 000	0		0	0 %	
Keittiökoneiden päivitys			-30 000			-11 473	38 %	
Ruohonleikkuri			-17 000			-24 519	144 %	
Työauto tuntityöntekijöille			-20 000			-24 947	125 %	
Petolahden urheilumajan lämmitysjärjestelmän päivitys			-40 000			-33 490	84 %	
Ponttonilaituri Vägviin			-10 000			-11 073	111 %	
Asemakaavatie, Bodantie			-55 000			-56 291	102 %	
Asemakaavatie, Söderfjärdsbackenille vievän kävely- ja pyörätien suunnittelu			-20 000			-26 787	134 %	

Hanke			Tal.arvio 2023 (netto)	Tal. arvio muu- tosten jälkeen		Toteutunut 2023 (netto)	Investointi talousar- vioon nähdessä	Kommentti
Yksityistiet, Bockörsvägenin päällystys			-40 000			-30 493	76 %	
Yksityistiet, Östra Ribäcksvägenin sillan uudistaminen, kunnan osuus 15 %	meno	-115 000			-128 500			
	tulo	97 750	-17 250		109 225	-19 275	112 %	
Yksityistiet, Lilltelsarvägen Slasktäetille saakka								
Tievalaistus, nykyisen valaistuksen saneeraus			-50 000			-58 832	118 %	
Päällystystyöt, Pixnentie + suunnittelu			-150 000			-214 253	143 %	
Päällystystyöt, kävely- ja pyörätie Pixnentielle Maalahdentieltä Urheilutielle			-40 000			0	0 %	Kuuluu yhteen edellä olevan hankkeen kanssa, näin ollen 12 % yli talousarvion
Päällystystyöt, Köpingintie			-15 000			-15 000	100 %	
Ruoppaus, Bockören			-30 000			-30 834	103 %	
Aallonmurtaja Bergön kalasatamaan			-30 000			-32 380	108 %	
Terveyskeskuksen pysäköintialue 2 000 m ²	meno	-70 000			-89 007			
	tulo	21 000	-49 000		26 036	-62 971	129 %	
Övermalax skola, ikkunoiden vaihto ja ilmanvaihto			-60 000			-57 595	96 %	
Söderfjärdsbackenin päiväkotikoti			-120 000			-123 094	103 %	
Knattebon päiväkotikoti, kunnostus			-180 000			-154 493	86 %	
Knattebon päiväkotikoti, uusi aita			-30 000			-47 123	157 %	
Solhagenin päiväkotikoti, uusi aita			-20 000			-24 489	122 %	
Aurinkopaneelit, kunnantalo	meno	-50 000			-50 893			
	tulo	5 000	-45 000		7 634	-43 259	96 %	
Wester-koti, lukkojärjestelmän päivitys			-35 000			-27 624	79 %	
Keskuskeittiö, Malminkartano			0	-110 000		-47 570	43 %	
Yhteensä			-1 583 750			-1 367 438	86 %	
<i>Maalahden Vesi</i>								
Vesilaitos			-385 000			-297 995	77 %	
Viemärilaitos			-440 000			-302 413	69 %	
Vesi- ja viemärihankkeet			-10 000			-12 412	124 %	
Yhteensä			-835 000			-612 819	73 %	
Kunnan investoinnit yhteensä			-2 418 750			-1 980 258	82 %	

Päätyneet hankkeet 2023 (aloitettu aiempina vuosina)

	Investoinnit yhteensä
Bockören, ruoppaus	67 744
Siirrettävä varavoimakone, joka voidaan kytkeä Bergö skolaan	83 920

Käynnissä olevat hankkeet 2023

	Investoinnit yhteensä	Kustannusarvio
Asemakaavatie, Söderfjärdsbackenille vievä kävely- ja pyöräilytie	99 677	
Keskuskeittiö, Malminkartano	47 570	
Söderfjärdsbackenin päiväkot	146 407	4 866 000 €

Investoinnit, jotka eivät kuulu talousarvioon 2023

	Yhteensä	Kommentti
Edellisten vuosien käynnissä olevien hankkeiden siirtäminen käyttötalousarvioon	7 059,37	Tarkoittaa terveyskeskuksen keittiötä
Solhagenin päiväkodin laajennus	-10 000	Päättynyt ja poisto aloitettu vuonna 2022. Maksun viimeinen osa tuli vuonna 2023.
Siirrettävä varavoimakone	-5 830	Loppuerä tilitettiin vuonna 2023.
Kalusteet, Petalax skola	-797	Päättynyt ja poisto aloitettu vuonna 2022. Maksun viimeinen osa tuli vuonna 2023.

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN TALOUSARVIOON VERRATTUNA

		Talousarvio 2023	Talousarvio - muutokset	Talousarvio yhteensä	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Aineettomat hyödykkeet		-345 000	0	-345 000	-282 241	62 759
Maa-alueet		-20 000	0	-20 000	83 275	103 275
Rakennukset		-480 000	-110 000	-590 000	-490 066	99 934
Kiinteät rakenteet ja laitteet		-451 250	-30 000	-481 250	-567 818	-86 568
Koneet ja kalusto		-277 500	140 000	-137 500	-119 197	18 303
Osakkeet ja osuudet		-10 000	0	-10 000	-959	9 041
YHTEENSÄ:	menot	-1 804 000	0	-1 804 000	-1 674 124	129 876
	tulot	220 2503	0	220 250	297 118	76 868
	netto	-1 583 750	0	-1 583 750	-1 377 006	206 744
Kunnanhallitus		-360 000	110 000	-250 000	-82 307	167 693
Sivistyslautakunta		-70 500	0	-70 500	-52 429	18 071
Tekninen lautakunta		-1 153 250	-110 000	-1 263 250	-1 242 270	20 980
YHTEENSÄ:		-1 583 750	0	-1 583 750	-1 377 006	206 744
Liikelaitos Maalahden Vesi	menot	-835 000	0	-835 000	-612 819	222 181
	tulot	0	0	0	0	
	netto	-835 000	0	-835 000	-612 819	222 181
YHTEENSÄ sis. Maalahden Veden	menot	-2 639 000	0	-2 639 000	-2 286 943	352 057
	tulot	220 250	0	220 250	297 118	76 868
	netto	-2 418 750	0	-2 418 750	-1 989 825	428 925

Rahoitusosan toteutuminen

Toiminnan ja investointien rahavirta oli budjetoitua parempi, mikä johtui osittain suuremmasta vuosikatteesta ja osittain siitä, että investoinnit alittivat talousarvion. Pitkäaikaisia lainoja ei nostettu vuoden aikana, mutta vuoden lopussa kunnalla oli viime vuotta suuremmat lyhytaikaiset kuntatodistukset, mikä vaikutti rahoituksen rahavirtaan.

Rahoituslaskelman toteutumisvertailu

	Tal.arvio 2023	Talous- arvio- muutokset	Tal.arvio muutosten jälkeen	Tilinpäätös 2023	Poikkeama tal.arvio- muutosten jälkeen
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	3 230 000	-85 000	3 145 000	3 909 104	-764 104
Satunnaiset erät	0		0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-60 000		-60 000	-94 368	34 368
	3 170 000	-85 000	3 085 000	3 814 736	-729 736
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-2 639 000		-2 639 000	-2 279 884	-359 116
Rahoitusosuudet investointimenoihin	140 000		140 000	175 834	-35 834
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	80 000		80 000	114 225	-34 225
	-2 419 000	0	-2 419 000	-1 989 825	-429 175
Toiminnan ja investointien rahavirta	751 000	-85 000	666 000	1 824 911	-1 158 911
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	-100 000	0	-100 000	60 514	-160 514
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000		5 000 000	0	5 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 100 000		-3 100 000	-3 114 931	14 931
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 783 000		-2 783 000	4 640 000	-7 423 000
	-983 000	0	-983 000	1 585 583	-2 568 583
Oman pääoman muutokset	0		0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0		0	-103	103
Vaihto-omaisuuden muutos	0		0	872	-872
Saamisten muutos	0		0	387 701	-387 701
Korottomien velkojen muutos	232 000		232 000	-3 336 260	3 568 260
	232 000	0	232 000	-2 947 789	3 179 789
Rahoituksen rahavirta	-751 000	0	-75 000	-1 362 206	611 206
Rahavarojen muutos	0	0	-85 000	462 705	-547 705

Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma

	2023	2022
Toimintatuotot:		
Myyntituotot	2 979 372,67	4 382 813,77
Maksutuotot	529 130,74	491 536,93
Tuet ja avustukset	779 985,05	681 678,06
Muut toimintatuotot	2 525 626,70	2 477 650,42
	6 814 115,16	8 033 679,18
Valmistus omaan käyttöön	60 288,55	21 950,06
Toimintakulut:		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-11 578 478,38	-11 550 411,74
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-2 307 778,98	-2 525 216,88
Muut henkilösivukulut	-405 983,49	-389 631,61
Palvelujen ostot	-4 447 544,80	-30 267 861,85
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 240 148,56	-2 606 241,65
Avustukset	-554 348,88	-631 093,48
Muut toimintakulut	-411 909,17	-420 516,06
	-21 946 192,26	-48 390 973,27
Toimintakate	-15 071 788,55	-40 335 344,03
Verotulot	13 800 562,81	23 998 281,03
Valtionosuudet	5 635 962,00	19 366 695,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	47 941,38	11 792,36
Muut rahoitustuotot	45 338,08	69 949,25
Korkokulut	-548 412,33	-155 950,76
Muut rahoituskulut	-499,24	-6 556,57
	-455 632,11	-80 765,72
Vuosikate	3 909 104,15	2 948 866,28
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 359 496,59	-2 297 983,74
Arvonalentumiset	0,00	0,00
	-2 359 496,59	-2 297 983,74
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00
Tilikauden tulos	1 549 607,56	650 882,54
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	28 000,00	28 000,00
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-1 300 000,00	-500 000,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	277 607,56	178 882,54

Rahoituslaskelma

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 909 104,15	2 948 866,28
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-94 368,29	-201 531,09
	<u>3 814 735,86</u>	<u>2 747 335,19</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 279 883,91	-3 947 388,80
Rahoitusosuudet investointimenoihin	175 833,75	133 508,95
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	114 224,82	400 078,37
	<u>-1 989 825,34</u>	<u>-3 413 801,48</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 824 910,52	-666 466,29
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-95 000,00	-475 000,00
Antolainasaamisten vähennys	155 514,00	126 774,54
	<u>60 514,00</u>	<u>-348 225,46</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	5 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 114 930,60	-2 779 750,24
Lyhytaikaisten lainojen muutos	4 640 000,00	-5 000 000,00
	<u>1 525 069,40</u>	<u>-2 779 750,24</u>
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-102,60	-25,00
Vaihto-omaisuuden muutos	872,06	180,02
Saamisten muutos	387 700,78	1 218 740,04
Korottomien velkojen muutos	-3 336 259,58	458 939,20
	<u>-2 947 789,34</u>	<u>1 677 834,26</u>
Rahoituksen rahavirta	-1 362 205,94	-1 450 141,44
Rahavarojen muutos	462 704,58	-2 116 607,73
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 990 066,02	1 527 361,44
Rahavarat 1.1.	<u>1 527 361,44</u>	<u>3 643 969,17</u>
	<u>462 704,58</u>	<u>-2 116 607,73</u>

Tase

Vastaavaa	2023	2022
PYSYVÄT VASTAAVAT	53 615 925,99	56 668 837,95
Aineettomat hyödykkeet	336 005,07	148 359,01
Aineettomat oikeudet	82 774,31	107 777,70
Muut pitkävaikutteiset menot	253 230,76	40 581,31
Aineelliset hyödykkeet	48 538 857,06	49 002 764,97
Maa- ja vesialueet	4 488 911,29	4 508 652,19
Rakennukset	31 420 103,08	32 295 150,17
Kiinteät rakenteet ja laitteet	11 778 661,60	10 672 652,41
Koneet ja kalusto	427 461,56	445 969,50
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	423 719,53	1 080 340,70
Sijoitukset	4 741 063,86	7 517 713,97
Osakkeet ja osuudet	3 143 670,47	5 859 806,47
Muut lainasaamiset	1 597 393,39	1 657 907,50
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 445 200,21	1 393 357,94
Lahjoitusrahastojen varat	1 445 200,21	1 393 357,94
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 703 600,82	2 629 469,08
Vaihto-omaisuus	145,52	1 017,58
Aineet ja tarvikkeet	145,52	1 017,58
Saamiset	713 389,28	1 101 090,06
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	428 527,03	835 827,45
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	172 357,35	94 110,06
Siirtosaamiset	112 504,90	171 152,55
Rahat ja pankkisaamiset	1 990 066,02	1 527 361,44
Vastaavaa yhteensä	57 764 727,02	60 691 664,97

Vastattavaa	2023	2022
OMA PÄÄOMA	18 812 156,42	21 251 643,86
Peruspääoma	12 695 646,58	15 412 741,58
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	5 838 902,28	5 660 019,74
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	277 607,56	178 882,54
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2 123 253,00	851 253,00
Poistoero	323 253,00	351 253,00
Varaukset	1 800 000,00	500 000,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMA	1 457 303,31	1 405 563,64
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 457 303,31	1 405 563,64
VIERAS PÄÄOMA	35 372 014,29	37 183 204,47
Pitkäaikainen	20 850 415,05	23 820 012,82
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	17 328 751,60	20 443 682,20
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Liittymismaksut	3 521 663,45	3 376 330,62
Lyhytaikainen	14 521 599,24	13 363 191,65
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 754 930,60	6 114 930,60
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Saadut ennakot	10 644,05	14 723,35
Ostovelat	1 258 474,75	2 469 196,62
Muut velat	657 022,09	650 000,14
Siirtosaamiset	1 840 527,75	4 114 340,94
Vastattavaa yhteensä	57 764 727,02	60 691 664,97

Konsernilaskelmat

Konsernituloslaskelma

	2023	2022
Toimintatuotot	10 354 523,38	44 067 860,60
Toimintakulut	-24 956 908,04	-83 582 740,31
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)		
Toimintakate	-14 602 385,00	-39 514 879,71
Verotulot	13 764 034,39	23 964 144,97
Valtionosuudet	5 635 962,00	19 366 695,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 686,69	3 298,36
Muut rahoitustuotot	47 926,84	175 030,03
Korkokulut	-586 954,95	-227 011,36
Muut rahoituskulut	-4 749,09	-36 208,18
Vuosikate	4 255 521,22	3 731 069,13
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 773 365,16	-3 135 981,77
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00
Tilikauden tulos	1 482 156,06	595 087,36
Tilinpäätössiirrot	1 931,23	2 013,77
Tilikauden verot	-22 009,51	-6 180,35
Laskennalliset verot	12 880,00	2 700,00
Vähemmistöosuudet	1 986,46	-2 823,57
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 476 944,24	590 797,22

Konsernin rahoituslaskelma

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 255 521,00	3 731 069,13
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden verot ja laskennalliset verot	-9 130,00	-3 480,35
Tulorahoituksen korjauserät	-62 322,40	-262 576,51
	<u>4 184 069,31</u>	<u>3 465 012,27</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 339 082,54	-6 513 231,80
Rahoitusosuudet investointimenoihin	177 599,45	139 291,95
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	114 224,82	406 286,37
	<u>-2 047 258,27</u>	<u>-5 967 653,48</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 136 811,04	-2 502 641,21
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennys	0,00	419,83
	<u>0,00</u>	<u>419,83</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	3 278 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 373 176,53	-780 060,12
Lyhytaikaisten lainojen muutos	4 692 571,00	-4 778 198,10
	<u>1 319 394,47</u>	<u>-2 280 258,22</u>
Oman pääoman muutokset	-2 540,18	22 496,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	665,92	47 463,28
Vaihto-omaisuuden muutos	405,11	-29 299,08
Saamisten muutos	381 193,51	-1 731 169,83
Korottomien velkojen muutos	-3 312 811,29	3 776 796,35
	<u>-2 930 546,75</u>	<u>2 063 790,72</u>
Rahoituksen rahavirta	-1 613 692,46	-193 551,77
Rahavarojen muutos	523 118,58	-2 696 192,98
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	2 277 747,51	1 932 638,95
Rahavarat 1.1.	1 754 628,93	4 628 831,82
	<u>523 118,58</u>	<u>-2 696 192,87</u>

Kunnan konsernitilinpäätöksessä ilmenee ero rahavarojen 31.12.2022 ja 1.1.2023 välillä, koska Pohjanmaan hyvinvointialuetta ja Kärkullaa ei enää konsolidoida 1.1.2023 alkaen. Päättävän ja avaavan taseen ero rahavaroissa on 178 010 euroa.

Konsernitase

VASTAAVAA	2023	2022
PYSYVÄT VASTAAVAT	57 618 226,29	70 979 861,35
Aineettomat hyödykkeet	394 605,39	302 372,59
Aineettomat oikeudet	141 374,63	261 414,30
Muut pitkävaikutteiset menot	253 230,76	40 958,29
Aineelliset hyödykkeet	55 729 098,03	68 816 308,15
Maa- ja vesialueet	4 634 003,97	4 996 138,62
Rakennukset	37 126 516,25	49 265 426,21
Kiinteät rakenteet ja laitteet	12 723 628,22	11 875 877,05
Koneet ja kalusto	810 880,59	1 219 508,28
Muut aineelliset hyödykkeet	178,21	9 476,18
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	433 890,79	1 449 881,80
Sijoitukset	1 494 522,87	1 861 180,61
Osakkeet ja osuudet	1 470 887,91	1 781 963,38
Muut lainasaamiset	0,00	21 499,81
Muut saamiset	23 634,96	57 717,43
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 546 654,97	1 493 935,19
	85 520,84	77 004,83
Lahjoitusrahastojen varat	1 459 564,90	1 415 361,14
Muut toimeksiantojen varat	1 569,23	1 569,23
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 163 038,37	7 932 137,89
Vaihto-omaisuus	41 673,64	247 018,24
Aineet ja tarvikkeet	41 673,64	247 018,24
Keskeneräiset tuotteet	0,00	0,00
Saamiset	843 617,22	5 752 480,69
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	237,06
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	237,06
Lyhytaikaiset saamiset	843 617,22	5 752 243,63
Myyntisaamiset	475 019,83	3 854 345,71
Lainasaamiset	0,00	4 198,33
Muut saamiset	181 721,75	626 005,68
Siirtosaamiset	186 875,64	1 267 693,92
Rahoitusarvopaperit	46 157,02	549,09
Osakkeet ja osuudet	46 157,02	549,09
Rahat ja pankkisaamiset	2 231 590,50	1 932 089,87
Vastaavaa yhteensä	62 327 919,62	80 405 934,43

Konsernitase

Vastattavaa	2023	2022
OMA PÄÄOMA	22 203 210,12	23 463 598,96
Peruspääoma	12 695 646,58	15 412 741,58
Arvonkorotusrahasto	959 367,85	966 280,92
Muut omat rahastot	291 610,94	291 610,94
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	6 779 640,51	6 202 168,29
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 476 944,24	590 797,22
VÄHEMMISTÖOSUUDET	127 110,28	129 096,74
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	194 178,12
Muut pakolliset varaukset	0,00	194 178,12
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMA	1 569 890,35	1 567 718,31
Valtion toimeksiannot	85 528,11	77 008,69
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 469 684,99	1 475 494,90
Muut toimeksiantojen pääomat	14 767,25	15 214,72
VIERAS PÄÄOMA	38 427 618,87	55 051 342,30
Pitkäaikainen	22 847 453,48	34 355 170,74
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 237 198,25	30 887 548,34
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Liittymismaksut ja muut velat	3 555 805,23	3 410 472,40
Laskennalliset verovelat	54 450,00	57 150,00
Lyhytaikainen	15 580 165,39	20 696 171,57
Joukkovelkakirjalainat	256 070,00	225 165,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 028 176,53	6 989 448,29
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Saadut ennakot	107 226,01	79 561,56
Ostovelat	1 444 312,92	5 192 861,96
Muut velat	683 479,04	1 205 286,38
Siirtosaamiset	2 073 780,89	7 006 548,37
Laskennalliset verovelat	-12 880,00	-2 700,00
Vastattavaa yhteensä	62 327 919,62	80 405 934,43

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

1. Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun ja kunnanvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelman mukaisten poistojen laskentaperiaatteet esitetään liitetiedoissa.

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankinta-arvoon.

2. Vaihtuvien vastaavien arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankinta-arvoon. Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

3. Suunnitelman mukaisten poistojen laskentaperiaatteet

Kunnanvaltuusto vahvisti kunnan poistosuunnitelman 26.1.1998 § 8, ja sitä täydennettiin 10.3.2003 § 22.

Kunnan poistosuunnitelmaa tarkistettiin vuonna 2013, kv 7.11.2013 § 126. Uudet poistoajat koskevat 1.1.2013 ja myöhemmin käyttöön otettavaa käyttöomaisuutta. Tätä vanhemman käyttöomaisuuden poistoaikoihin ei ole tehty muutoksia.

Kunnanhallitus päättää kunkin hallinto- ja laitosrakennuksen sekä asuinrakennuksen poistoajan erikseen. Poistoajan on kuitenkin oltava kunnanvaltuuston vahvistaman aikarajan puitteissa (20–45 vuotta ja 30–45 vuotta). Jos ei muuta päätetä, näiden rakennusten poisto aika on 35 vuotta.

Käyttöomaisuuden tasearvo perustuu alkuperäiseen hankintameno, josta vähennetään vuosittaiset suunnitelman mukaiset poistot. Suunnitelman mukaiset poistot ovat tasapoistoja, jotka lasketaan todennäköisen taloudellisen käyttöiän mukaan.

Omaisuu s	Poisto aika 1998 - 2012	Poisto aika 2013 →
Aineettomat hyödykkeet		
ATK-ohjelmistot	3	3
Muut pitkävaikutteiset menot	-	5 - 15
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	45	20 - 45
Tehdas- ja tuotantorakennukset	25	20
Talousrakennukset	15	10
Vapaa-ajan rakennukset	25	20
Asuinrakennukset	42	30 - 45
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	15	15
Sillat, laiturit ja uimalat	20	10
Muut maa- ja vesirakenteet	15	15
Vedenjakeluverkosto	30	30
Viemäriverkko	30	30
Sähköjohdot, muuntoasemat ja ulkovalaistus	15	15
Vesi- ja viemärlaitosten koneet ja laitteet	10	10
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10	10
Koneet ja kalusto		
Muut kuljetusvälineet	5	5
Muut kevyet koneet	5	5
IT-laitteet	3	3
Muut laitteet ja kalusteet	3	3

Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot**4. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus**

Koska kunta vaihtoi vakuutusyhtiötä syksyllä 2021 ja laskuja ei silloin jaksotettu, vuonna 2022 kulukirjattiin vain kesä–joulukuun 2022 kustannukset. Näin ollen ne eivät ole vertailukelpoisia vuoden 2023 kulujen kanssa, silloin kulukirjattiin koko vuoden kustannukset.

Kaikki erät eivät välttämättä ole vertailukelpoisia vuosina 2023 ja 2022, koska Maalahden kunta toimi tilikaudella 2022 K5:n hallinnoivana kuntana kuntayhtymän purkauduttua 31.12.2021. Se merkitsi joidenkin erien kustannusten kasvua, mutta samanaikaisesti kustannuksia laskutettiin muilta omistajakunnilta.

Koska Maalahden kunta päätti liittyä Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymään jo 1.1.2022, kunta vastasi jo silloin kustannuksista mutta ei palveluista. Sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset olivat noin 25 miljoonaa euroa vuonna 2022. Nämä kustannukset eivät ole enää mukana tilinpäätöksessä 2023, koska vastuu on siirtynyt Pohjanmaan hyvinvointialueelle, ja kunnan kustannukset ovat siksi tuloslaskelmassa merkittävästi pienemmät.

Peruspääoma pieneni 2 717 095 eurolla vuoden 2023 avaavassa taseessa. Tämä vastaa omistuksia Pohjanmaan hyvinvointialueen, Kårkullan ja Eskoon kuntayhtymissä. Kirjanpito on toteutettu voimaannpanolain nojalla, eikä viitevuoteen 2023 näin ollen tehdä muutoksia.

Konsernitalinpäätöksen yhteenvedon liitetiedot**5. Konsernitalinpäätöksen laajuus**

Konsernitalinpäätökseen sisältyvät kaikki kuntayhtymät, joissa Maalahden kunta on mukana. Sote-uudistuksen myötä koko sosiaali- ja terveydenhuolto siirtyi omaksi toiminnakseen 1.1.2023. Tämän vuoksi kuntakonsernissa on vuodesta 2023 alkaen kaksi kuntayhtymää vähemmän, kun Pohjanmaan hyvinvointialue ja Kårkulla eivät enää kuulu siihen. Lisäksi Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä, joka ei ole ollut mukana, koska Maalahden kunnan osuus siitä on vain 0,00634 prosenttia, on siirtynyt omaksi toiminnakseen.

Konsernitalinpäätös sisältää myös kaikki yhteisöt, joissa kunnalla oli vuoden lopussa yli 50 prosentin äänimäärä, näitä kutsutaan tytäryhteisöiksi. Kaikkien tytäryhteisöjen tilikaudet päättyivät 31.12.2023.

Osakkuusyhteisöjä ovat yritykset, joissa kunnalla on 20–50 prosentin äänimäärä. Osakkuusyhteisöt eivät ole mukana konsernitalinpäätöksessä, koska niiden merkitys konsernitalinpäätöksessä on vähäinen.

6. Konsernin sisäisten erien eliminointi

Konsernin sisäiset erät, kuten konsernin sisäiset tuotot ja kulut, sisäiset voitot sekä konserniyhteisöjen sisäiset saamiset ja velat, on eliminoitu.

Konserniyhteisöjen maksamat kiinteistöverot on eliminoitu konsernitalinpäätöksestä sisäisinä erinä.

7. Konsernin sisäisen omistuksen eliminointi

Tytäryhteisöjen osakkeiden hankintameno on eliminoitu konsernitalinpäätöksessä. Joissain tapauksissa osakkeiden hankintameno on poikennut summasta, joka on kirjattu yhtiön omaan pääomaan, jolloin on syntynyt eliminointiero. Eliminointierot on kirjattu konsernin edellisten tilikausien yli-/alijäämän lisäyksiksi tai vähennyksiksi.

8. Tulokseen vaikuttavat eliminointierot (omistuksen eliminointi):

Kiinteistö Oy Dankas	-10 327,87
Fastighets Ab Yttermalax	-13 147,54
Fastighets Ab Övermalax	-5 038,37
Maalahden Energia Oy	6 054,60
FAb Petalax hyresbostäder	1,35
Bostads Ab Nybyraden	-33 286,75
Yhteensä	-55 744,58

9. Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on vähennetty konsernin yli-/alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Tuloslaskelman liitetiedot

10. Kunnan toimintatuotot tehtäväalueittain

	Maalahden kunta	Konserni			
	2023	2022	2023	2022	
Yleishallinto	422 678	1 421 969	422 678	1 421 969	
Sosiaali- ja terveystoimet	0	0	0	32 586 970	
Opetus ja kulttuuri	1 628 663	1 492 170	3 890 648	3 724 391	
Kotikuntakorvaukset	760 102	654 305	760 102	654 305	
Liikelaitos Maalahden Vesi	1 147 865	1 172 952	1 147 865	1 172 952	
Muut palvelut	2 854 807	3 292 283	4 292 261	4 507 274	
Yhteensä	6 814 115	8 033 679	10 513 555	44 067 861	

11. Verotulojen erittely

	2023	2022
Kunnan tulovero	9 951 549	19 884 658
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 359 932	1 985 041
Kiinteistövero	2 489 081	2 128 582
Verotulot yhteensä	13 800 562	23 998 281

12. Valtionosuuksien erittely

	2023	2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	4 718 005	15 681 405
Siitä: verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	1 865 512	3 415 254
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-187 629	-19 113
Verotulomenetysten korvaus	1 105 586	3 704 403
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	5 635 962	19 366 695

13. Palvelujen ostojen erittely

	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	817 332	25 979 561*
Muiden palvelujen ostot	3 630 213	4 288 300
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	4 447 545	30 267 862

*Vuonna 2022 ostettiin palveluja Pohjanmaan hyvinvointialueen vapaaehtoiselta kuntayhtymältä, mikä vaikuttaa vertailukelpoisuuteen.

14. Pakolliset varaukset

	Konserni	
	2023	2022
Potilasvahinkovakuutusmaksu	0	194 256
Yhteensä	0	194 256

15. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Maalahden kunta 2023	2022	Konserni 2023	2022
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	94 368	203 431	94 368	207 716
Rakennusten luovutusvoitot	0	0	0	0
Muut luovutusvoitot	0	0	0	953
Luovutusvoitot yhteensä	94 368	203 431	94 368	208 669
Muut toimintakulut				
Muut luovutustappiot	0	1 900	0	1 908
Luovutustappiot yhteensä	0	1 900	0	1 908

16. Erittely satunnaisista tuotoista ja kuluista

	Maalahden kunta		Konserni	
	2023	2022	2023	2022
Satunnaiset tuotot				
Myyntivoitto	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0
Yhteensä	0	0	0	0

17. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	2023	2022
Osinkotuotot muista yhteisöistä	37 725	40 125
Peruspääoman korot, kuntayhtymiltä	0	19 593
Yhteensä	37 725	59 718

18. Käyttöomaisuus ja poistot**Aineettomat hyödykkeet**

Kunta yhteensä	ATK-ohjelmat	Muut pitkävaik. menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	107 778	40 581	148 359
Lisäykset	35 112	331 750	366 862
Rahoitusosuudet		-109 225	-109 225
Vähennykset			0
Poistot	-60 116	-9 875	-69 991
Arvonlennukset			0
Poistamaton hankintameno 31.12.	82 774	253 231	336 005
Yhteensä	82 774	253 231	336 005

Aineelliset hyödykkeet

Kunta yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	4 508 652	32 295 150	10 672 652	445 970	1 080 341	49 002 765
Lisäykset	116	334 096	1 988 472	237 771	2 279 884	4 840 338
Rahoitusosuudet		-7 634	-40 036	-10 709	-8 230	-66 609
Vähennykset	-19 856				-2 928 275	-2 948 131
Poistot		-1 201 509	-842 426	-245 570		-2 289 506
Arvonlennukset						0
Poistamaton hankintameno 31.12.	4 488 911	31 420 103	11 778 662	427 462	423 720	48 538 857
Yhteensä	4 488 911	31 420 103	11 778 662	427 462	423 720	48 538 857

19. Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

	Osakkeet Konserniyhtiöt	Osakkeet Omistusyhteys- yhteisöt	Kuntayhtymä- osuudet*	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 145 349	313 410	1 027 002	656 951	3 142 711
Lisäykset				959	959
Vähennykset					0
Siirrot erien välillä					0
Hankintameno 31.12.	1 145 349	313 410	1 027 002	657 910	3 143 670
Arvonlennukset					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 145 349	313 410	1 027 002	657 910	3 143 670
Yhteensä	1 145 349	313 410	1 027 002	656 951	3 143 670

Muut lainasaamiset

	Saamiset Konserniyhteisöt	Saamiset Muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 638 929	18 979	1 657 908
Lisäykset	95 000		95 000
Vähennykset	-146 025	-9 490	-155 514
Siirrot erien välillä			0
Hankintameno 31.12.	1 587 904	9 489	1 597 393
			0
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 587 904	9 489	1 597 393
Yhteensä	1 587 904	9 489	1 597 393

*Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymän, Kärkullan kuntayhtymän ja Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän osuuksien arvojen vähennys kirjataan sosiaali- ja terveydenhuolto- ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta annetun lain (616/2021) 42. §:n nojalla kunnan peruspääoman vastaavan suuruista vähennystä vastaan. Kirjaus tehdään vuoden 2023 avaavaan taseeseen, ei muutoksia viitevuoteen 2022.

Konsernin liitetiedot

20. Maalahden kuntakonserni 31.12.2023

Kuntayhtymät	Kotipaikka	Peruspääoma		Omistus- osuus	Yli-/ alijäämä 2023
		Yhteensä	Maalahden osuus		
Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur	Vaasa	11 575 833	1 021 971	8,83 %	-510 093
Pohjanmaan liitto	Vaasa	180 568	5 031	2,79 %	-69 026

Tytäryhteisöt	Kotipaikka	Osakepääoma		Omistus- osuus	Vähem- mistö	
		Yhteensä	Maalahden osuus			
Kiinteistö Oy Dankas	Maalahti	102 327	75 006	73,30 %	26,70 %	-7 450
Fastighets Ab Yttermalax	Maalahti	247 849	247 849	100,00 %	0,00 %	51 987
Fastighets Ab Övermalax	Maalahti	285 092	285 092	100,00 %	0,00 %	35 633
Maalahden Energia Oy	Maalahti	95 867	95 867	100,00 %	0,00 %	-35 957
FAb Petalax hyresbostäder	Maalahti	352 356	352 356	100,00 %	0,00 %	5 593
Bostads Ab Nybyraden	Maalahti	55 502	33 434	60,24 %	39,76 %	7

Osakkuusyhteisöt	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Kunnan osuus:		Yli-/ alijäämä 2023
			Oma pääoma	Vieras pääoma	
BAb Sebbas- Norrstugränden	Maalahti	25,45 %	52 417	10 334	2
BAb Norrback Radhus	Maalahti	21,48 %	35 136	0	47
BAb Näckrosen	Maalahti	25,00 %	95 888	1 680	11
BAb Bergö Parkstigen	Maalahti	22,55 %	110 373	0	-297

21. Saamisten erittely	2023	2022
	Lyhytaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset, tytäryhteisöt		
Myyntisaamiset	38 504	38 609
Lainasaamiset		
Muut saamiset		
Siirtosaamiset		
Yhteensä	38 504	38 609
Saamiset kuntayhtymissä, joiden jäsen kunta on		
Myyntisaamiset	0	284 374
Lainasaamiset		
Muut saamiset		
Siirtosaamiset	0	0
Yhteensä	0	284 374
Saamiset yhteensä	38 504	322 983

22. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Maalahden kunta		Maalahden kunta	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtosaamiset, saamiset				
Saamatta jääneet tulot				
Siirrettävät korot	0	0	0	0
Kelan korvaus työterveyshuollosta	65 780	45 226	72 608	130 756
Avustukset	23 282	27 275	70 349	213 657
Muut saamatta jääneet tulot	23 443	98 652	34 779	923 282
Ennakoon maksetut vuokratkustannukset	0	0	0	0
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	112 505	171 153	177 736	1 267 694

23. Oma pääoma	Maalahden kunta		Konserni	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma	12 695 647*	15 412 742	12 695 647	15 412 742
Arvonkorotusrahastot 1.1.	0	0	966 281	966 281
Tilikauden vähennys	0	0	-6 913	0
Arvonkorotusrahastot 31.12.	0	0	959 368	966 281
Muut omat rahastot konserniyhteisöissä			291 611	291 611
Edellisten tilikausien ylijäämä	5 838 902	5 660 020	6 779 640	6 202 168
Oikaisu edellisten tilikausien ylijäämään	0	0		
Tilikauden yli-/alijäämä	277 608	178 883	1 476 944	590 797
Yhteensä	18 812 156	21 251 644	22 203 210	23 463 599

*Kunnan peruspääoma muuttui siten, että avaava peruspääoma 1.1.2023 pieneni summalla, joka vastaa omistuksia Pohjanmaan hyvinvointialueen, Kärkullan ja Eskoon kuntayhtymissä. Kirjanpito on toteutettu voimaannpanolain nojalla, eikä viitevuoteen 2022 sen vuoksi tehdä muutoksia.

Peruspääoman muutokset

	Avaava tase 2022	Päättävä tase 2022	Muutos	Avaava tase 2023	Päättävä tase 2023
Peruspääoma	15 412 742	15 412 742	-2 717 095	12 695 647	12 695 647
Yhteensä	21 072 761	21 251 644	-2 717 095	18 534 549	18 812 157

Peruspääoman muutoksen erittely:

Pohjanmaan hyvinvointialue	2 560 205
Kärkullan kuntayhtymä	156 511
Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä	379
Yhteensä	2 717 095

24. Vieras pääoma

Viiden vuoden tai pidemmän ajan kuluttua maksettaviksi erääntyvät velat.

Kunta	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 130 209	9 857 032
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Yhteensä	9 130 209	9 857 032
Kuntayhtymät	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	188 234	6 789 901
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Yhteensä	188 234	6 789 901
Tytäryhteisöt	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	711 551	981 957
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Yhteensä	711 551	981 957
Konsernin sisäisiä lainoja ei ole mukana.		
Yhteensä	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 029 994	17 628 889
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Yhteensä	10 029 994	17 628 889

25. Vieras pääoma	2023	2022
	Lyhytaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	60 880	54 019
Muut velat		
Yhteensä	60 880	54 019
Velat kuntayhtymille, joiden jäsen kunta on		
Ostovelat	0	1 182 138
Muut velat	0	0
Yhteensä	0	1 182 138
Vieras pääoma yhteensä	60 880	1 236 157

26. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Maalahden kunta		Konserni	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtosaamiset, velat				
Maksamattomat menot				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	1 488 083	1 555 437	1 646 844	4 021 601
Korkojaksotukset	160 043	56 991	160 621	72 061
Muut maksamattomat menot	6 563	1 972 102	23 196	2 191 235
Tukien ja avustusten jaksotukset	185 838	529 811	235 822	594 205
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 840 528	4 114 341	2 066 482	6 879 102

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

27. Vuokravastuut	Maalahden kunta		Konserni	
	2023	2022	2023	2022
Vuokravastuut yhteensä	20 400	18 700	84 475	8 388 590
– seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	20 400	18 700	59 262	2 166 492
Leasingvastuut yhteensä	20 247	28 974	29 634	503 780
– seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	18 189	24 456	29 634	164 521
Yhteensä	40 647	47 674	114 109	8 892 370

Leasingvastuihin ei sisälly olennaisia irtisanomis- tai lunastusehdon mukaisia vastuuta.

28. Vastuusitoumukset	Maalahden kunta		Konserni	
	2023	2022	2023	2022
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	2 983 885	3 678 885	2 983 885	3 712 485
Jäljellä oleva pääoma	1 753 041	1 938 735	1 753 041	1 938 735
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	1 653 817	1 501 020	1 653 817	1 501 020
Jäljellä oleva pääoma	1 164 653	1 052 007	1 164 653	1 052 007

29. Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2023	2022
Osuus takausvastuista	45 452 849	41 539 982
Kunnan vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	36 182	24 022
Yhteensä	45 489 031	41 564 004

30. Ympäristövastuu

	Maalahden kunta		Konserni	
	2023	2022	2023	2022
Ympäristölupia koskevat vastuut	21 750	21 750	21 750	21 750
Vastuut yhteensä		21 750	21 750	21 750

31. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Maalahden kunta		Konserni	
	2023	2022	2023	2022
1) Maankäyttösopimus 30.12.2014 Hagen asuntoalue – kunta on sitoutunut rakentamaan alueelle tiet	21 457	21 457	21 457	21 457
2) Maankäyttösopimukset 1–4, 30.12.2014 Åminnen asuntoalue – kunta on sitoutunut rakentamaan alueelle tiet	88 480	88 480	88 480	88 480
Yhteensä	109 937	109 937	109 937	109 937
Vastuu arvonlisäveron palautuksesta			0	2 397 365

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot**32. Työntekijöiden lukumäärä 31.12.**

	2023	2022
Yleishallinto	14	24
Opetus ja kulttuuri	257	243
Muut palvelut	50	69
Liikelaitos Maalahden Vesi	6	6
Yhteensä	327	342

Kunnan henkilöstö on kuvailtu tarkemmin henkilöstöraportissa. Kansalaisopiston tuntipalkkaisia ei ole laskettu edellä oleviin lukuihin mukaan. Terveyskeskuksen keskuskeittiön henkilöstö kirjattiin yleishallinnolle vuonna 2022. Kyseinen henkilöstö siirrettiin TeeSe Botnialle 1.2.2023 eikä näin ollen sisälly työntekijöiden lukumäärään 31.12.2023.

33. Henkilöstökulut

	2023	2022
Henkilöstökulut	14 231 952	14 443 310
Henkilöstökulut, jotka on aktivoitu taseessa aineellisina hyödykkeinä	60 289	21 950
Henkilöstökulut yhteensä	14 292 241	14 465 260

34. Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2023	2022
Suomen Keskusta	0	7
Sosialidemokraatit	691	658
Suomen ruotsalainen kansanpuolue	4 190	4 320
Kristillisdemokraatit	184	209
Luottamushenkilöiden palkkioista tilitetyt maksut yhteensä	5 065	5 193

35. Tilintarkastajien palkkiot

	2023	2022*
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	10 452	17 254
Tilintarkastajien lausunnot	0	540
Muut palkkiot	360	3 300
Palkkiot yhteensä	10 812	21 094

*Tilintarkastuspalkkio 2022 sisältää myös K5:n tilintarkastuskustannukset, jotka ovat 5 220 euroa.

36. Intressitahotapahtumat

Kunta on tehnyt kunnanjohtajan kanssa kuntalain mukaisen johtajasopimuksen (KV 16.5.2019 § 29). Sopimuksessa on sovittu yhdeksän kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta.

Maalahden Energia Oy

Kunta omistaa kokonaan tytäryhteisö Maalahden Energia Oy:n, ja kunnanhallituksen puheenjohtaja ja kaksi kunnanhallituksen jäsentä ovat yhtiön hallituksen jäseniä. Kunta on vuonna 2023 ostanut kaukolämpöä tältä in house -yhtiöltä 300 109,79 eurolla.

Fastighets Ab Yttermalax

Kunta omistaa kokonaan tytäryhteisö Fastighets Ab Yttermalaxin, ja kunnanvaltuuston I varapuheenjohtaja on yhtiön hallituksen jäsen.

Kunta on myöntänyt Fastighets Ab Yttermalaxille 1) 180 765,32 euron pääomalainan, josta koko lainamäärä on avoimena 31.12.2023. Lainasta ei peritä korkoa, eikä lainalle ole asetettu vakuutta. Kunta on myöntänyt Fastighets Ab Yttermalaxille myös 2) 68 858,78 euron pääomalainan, josta koko lainamäärä on avoimena 31.12.2023. Korkoa maksetaan vain, jos vastaava summa voidaan viimeksi päättyneen tilikauden taseen mukaan käyttää voitonjakoon. Lainalle ei ole asetettu vakuutta.

Molempien pääomallainojen pääoma voidaan maksaa takaisin vain sillä edellytyksellä, että velallisen viimeksi päättyneen tilikauden taseen mukaiselle omalle sidotulle pääomalle ja muille jakokelvottomille erille jää täysi kate. Yhtiökokous päättää takaisinmaksusta. Lainan pääomat ja niiden korot maksetaan velallisen kaikkien muiden velkojen jälkeen, mikäli velallisen toiminta lopetetaan tai velallinen asetetaan konkurssiin.

Pääomalainat on myönnetty ennen kuin uusi kuntalaki tuli voimaan vuonna 2015. Kunnan arvion mukaan kumpaankaan lainaan ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä.

Fastighets Ab Övermalax

Kunta omistaa kokonaan tytäryhteisö Fastighets Ab Övermalaxin. Kunnanvaltuuston III varapuheenjohtaja on yhtiön hallituksen puheenjohtaja ja kunnanhallituksen II varapuheenjohtaja on hallituksen jäsen.

Kunta on myöntänyt Fastighets Ab Övermalaxille 38 532,78 euron pääomalainan, josta koko lainamäärä on avoimena 31.12.2023. Korkoa maksetaan vain, jos vastaava summa voidaan viimeksi päättyneen tilikauden taseen mukaan käyttää voitonjakoon. Lainalle ei ole asetettu vakuutta. Pääoma voidaan maksaa takaisin vain sillä edellytyksellä, että velallisen viimeksi päättyneen tilikauden taseen mukaiselle omalle sidotulle pääomalle ja muille jakokelvottomille erille jää täysi kate. Yhtiökokous päättää takaisinmaksusta. Lainan pääoma ja sen korot maksetaan velallisen kaikkien muiden velkojen jälkeen, mikäli velallisen toiminta lopetetaan tai velallinen asetetaan konkurssiin.

Pääomalaina on myönnetty ennen kuin uusi kuntalaki tuli voimaan vuonna 2015. Kunnan arvion mukaan lainaan ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä.

Fastighets Ab Petalax Hyresbostäder

Kunta omistaa kokonaan tytäryhteisö Fastighets Ab Petalax Hyresbostäderin, ja kunnanhallituksen puheenjohtaja on yhtiön hallituksen puheenjohtaja.

Kunta on myöntänyt Fastighets Ab Petalax Hyresbostäderille 94 774,08 euron pääomalainan, josta koko lainamäärä on avoimena 31.12.2023. Korkoa maksetaan vain, jos vastaava summa voidaan viimeksi päättyneen tilikauden taseen mukaan käyttää voitonjakoon. Lainalle ei ole asetettu vakuutta. Pääoma voidaan maksaa takaisin vain sillä edellytyksellä, että velallisen viimeksi päättyneen tilikauden taseen mukaiselle omalle sidotulle pääomalle ja muille jakokelvottomille erille jää täysi kate. Yhtiökokous päättää takaisinmaksusta. Lainan pääoma ja sen korot maksetaan velallisen kaikkien muiden velkojen jälkeen, mikäli velallisen toiminta lopetetaan tai velallinen asetetaan konkurssiin.

Pääomalaina on myönnetty ennen kuin uusi kuntalaki tuli voimaan vuonna 2015. Kunnan arvion mukaan lainaan ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä.

Intressitahojen kanssa ei ole tehty muita tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

Kirjanpitoaineisto ja tositesarjat

Kirjanpitoaineisto

Tasekirja, atk
Päiväkirja, atk
Pääkirja, atk
Kassakirja, manuaalinen
Ostoreskontra, atk
Myyntireskontra, atk
Käyttöomaisuus, atk
Palkat, atk
Lainakirjat, manuaaliset
Rahastot, atk; DL-Prime
Konsernikirjanpito, atk; Excel

Tositetyypit

Pääkirja		
	HB	Pääkirjamerkinnot (ei työnkulkua)
	HK	Konvertointi (talousarvio 2021 + tilinpäätös 2020)
	HL	Kirjanpidon tiliotteet (ei työnkulkua)
	HV	Ludvika-alv (ei työnkulkua)
	XL	Memoriaali, Excel (ei työnkulkua)
	HY	Arvonlisäveron palautukset
	P02	Palkat
	RV	Peruutukset
Ostoreskontra		
	L1	Ostolaskut (työnkulku)
	L2	Ostolaskujen kirjaaminen (työnkulun jälkeen tai heti)
	IP	Maksujen kuittaus
Asiakasreskontra		
	10	Hallinto-osasto
	20	Sivistysosasto
	25	Tekninen osasto
	30	Varhaiskasvatus (Abilita)
	35	Yleinen kansansivistys (E-kurs)
	40	Maalahden Vesi (Abilita)
	90	Sosiaaliosasto
	91	Terveydosasto
	92	Terveydenhuolto (Abilita)
	93	Sosiaalihuolto (Abilita)
	94	Päihdehuolto (Abilita)
	KO	Viitemaksut
	KP	Manuaaliset maksut
	EK	Manuaaliset maksut, jotka korjataan maksujen ylläpidon kautta
	IK	Maksut perintätoimistolta
AT		
	AT	Käyttöomaisuus

Kirjanpitoaineiston ja tositteiden arkistointi

Kirjanpitoaineisto säilytetään sähköisesti lukuun ottamatta manuaalista aineistoa, joka säilytetään sellaisenaan. Tositteet säilytetään paperimuodossa tai sähköisessä muodossa.

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintamenot}$

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ päivää} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Omavaraisuusaste, %

= $100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus

= $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= $\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Uusia kriisikuntien raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella. Siihen asti sovelletaan, mitä lain voimaan tullessa voimassa olleessa kuntalain 118. §:ssä säädetään.

Arviointimenettely voidaan jatkossa käynnistää:

- jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110. §:n 3. momentissa säädettyssä määräajassa (*ei muutosta nykyiseen*)

jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa (*ei muutosta nykyiseen*)

TAI

- jos rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot:
  1. kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia (*nykyisin konsernin negatiivinen vuosikate*)
  2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti (*nykyisin 1 prosenttiyksikkö*)
  3. asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla (*nykyisin tunnusluvussa ainoastaan konsernin lainamäärä*)
  4. konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8 (*nykyisin tunnuslukuna: suhteellinen velkaantuneisuus vähintään 50 %*).

Allekirjoitukset ja merkinnät

Bokslutets datering och underteckning. / Tilinpäätöksen päiväys ja allekirjoitukset.

Malax den 27 mars 2024 - Maalahdessa 27. maaliskuuta 2024

Tage Svahn
styrelsens ordförande
hallituksen puheenjohtaja

Hanna Strandberg
styrelsens I vice ordförande
hallituksen I varapuheenjohtaja

Mikael Appel
styrelsens II vice ordförande
hallituksen II varapuheenjohtaja

Carola Bengs-Lattunen

Britt-Marie Enholm

Jonas Rönqvist

Ann-Helen Ståhl

Britt-Marie Söderholm

Jan Tallgren

Markus West

Mia West

Jenny Malmsten
kommundirektör
kunnanjohtaja

Revisionsanteckning / Tilintarkastusmerkintä

Över utförd revision har idag avgivits revisionsberättelse.
Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.
Malax den
Maalahdessa

Revisionssammanslutning - Tilintarkastusyhteisö BDO Auditor Oy

---

Andreas Holmgård
Revisor, CGR, OFGR
Tilintarkastaja, KHT, JHT

Bokslut / Tilinpäätös
2023

JOHTAJAN KATSAUS

Vesihuoltopalvelut ovat tärkeä osa koko yhteiskunnan peruspalveluita. Puhtaan veden saatavuus ja jäteveden tehokas puhdistus ovat välttämättömiä asukkaiden terveydelle ja hyvinvoinnille.

Melkein koko Maalahden kunnan väestö on nykyisin vedenjakelun piirissä. Lisäksi Maalahdesta saa vetensä pieni osa jurvalaisia, laihialaisia ja mustasaarelaisia. Yhteensä asiakassuhteita on 2 860. Vuoden aikana on tehty 9 uutta vesiliittymäsopimusta.

Vesihuolto on toiminut vuoden aikana hyvin, ja laskuttamattoman veden osuus vesilaitoksiltamme pumpatusta vedestä on 10 prosenttia (12 prosenttia vuonna 2022).

Viemäripuolella vuotoprosentti on noussut jonkin verran vuodesta 2022, jolloin se oli 23,7 prosenttia, nyt se oli 25,0 prosenttia. Viemäriverkostoon ei ole tehty suuria korjauksia tai saneerauksia vuoden aikana. Viemäripuolella asiakassuhteita on 1 264. Vuoden aikana on tehty 23 uutta viemäriiliittymäsopimusta.

Viemäriverkkoa on laajennettu, ja siihen on liitetty kiinteistöjä vesihuollon kehittämissuunnitelman mukaisesti.

Vesi- ja viemärijohdon Hudholmen – Maalahden Öjna rakentaminen valmistui vuonna 2023.

Tilinpäätös 2023 osoittaa 104 911 euron alijäämää. Kertynyt ylijäämä on 206 525 euroa.

Tulot olivat 54 913 euroa budjetoitua pienemmät. Tämä johtuu osittain siitä, että vuosittaiset tasauskulut lähetettiin kaksi viikkoa aiemmin kuin edellisvuonna ja siitä, että viemärivereden kulutus laski lähes 10 000 m³:llä. Kulut ovat ylittyneet lähinnä palkkakulujen ja ostopalvelujen osalta.

Vesi- ja viemäriiliittymille budjetoitua 232 000 euron tuloa ei saavutettu, tulot olivat 145 333 euroa.

Uusien vesi- ja viemäriiliittymien määrä on merkittävästi pienempi kuin aiempina vuosina, mikä on osittain seurausta siitä, että rakennusala on ollut pysähdyksissä vuonna 2023 vallinneen epävarman maailmantilanteen, inflaation ja korkeiden korkojen vuoksi. Myös kunnassa myönnettyjen uusien rakennuslupien määrä on merkittävästi tavallista pienempi.

Bergön viemärilaitokseen täytyy tulevaisuudessa tehdä suurempia investointeja, ja sen rahoittamiseksi toimintaa on tarkasteltava laajemmasta näkökulmasta. Kuinka suuri on johtoverkoston korjausvelka/saneeraustarve? Tulevia investointeja tulee tarkastella ja mahdollisesti lykätä eteenpäin. Myös käyttökustannusten tulee pysyä kohtuullisella tasolla.

Maalahdessa 13.3.2024

Jonas Nylund

Johtaja

Toimielin:**MAALAHDEN VEDEN JOHTOKUNTA**

Tilivelvollinen:	Johtaja
Talousarviovastaava:	Johtaja
Tulosalue:	Liikelaitos Maalahden Vesi

Toimintakertomus 2023**Toiminta**

Liikelaitos Maalahden Vesi huolehtii vedenjakelusta ja viemäriverkostosta Maalahden kunnassa. Liikelaitoksen strategisesta toiminnasta vastaa johtokunta ja operatiivisesta toiminnasta johtaja. Vuonna 2023 henkilöstöön on kuulunut johtaja, kolme laitoshoitajaa, yksi putkiasentaja ja toimistosihteeri. Ulkopuoliset urakoitsijat ovat huolehtineet kaivutöistä. Syyskuussa johtaja Bo-Ingmar Ahlströmiä kiitettiin 38-vuotisesta palveluksestaan Maalahden Vedellä, ja hänelle toivotettiin onnea eläkepäiviin.

Liikelaitoksen johtokunnan jäsenet 1–12/2023

Varsinaiset jäsenet	Varajäsenet
Syrén Rolf, puheenjohtaja	Vesterback Kristina
Ahläng Kjell, varapuheenjohtaja	Rajala Pentti
Bengs-Lattunen Carola	Lindh Pär-Gustav
Melin Sabina	Tallgren Jan
Björkholm Bernt	Enberg Johanna
Urwäder Peter	Skinnar Ann-Charlotte
Ahlholm Annette	Stormblad Bertil
West Markus, kh:n edustaja	Söderholm Britt-Marie

Johtokunta on pitänyt kolme kokousta vuonna 2023. Toiminta on edennyt vuoden aikana suunnitelman mukaisesti.

Peruspääoma on 1.1.2010 alkaen 3 miljoonaa euroa. Kunnanvaltuusto on vahvistanut vuoden 2023 peruspääoman korvaukseksi 80 000 euroa.

Koko liikelaitoksen sisäinen valvonta toteutetaan Maalahden kunnan laatimien määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Vahvistettu valmiussuunnitelma (hyväksytty 8.1.2018) on koko toiminnan perusta turvallisuusasioissa ja pyrkimyksissä noudattaa lakeja ja terveysviranomaisten vaatimuksia, jotta toiminta olisi mahdollisimman tasokasta.

Investoinnit

Hudholmenin ja Maalahden Öjnan välille rakennettiin vesi- ja viemärijohto. Myös Söderfjärdsbackenin ja Stolpaksen välinen yhdysputki valmistui vuoden aikana.

Tuvin-alueen vesi- ja viemärijohtoja laajennettiin noin 1 000 metrillä, ja laajentamista jatketaan vuoden 2024 aikana investointisuunnitelman mukaisesti.

Aholan raakavesikaivo (putkikaivo) rakennettiin lokakuussa 2023, ja raakavesijohto rakennetaan vuoden 2024 alussa. Se on tärkeä täydennys vesilaitokselle, jotta veden toimittaminen asiakkaille voidaan varmistaa.

Petolahden viemärlaitoksen varavoimakone asennettiin vuoden aikana, ja sitä voidaan nyt käyttää tilanteen vaatiessa.

Uusi karttaohjelma KeyAqua otettiin käyttöön vuoden lopussa. KeyAqua on hyvä työkalu, jota tarvitaan, jotta tulevaisuudessa voitaisiin saada parempi käsitys johtoverkon kunnosta ja saneeraustarpeesta. Tämän kuntoon saaminen vaatii kuitenkin aikaa ja rahaa.

Uusia vesiliittymiä avattiin vuoden aikana yhdeksän ja viemäri liittymiä 23. Vuoden aikana on myös irtisanottu kymmenen vesiliittymää ja kaksi viemäri liittymää. Yksi vesiliittymistä oli tehty 1.4.2004 jälkeen ja oli näin ollen palautuskelpoinen.

Strategiset tavoitteet	Sitovat tavoitteet (kunnanvaltuustoon nähdén)	Mittari/tavoitetaso	Toteuma
Maalahden talous vahvistuu	Taloudellinen omavaraisuus ja tulevien investointi- ja kehittämistarpeiden huomioon ottaminen	Tuottovaatimus 80 000 euroa	Tuottovaatimus 80 000 euroa
Kestävä yhdyskuntarakenne – suunnittelu, rakentaminen ja kunnossapito	Kunta korvaa liikelaitoksen sellaisten investointihankkeiden osalta, joiden ei tule kuormittaa liikelaitosta: viemäri Åminne–Sundom, Långåminnen vedenpuhdistamo, Maalahden Jätehuolto Oy:n vesijohto, Laihian kriisivesijohto ja osittain Pättin puhdistamo	Toiminta-avustusta kunnalta 62 548,54 euroa	Toiminta-avustusta 62 549 euroa
Strategiset tavoitteet	Sitovat tavoitteet (johtokuntaan nähdén)	Mittari/tavoitetaso	Toteuma
Kestävä tuotanto ja kulutus	Ennalta ehkäisevä toiminta, jotta vuodot voidaan minimoida	< 10 %	10 %

Tunnusluvut, vesi	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
Uusia liittymiä	23	18	9
Liittymien määrä	2 845	2 861	2 860
Veden hinta (€/m³)	1,15	1,15	1,15
Perusmaksu (€/vuosi)	110	110	110
Liittymismaksu	2 250	2 400	2 400
Tunnusluvut, viemäri	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
Uusia liittymiä	30	37	23
Liittymien määrä	1 206	1 243	1 264
Viemäriveden hinta (€/m³)	1,80	1,80	1,80
Perusmaksu (€/vuosi)	130	130	130
Liittymismaksu	4 500	4 600	4 600

Arvio tulevasta kehityksestä

Viemärilaitos pyrkii vastaanottamaan ja puhdistamaan kaikkien viemäriverkkoon liittyneiden kiinteistöjen jätevedet siten, että ympäristöön kohdistuva kuormitus voidaan minimoida tulevaisuudessa. Mahdollisten epidemioiden ja muiden kriisitilanteiden vaikutukset otetaan tulevaisuudessa paremmin huomioon siten, että toiminta suunnitellaan niin, että vesihuoltolaitos on enemmän tai vähemmän omavarainen vesihuollossa käytettävien tarvikkeiden suhteen lyhyempiä ja pidempiä aikoja. Samoin tulisi ottaa huomioon ja suunnitella toiminta siten, että epidemiat eivät voi levitä henkilöstön ja asiakkaiden keskuudessa. Suuria investointeja tarvitaan, kun Bergön viemärilaitoksen toimintaa tarkastellaan.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Koko liikelaitoksen sisäinen valvonta toteutetaan Maalahden kunnan laatimien määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Vahvistettu valmiussuunnitelma (hyväksytty 8.1.2018) on koko toiminnan perusta turvallisuusasioissa ja pyrkimyksissä noudattaa lakeja ja terveysviranomaisten vaatimuksia, jotta toiminta olisi mahdollisimman tasokasta.

Johtokunnan ehdotus tilikauden tuloksen käsittelystä

Tilikauden alijäämä, 104 911,20 euroa, siirretään tilikauden taseen yli-/alijäämäksi.

Liikelaitos Maalahden Vesi
TULOSLASKELMA

	1.1 - 31.12.2023	1.1 - 31.12.2022
Toimintatuotot:		
Liikevaihto	1 206 520	1 225 822
Maksutuotot	0	0
Tuet ja avustukset	106	50
Liiketoiminnan muut tuotot	692	234
Maalahden kunnan avustus	62 549	69 427
	1 269 866	1 295 533
Valmistus omaan käyttöön	11 200	14 576
Toimintakulut:		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-270 813	-285 111
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-54 448	-57 025
Muut henkilösivukulut	-8 690	-8 819
Palvelujen ostot	-366 355	-375 836
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-168 817	-145 507
Varastojen suureneminen (-), pieneneminen (+)		
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-416 479	-402 839
Liiketoiminnan muut kulut	-9 481	-16 378
	-1 295 084	-1 291 514
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-14 018	18 596
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	2 653	1876
Muille maksetut korkokulut	-9 242	-4 426
Peruspääoman korvaus	-80 000	-80 000
Muut rahoituskulut	-4 304	-1 765
	-90 893	-84 314
Tilikauden		
ylijäämä (alijäämä)	-104 911	-65 719

Liikelaitos Maalahden Vesi
TASE

Vastaavaa	31-12-2023	31-12-2022
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	46 693	40 581
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	23 296	23 296
Rakennukset	486 015	529 458
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 947 749	5 993 171
Koneet ja kalusto	58 452	47 347
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	130 066	862 078
	7 645 578	7 455 350
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	284 846	284 846
Pysyvät vastaavat yhteensä	7 977 117	7 780 777
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	120 699	126 695
Muut saamiset	0	0
Saamiset kunnalta		
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	120 699	126 695
Vastaavaa yhteensä	8 097 816	7 907 472

Liikelaitos Maalahden Vesi
TASE

Vastattavaa	31-12-2023	31-12-2022
Oma pääoma		
Peruspääoma	3 000 000	3 000 000
Edellisten tilikausien		
ylijäämä (alijäämä)	311 436	377 155
Tilikauden		
ylijäämä (alijäämä)	-104 911	-65 719
Oma pääoma yhteensä	3 206 524	3 311 436
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja		
vakuutuslaitoksilta	394 647	470 259
Lainat kunnalta	0	0
Liittymismaksut	3 585 869	3 440 537
	3 980 516	3 910 795
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja		
vakuutuslaitoksilta	75 612	75 612
Lainat kunnalta	559 323	287 616
Ostovelat	155 405	181 097
Muut velat	80 310	70 700
Siirtosaamiset	40 125	70 216
	910 776	685 241
Vieras pääoma yhteensä	4 891 292	4 596 036
Vastattavaa yhteensä	8 097 816	7 907 472

Liikelaitos Maalahden Vesi
RAHOITUSLASKELMA

	1.1 - 31.12.2023	1.1 - 31.12.2022
Toiminnan rahavirta		
Liikeliijäämä (alijäämä)	-14 018	18 596
Poistot ja arvonalentumiset	416 479	402 839
Rahoitustuotot ja -kulut	-90 893	-84 314
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	0
	<u>311 568</u>	<u>337 120</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-612 819	-1 065 941
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	21 151
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0
	<u>-612 819</u>	<u>-1 044 790</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-301 252	-707 670
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Kunnalta saatujen pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen vähennys	-75 612	-75 612
Kunnalta saatujen lyhytaikaisten lainojen muutos	271 708	287 616
Muilta saatujen lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-5 667
	<u>196 096</u>	<u>206 336</u>
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0
Saamisten muutos kunnalta	0	272 736
Saamisten muutos muilta	5 996	44 945
Korottomien velkojen muutos kunnalle	0	0
Korottomien velkojen muutos muille	-46 173	-7 977
Liittymismaksujen muutos	145 333	191 630
	<u>105 156</u>	<u>501 334</u>
Rahoituksen rahavirta	301 252	707 670
Rahavarojen muutos	0,00	0,00

Liikelaitos Maalahden Vesi

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU

	Talousarvio 2023	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Toimintatuotot:			
Liikevaihto	1 262 230	1 206 520	-55 710
Maksutuotot	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	106	106
Liiketoiminnan muut tuotot	0	692	692
Maalahden kunnan avustus	62 549	62 549	0
	1 324 779	1 269 866	-54 913
Valmistus omaan käyttöön	0	11 200	11 200
Toimintakulut:			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-245 020	-270 813	-25 793
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-49 757	-54 448	-4 691
Muut henkilösivukulut	-8 581	-8 690	-110
Palvelujen ostot	-341 110	-366 355	-25 245
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-154 550	-168 817	-14 267
Varastojen suureneminen (-), pieneneminen (+)	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-407 000	-416 479	-9 479
Liiketoiminnan muut kulut	-8 400	-9 481	-1 081
	-1 214 418	-1 295 084	-80 666
Liikelylijäämä (alijäämä)	110 361	-14 018	-124 379
Rahoitustuotot ja -kulut			
Muut rahoitustuotot	2 000	2 653	653
Korkokulut	-15 000	-9 242	5 758
Peruspääoman korvaus	-80 000	-80 000	0
Muut rahoituskulut	0	-4 304	-4 304
	-93 000	-90 893	2 107
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	17 361	-104 911	-122 272

Liikelaitos Maalahden Vesi**RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU**

	Talousarvio 2023	Tilinpäätös 2023
Toiminnan rahavirta		
Liikeliijäämä (alijäämä)	110 361	-14 018
Poistot ja arvonalentumiset	407 000	416 479
Rahoitustuotot ja -kulut	-13 000	-90 893
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-80 000	0
	424 361	311 568
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-835 000	-612 819
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	0	0
luovutustulot	0	0
	-835 000	-612 819
Toiminnan ja investointien rahavirta	-410 639	-301 252
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Kunnalta saatujen pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen lisäys	254 251	0
Kunnalta saatujen pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen vähennys	-75 612	-75 612
Kunnalta saatujen lyhytaikaisten lainojen muutos	0	271 708
Muilta saatujen lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
	178 639	196 096
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutokset	0	0
Saamisten muutos kunnalta	0	0
Saamisten muutos muilta	0	5 996
Korottomien velkojen muutos kunnalle	0	0
Korottomien velkojen muutos muille	0	-46 173
Liittymismaksujen muutos	232 000	145 333
	232 000	105 156
Rahoituksen rahavirta	410 639	301 252
Rahavarojen muutos	0	0

Liikelaitos Maalahden Vesi
INVESTOINTIEN TOTEUTUMISVERTAILU

	Talousarvio 2023	Tilinpäätös 2023	ylitykset (+) alitukset (-)
Vesilaitos			
(- tarkoittaa kuluja, + tarkoittaa tuloja)			
Pää- ja talojohdot	-120 000	-68 297	-51 703
Vesihuollon kehittämissuunnitelman mukaiset hankkeet			
Paxal–Långåminne, vesijohdon saneeraus	-20 000	-17 930	-2 070
Hudholmen – Maalahden Öjna, siirtoviemäri	-120 000	-116 733	-3 267
Kolinan raakavesikaivo + raakavesijohto	-100 000	-83 233	-16 767
Yhdysputki Söderfjärdsbacken–Stolpas	-25 000	-11 802	-13 198
Summa	-385 000	-297 995	-87 005
Viemärilaitos			
Pää- ja taloputket, viemäri	-160 000	-84 285	-75 715
Vesihuollon kehittämissuunnitelman mukaiset hankkeet			
Paxal–Långåminne, viemäri	-30 000	-9 514	-20 486
Hudholmen – Maalahden Öjna, siirtoviemäri	-190 000	-181 423	-8 577
Yhdysputki Söderfjärdsbacken–Stolpas	-50 000	-17 578	-32 422
Petolahden viemärilaitos, varavoimakone	-10 000	-9 612	-388
Summa	-440 000	-302 413	-137 587
Vesi- ja viemärihankkeet			
Osuus Pättin puhdistamosta	-10 000	-12 241	2 412
Summa	-10 000	-12 241	2 412
Menot yhteensä	-835 000	-612 819	-222 181
Tulot yhteensä	0	0	0
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	-835 000	-612 819	-222 181
Vesiliittymismaksut	48 000	23 200	-24 800
Viemäriiliittymismaksut	184 000	122 133	-61 867
Liittymismaksut yhteensä	232 000	145 333	-86 667

Liikelaitos Maalahden Vesi
TUNNUSLUVUT

Tuloslaskelman tunnusluvut	2023	2022
Sijoitetun pääoman tuotto (mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta)	-0,3 %	0,5 %
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto	-0,6 %	0,4 %
Voitto (liikelaitoksen toiminta on voitollista)	-8,7 %	-5,4 %
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirta, 1 000 euroa (investointien omarahoituksen vaatimus täytetään, kun tunnusluku on positiivinen)	-270	-242
Investointien tulorahoitus, % (osuus tulorahoituksella rahoitetuista investoinneista)	51 %	32 %
Laskennallinen lainanhoitokate (kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun, > 2 tarkoittaa, että lainanhoitokyky on hyvä)	2	3
Taseen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, % (mittaa alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä, ≤ 50 % tarkoittaa huomattavaa velkataakkaa)	40 %	42 %
Suhteellinen velkaantuneisuus (osuus tuloista, joka tarvitaan vieraan pääoman takaisinmaksuun)	405 %	375 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 euroa	207	311
Lainakanta 31.12., 1 000 €	470	546

Liikelaitos Maalahden Vesi

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Laatimisperiaatteet

1. Suunnitelman mukaiset poistot

Kunnanvaltuusto vahvisti kunnan poistosuunnitelman 26.1.1998 § 8, ja sitä täydennettiin 10.3.2003 § 22.

Kunnan poistosuunnitelmaa tarkistettiin vuonna 2013, kv 7.11.2013 § 126.

Uudet poistoajat koskevat 1.1.2013 ja myöhemmin käyttöönotettavaa käyttöomaisuutta.

Tätä vanhemman käyttöomaisuuden poistoaikoihin ei ole tehty muutoksia.

Kunnanhallitus päättää kunkin hallinto- ja laitosrakennuksen sekä asuinrakennuksen poistoajan erikseen. Poistoajan on kuitenkin oltava kunnanvaltuuston vahvistaman aikarajan puitteissa (20–45 vuotta ja 30–45 vuotta).

Jos ei muuta päätetä, näiden rakennusten poistoaika on 35 vuotta.

Saatavuus	Poistoaika 1998 - 2012	Poistoaika 2013 →
Aineettomat hyödykkeet		
ATK-ohjelmat	3	3
Muut pitkävaikutteiset menot	-	5 - 15
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	45	20 - 45
Tehdas- ja tuotantorakennukset	25	20
Talousrakennukset	15	10
Vapaa-ajan rakennukset	25	20
Asuinrakennukset	45	30 - 45
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	15	15
Sillat, laiturit ja uimalat	20	10
Muut maa- ja vesirakenteet	15	15
Vedenjakeluverkosto	30	30
Viemäriverkko	30	30
Sähköjohdot, muuntoasemat ja ulkovalaistus	15	15
Vesi- ja viemärlaitosten koneet ja laitteet	10	10
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10	10
Koneet ja kalusto		
Muut kuljetusvälineet	5	5
Muut kevyet koneet	5	5
IT-laitteet	3	3
Muut laitteet ja kalusteet	3	3
Muut pitkävaikutteiset menot	20	-

Käyttöomaisuuden tasearvo perustuu alkuperäiseen hankintamenuun, josta vähennetään vuosittaiset suunnitelman mukaiset poistot.

Suunnitelman mukaiset poistot ovat tasapoistoja, jotka lasketaan todennäköisen taloudellisen käyttöiän mukaan.

Liikelaitos Maalahden Vesi
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tuloslaskelman liitetiedot

2. Toimintatuotot tehtäväalueittain

	2023	2022
Vesilaitos, myyntituotot	764 905	773 298
Viemärlaitos, myyntituotot	441 615	452 524
Tuet ja avustukset	62 655	69 477
Muut toimintatuotot	692	234
Toimintatuotot yhteensä	1 269 866	1 295 533

3. Erittely palvelujen ostosta

	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	98 684	93 504
Muiden palvelujen ostot	267 672	282 332
Palvelujen osto yhteensä	366 355	375 836

Taseen liitetiedot

4. Käyttöomaisuus ja poistot

Aineettomat hyödykkeet

	Muut pitkävaik. menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	40 581	40 581
Lisäykset	12 412	12 412
Rahoitusosuudet	0	0
Vähennykset	0	0
Poistot	-6 300	-6 300
Poistamaton hankintameno 31.12.	46 693	46 693
Yhteensä	46 693	46 693

Liikelaitos Maalahden Vesi
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Aineelliset hyödykkeet

	Maa- ja vesi- alueet	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Enn. maksut ja kesk.er. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	23 296	529 458	5 993 171	47 347	862 078	7 455 350
Lisäykset	0	0	1 302 644	29 775	612 819	1 945 238
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0	-1 344 831	-1 344 831
Poistot	0	-43 443	-348 066	-18 670	0	-410 179
Poistamaton hankintameno 31.12.	23 296	486 015	6 947 749	58 452	130 066	7 645 578
Yhteensä	23 296	486 015	6 947 749	58 452	130 066	7 645 578

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	284 846	284 846
Lisäykset	0	0
Vähennykset	0	0
Siirrot erien välillä	0	0
Hankintameno 31.12.	284 846	284 846
Kirjanpitoarvo 31.12.	284 846	284 846
Yhteensä	284 846	284 846

5. Oma pääoma

	2023	2022
Peruspääoma	3 000 000	3 000 000
Aiempien tilikausien yli-/alijäämä	311 436	377 155
Tilikauden yli-/alijäämä	-104 911	-65 719
Yhteensä	3 206 524	3 311 436

6. Vieras pääoma

Viiden vuoden tai pidemmän ajan kuluttua maksettaviksi erääntyvät velat.

	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	197 798	220 611
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainat kunnalta	0	0
Yhteensä	197 798	220 611

Liikelaitos Maalahden Vesi

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

7. Lyhytaikaiset siirtosaamiset

	2023	2022
Lomapalkkajaksotus	33 958	64 212
Muut	6 167	6 004
Yhteensä	40 125	70 216

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

8. Työntekijöiden lukumäärä 31.12.

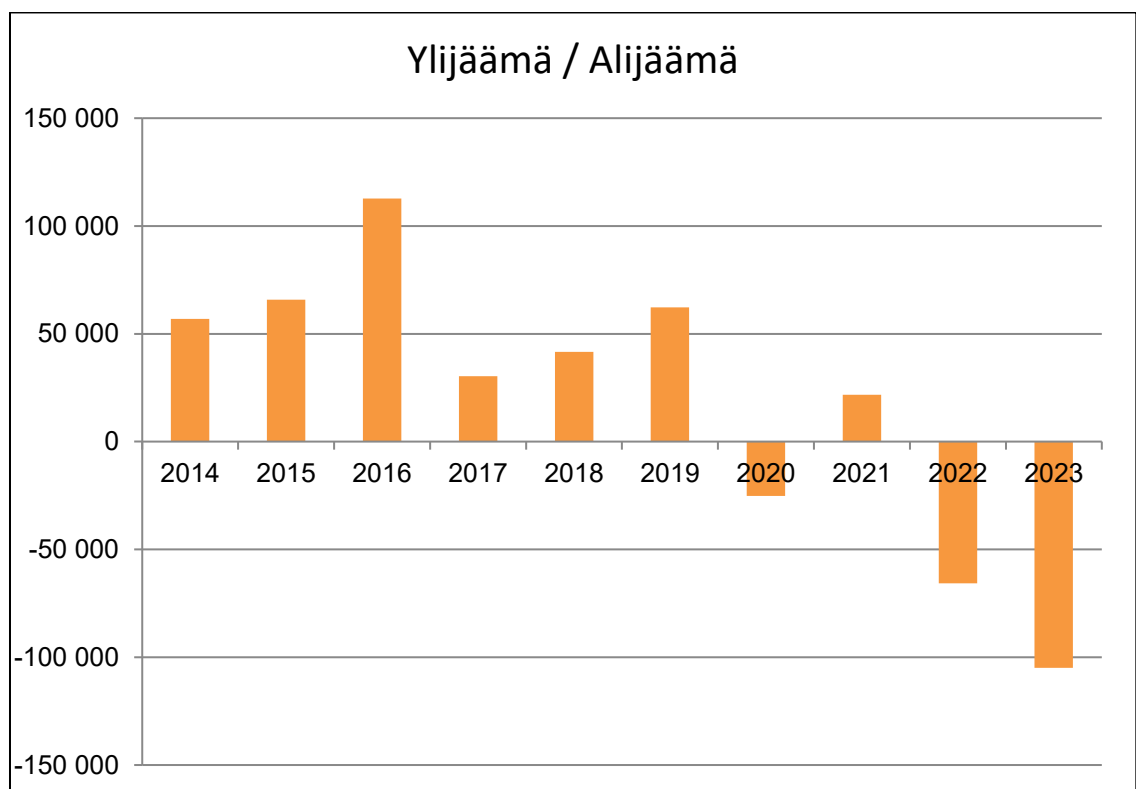
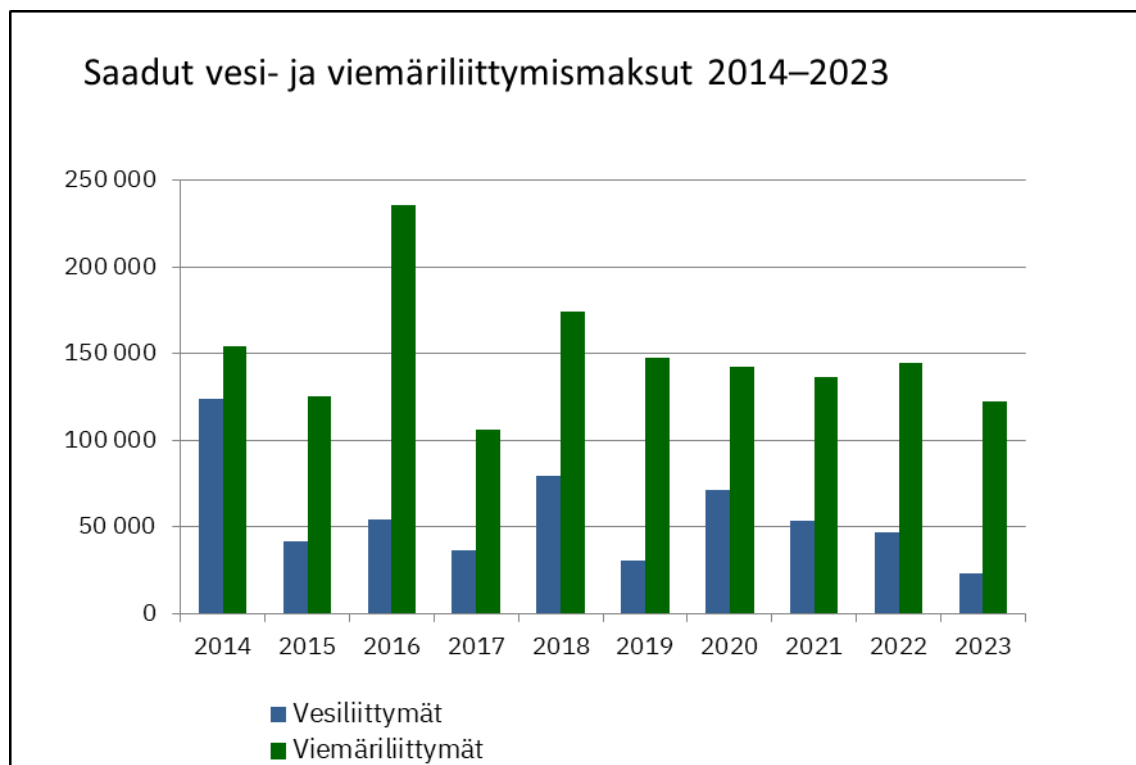
	2023	2022
Johtaja ja sihteeri/verkostopäällikkö	2	2
Laitoshoitaja	3	3
Putkiasentaja	1	1
Yhteensä	6	6

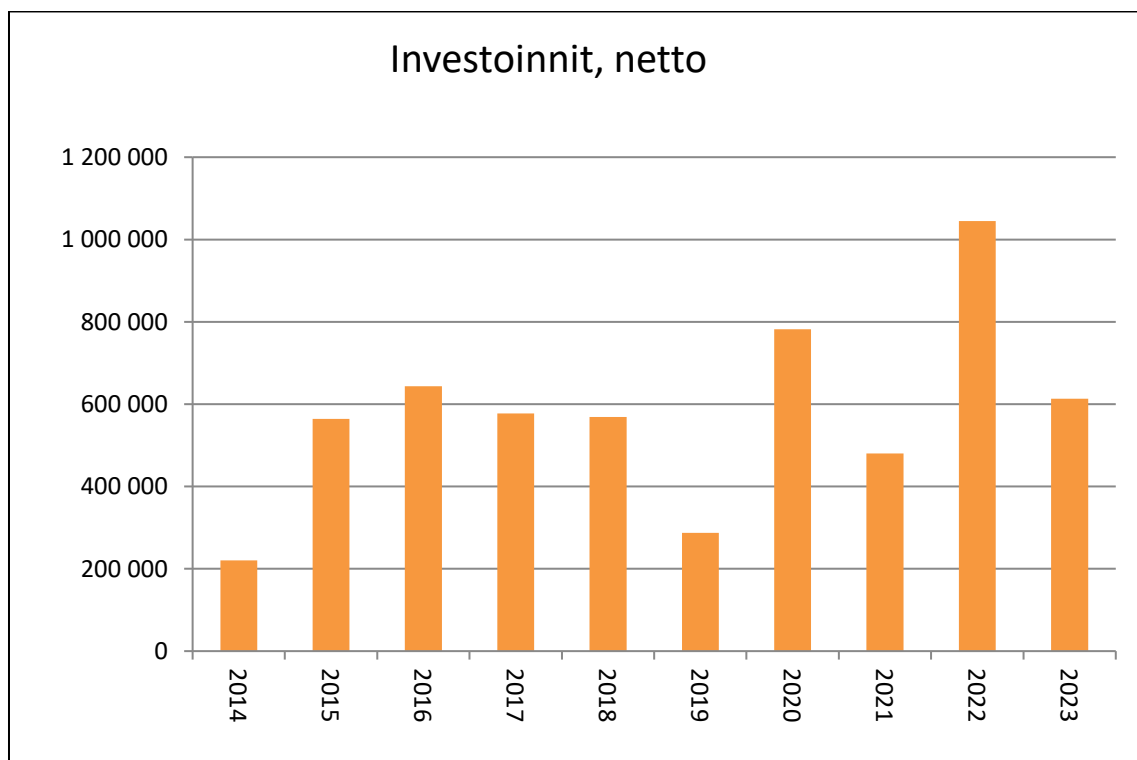
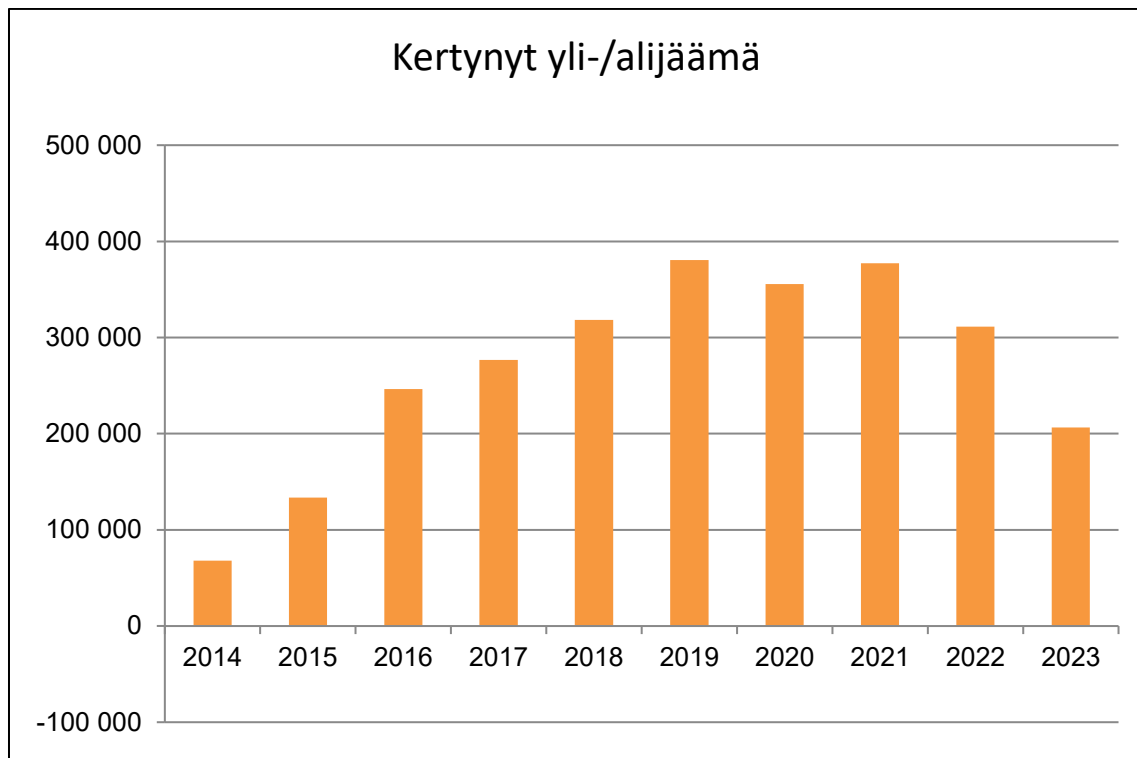
9. Henkilöstökulut

	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	322 752	336 379
Henkilöstökulut, jotka on aktivoitu taseessa aineellisiin hyödykkeisiin	11 200	14 576
Henkilöstökulut yhteensä	333 951	350 955

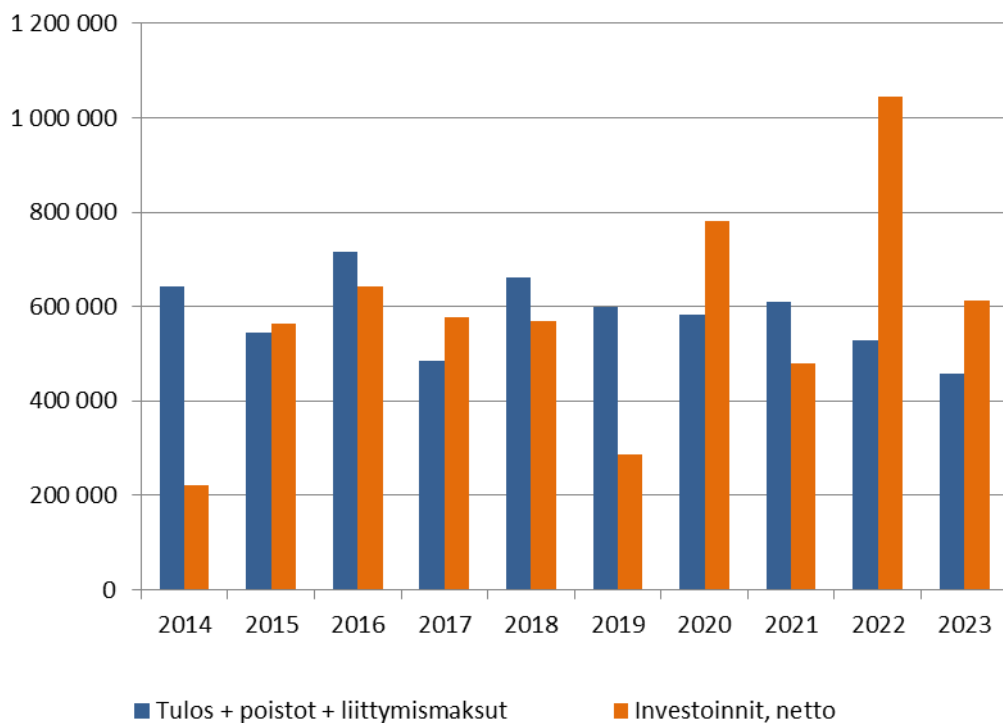
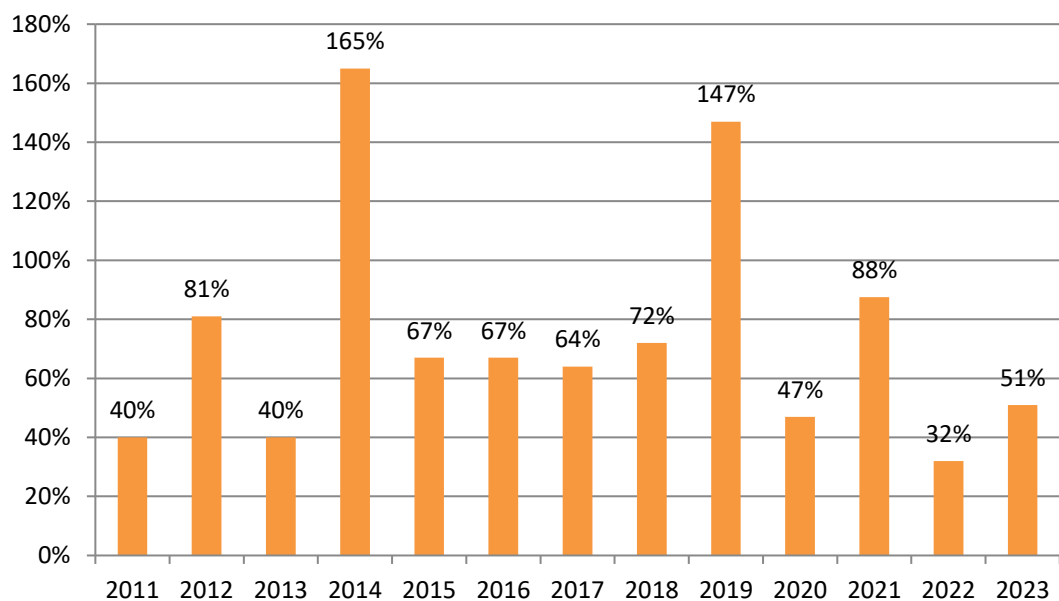

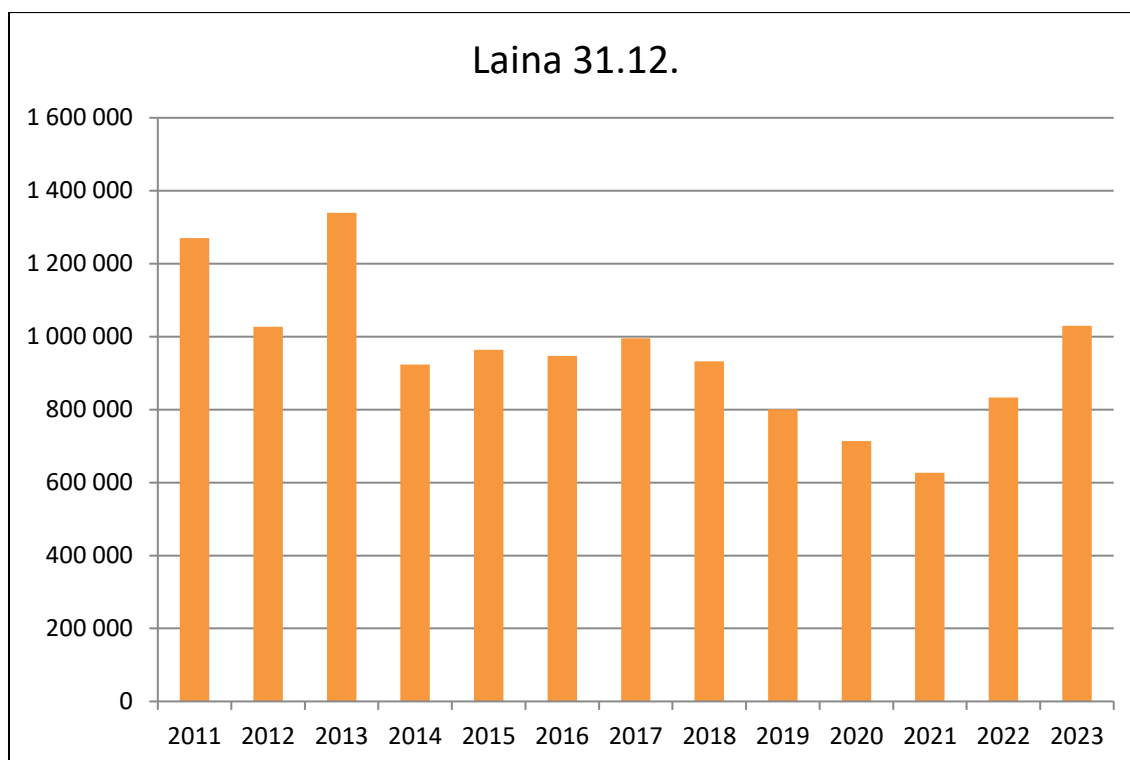
Liikelaitos Maalahden Vesi
DIAGRAMMIT

Investointien tulorahoitus

Liikelaitos Maalahden Vesi**BOKSLUTETS DATERING OCH UNDERTECKNING
TILINPÄÄTÖKSEN PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUKSET**

Malax den 19 mars 2024

Maalahdessa 19. maaliskuuta 2024

Rolf Syrén
direktionens ordförande
johtokunnan puheenjohtaja

Kjell Ahläng
direktionens viceordförande
johtokunnan varapuheenjohtaja

Annette Ahlholm

Carola Bengs-Lattunen

Bernt Björkholm

Sabina Melin

Peter Urwäder

Jonas Nylund
direktör
johtaja

Revisorspåteckning Tilintarkastusmerkintä

Malax vatten ingår i Malax kommuns bokslut. Revisionsberättelse har idag givits för Malax kommun.

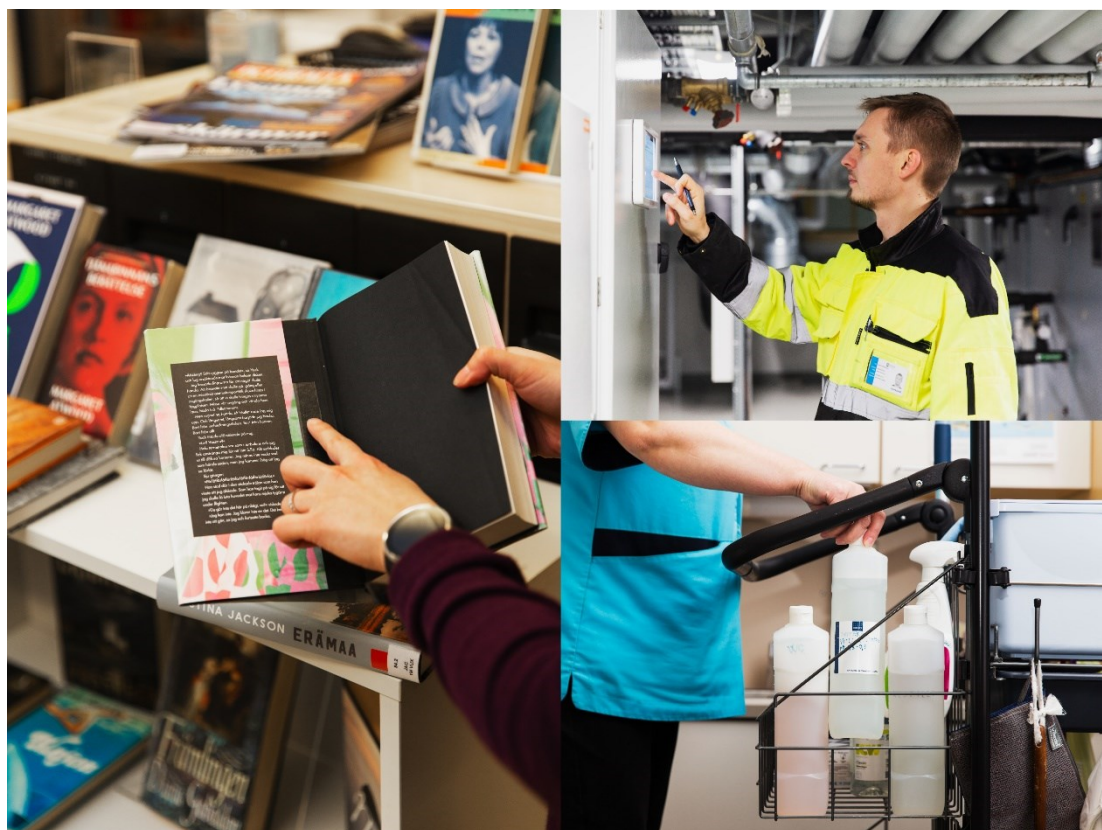
Maalahden Vesi sisältyy Maalahden kunnan tilinpäätökseen. Maalahden kunnan tilintarkastuskertomus on annettu tänään.

Malax
Maalahdessa

BDO Audiator Ab Oy

Andreas Holmgård
CGR, OFGR - KHT, JHT

Henkilöstö 2023

JOHDANTO

Kunnan toiminta on vuoden aikana alkanut muotoutua henkilöstön siirtämisten jälkeen – vuonna 2022 henkilöstöä siirrettiin ensin hyvinvointialueelle ja vuonna 2023 sosiaali- ja terveydenhuollon siivous- ja ravitsemustyöntekijät siirrettiin TeeSe Botnialle. Viimeisin siirtäminen tarkoitti Maalahden kunnan osalta sitä, että henkilöstövahvuus pieneni vajaalla 30 henkilöllä.

Vuoden loppupuolella toimintaan alettiin suunnitella joitakin vuonna 2024 toteutettavia uudelleenjärjestelyjä. Päätettiin, että koulujen ja päiväkotien keittiöhenkilöstö siirrettäisiin teknisen toimen alaisuuteen. Yleishallinnon ja vapaa-ajan, kulttuurin ja kirjaston organisaatorakennetta muutettiin ja päätettiin muodostaa konsernihallinto, johon näiden lisäksi kuuluu kunnan vesiliikelaitos.

Kevan työhyvinvointikysely toteutettiin vuoden lopussa neljättä kertaa. On ilahduttavaa nähdä, että tulosten mukaan henkilöstön hyvinvointi on parantunut. Vuoden 2023 tulos on 4 asteikolla 1–5.

Henkilöstöraportissa selvitetään henkilöstön määrää ja rakennetta sekä poissaoloja ja henkilöstökuluja koskevat keskeiset tunnusluvut. Raportin tulee tukea strategista henkilöstöjohtamista ja päätöksentekoa sekä antaa johdolle ja päättäjille käsitys henkilöstöressurssien nykytilasta ja kehitystrendeistä.

Raportin henkilöstötilastot perustuvat Populus-palkanlaskentaohjelman ja eläkevakuutusyhtiö Kevan tietoihin sekä Kuntarekrystä saatuihin rekrytointitietoihin.

Raportti perustuu vuosittain 31.12. vallitsevaan tilanteeseen tai koko kalenterivuoden tilanteeseen.

Henkilöstöraportti on osa kunnan tilinpäätöstä ja käsitellään yhteistyötoimikunnassa, henkilöstöjaostossa, tarkastuslautakunnassa, kunnanhallituksessa ja kunnanvaltuustossa.

Ann-Christine Holtti

Hyvinvointipäällikkö

HENKILÖSTÖRESURSSIT

Palvelussuhteiden määrä

Vuoden 2023 lopussa Maalahden kunnalla oli 327 työntekijää. Kansalaisopiston kurssien vetäjiä ja kerhotoiminnan parissa työskenteleviä tuntipalkkaisia ei ole huomioitu tässä luvussa.

Määräaikaisten työntekijöiden osuus henkilöstöstä 31.12.2023 oli 31 prosenttia. Vuonna 2022 osuus oli 24 prosenttia.

Palvelussuhteet 31.12.2023	Naisia	Miehiä	Yhteensä 2023	Yhteensä 2022
Toistaiseksi voimassa olevia	206	44	250	259
Määräaikaaisia	60	17	77	83
Yhteensä	266	61	327	342

Jäljempänä oleva taulukko osoittaa määräaikaisen henkilöstön jakautumisen vastuualueittain 31.12.2023. Suurin osa määräaikaisista työntekijöistä oli varhaiskasvatuksen tai kunnan koulutoimen työntekijöitä.

Määräaikaiset työntekijät vastuualueittain	Naisia	Miehiä	Yhteensä
Yleishallinto	2	1	3
Varhaiskasvatus	30	2	32
Kunnan koulutoimi	17	3	20
Yhteinen koulutoimi	6	5	11
Vapaa-aika ja kulttuuri, kirjasto, sivistyshallinto	1	0	1
Tekninen toimi	2	3	5
Kiinteistöt	2	3	5
Yhteensä	60	11	77

Osa-aikaisten työntekijöiden osuus on lisääntynyt vuonna 2023 jonkin verran edellisvuodesta. Osa-aikaisten työntekijöiden osuus 31.12.2023 oli 29 prosenttia, kun osuus 31.12.2022 oli 27 prosenttia.

Kokoaikaiset ja osa-aikaiset työntekijät	Naisia	Miehiä	Yhteensä 2023	Yhteensä 2022
Kaikki kokoaikaiset työntekijät	189	43	232	250
Kaikki osa-aikaiset työntekijät	77	18	95	92

Jäljempänä oleva taulukko osoittaa osa-aikaisten työntekijöiden jakautumisen vastuualueittain. Suurin osa osa-aikaisista työntekijöistä oli 31.12.2023 varhaiskasvatuksen tai kunnan koulutoimen työntekijöitä, mutta näillä toimialoilla on myös muutoin eniten työntekijöitä.

Osa-aikaiset työntekijät vastuualueittain	Naisia	Miehiä	Yhteensä
Yleishallinto	1	1	2
Varhaiskasvatus	22	2	24
Koulutoimi	41	9	50
Vapaa-aika ja kulttuuri, kirjasto, sivistyshallinto	4	0	4
Tekninen toimi	1	1	2
Kiinteistöt	8	5	13
Yhteensä	77	18	95

Henkilötyövuodet

Yksi henkilötyövuosi vastaa kalenteripäivissä laskettujen työpäivien määrää yhden vuoden aikana jaettuna 365:llä. Osa-aikaisen työntekijän työpanos muutetaan henkilötyövuosiksi osa-aikaprosenttiaan vastaavasti. Vain osan vuotta palvelussuhteessa olleen työntekijän työpanos lasketaan suhteessa koko vuoden työpäiviin.

Henkilötyövuoden määrä on aina enintään yksi (1). Laskennassa ei oteta huomioon ylitöitä tai muullakaan tavoin tavallisen työajan ylittävää työtä.

Raportissa esitellyt henkilötyövuodet eivät ole samoja kuin työntekijöiden tehdyt vuosityöajat, joissa huomioidaan myös poissaolot.

Kunnan työntekijöiden henkilötyövuosien määrä vuonna 2023 oli 331,75.

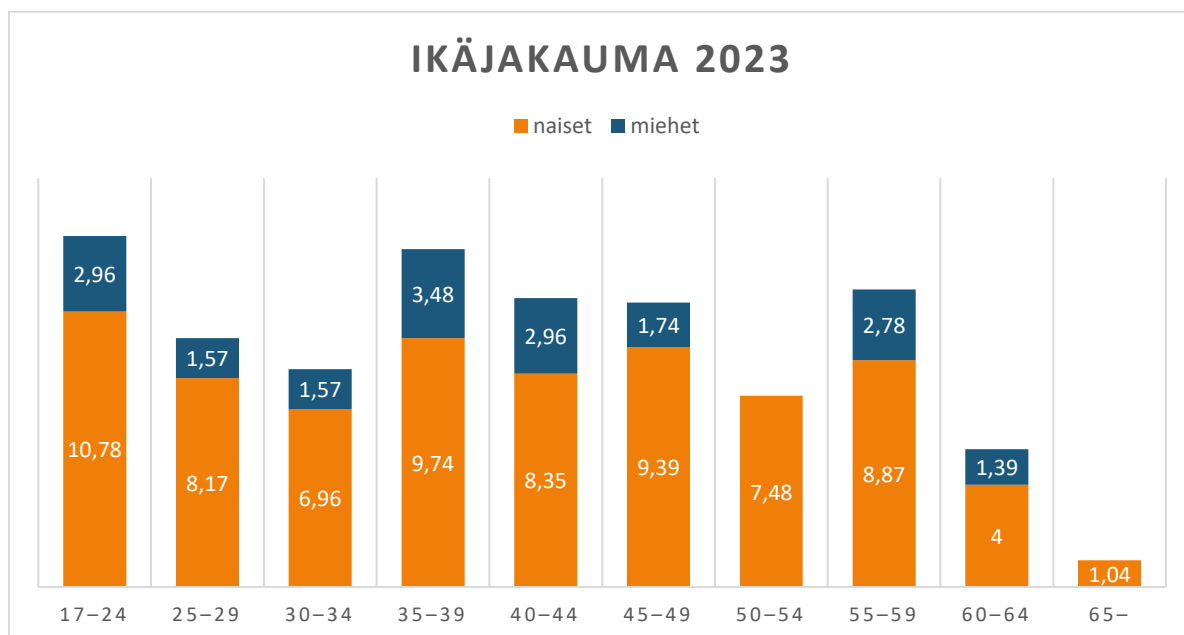
Henkilötyövuodet	2021	2022	2023
Sivistystoimi	252,25	252,43	255,75
Tekninen toimi *	56,22	68,36	54,12
Yleishallinto **	16,6	24,57	21,88
Yhteensä	325,07	345,36	331,75

*sis. Maalahden Veden

**sis. keskuskeittiön tammikuussa 2023

Henkilöstön ikä

Maalahden kunnan työntekijöiden keski-ikä vuonna 2023 oli 41,7. Tämä vastaa vuoden 2022 keski-ikää. Alle 40-vuotiaiden työntekijöiden osuus oli 45,23 prosenttia, mikä on suunnilleen saman verran kuin edellisvuonna.

Lähde: Keva

Henkilöstön vaihtuvuus

Vuonna 2023 vakituisiin palvelussuhteisiin palkattiin 17 henkilöä. Näistä palvelussuhteista 12 oli aiemmin määräaikaista. Viisi henkilöä palkattiin suoraan vakituiseen palvelussuhteeseen. Palvelussuhteita, jotka on muutettu vakituisesta palvelussuhteesta muuksi palvelussuhteeksi kunnan sisällä, ei huomioida uusina palkkaamisina.

Päättäneistä palvelussuhteista 12 päättyi työntekijän omasta pyynnöstä, 23 palvelussuhdetta päättyi TeeSe Botnialle siirtymisen vuoksi.

Henkilöstön vaihtuvuus 2023	Määrä
Alkaneita palvelussuhteita	17
Päättäneitä palvelussuhteita	43

Eläköitymiset ja eläköitymisennusteet

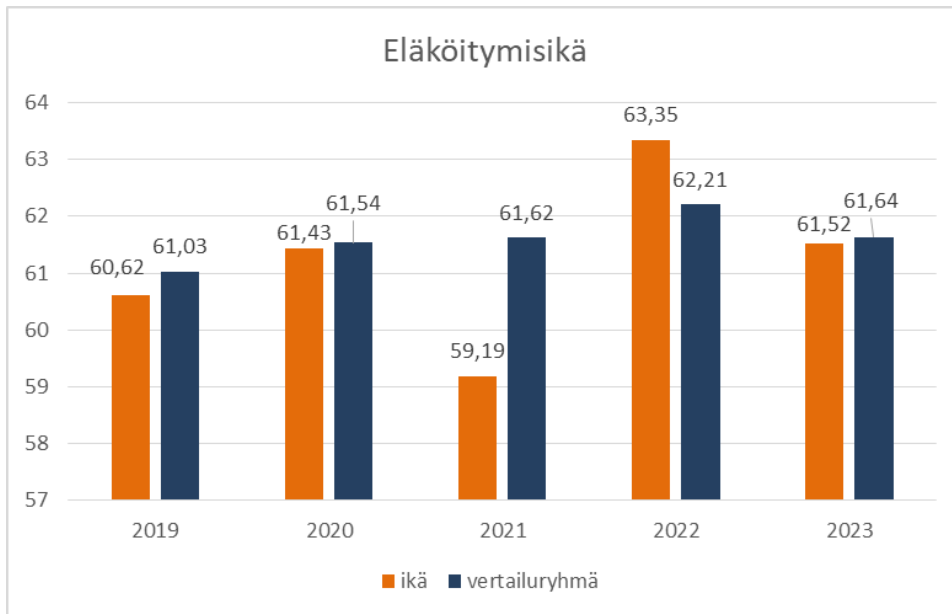
Enää ei ole varsinaista vanhuuseläkeikää, vaan jokaisella ikäluokalla on oma eläkeikänsä. Vuonna 1959 syntyneiden alin eläkeikä on 64 vuotta 3 kuukautta. Sen jälkeen eläkeikä nousee kolmella kuukaudella jokaista ikävuotta kohden vuonna 1961 syntyneihin saakka. Vuosina 1962–1964 syntyneiden alin eläkeikä on 65 vuotta. Vuonna 1965 ja sen jälkeen syntyneillä ei ole vahvistettua eläkeikää.

Vuoden aikana vanhuuseläkkeelle jäi kahdeksan henkilöä eli kaksi henkilöä enemmän kuin vuonna 2022. Keskimääräinen vanhuuseläkkeelle jäämisikä kunnassa oli 65 vuotta eli 0,86 vuotta enemmän kuin vuonna 2022. Keskimääräinen eläkeikä nousee asteittain alimman eläkeiän noustessa. Keskimääräinen eläkeikä, joka kattaa myös työkyvyttömyys- ja osatyökyvyttömyyseläkkeen, oli 61,52 vuotta vuonna 2023 eli 1,83 vuotta vähemmän kuin vuonna 2022.

Kunnan eläkeikään vaikuttavia tekijöitä ovat mahdollisten työkyvyttömyyseläkkeiden ja osittaisten vanhuuseläkkeiden vaikutukset. Niitä työntekijöitä, joille on vuoden aikana myönnetty

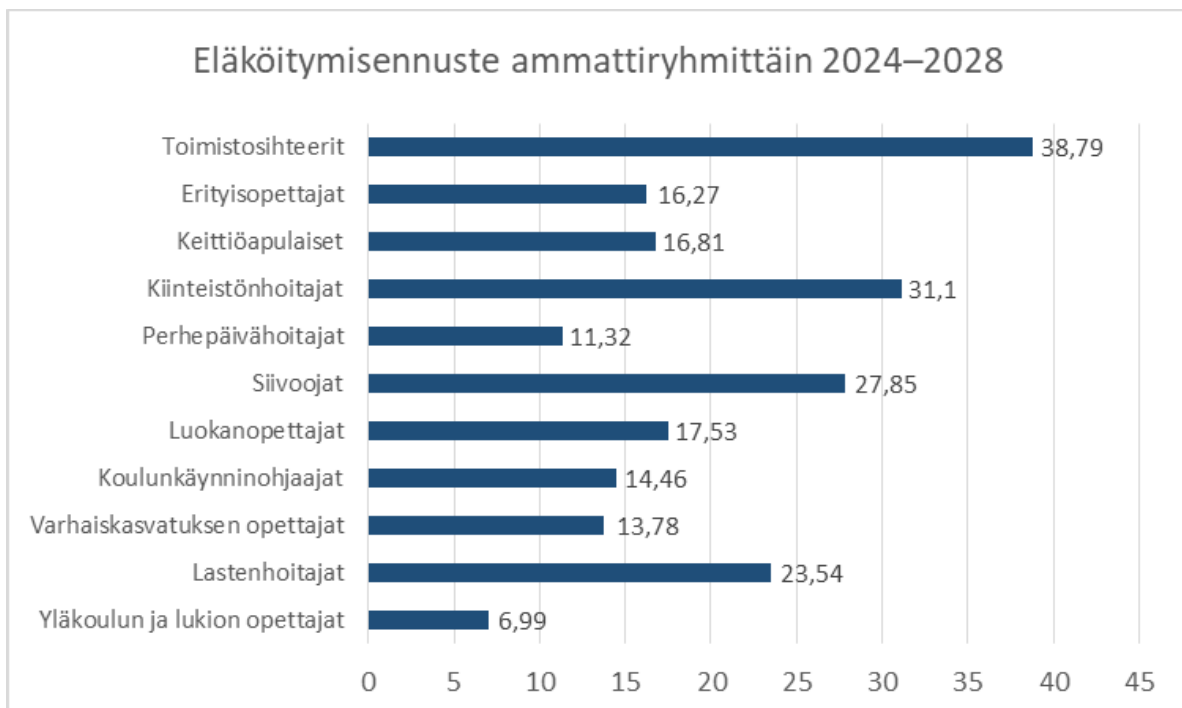
työkyvyttömyyseläke tai osatyökyvyttömyyseläke, ei raportoida henkilöstöraportissa erikseen tietosuojasyistä.

Jäljempänä oleva kaavio osoittaa keskimääräisen eläköitymisiän kaikkien eläkelajien osalta vuodesta 2019 alkaen. Vertailuryhmänä ovat muut keskisuuret, Kevan jäsenyhteisöinä olevat kaupungit.

Kevan viimeisimmän ennusteen mukaan 57 henkilöä jäisi vanhuuseläkkeelle Maalahden kunnassa vuosien 2024–2028 aikana. Ennuste kattaa myös osittain varhennetulle vanhuuseläkkeelle jäävät.

Eläköitymisennuste ammattiryhmittäin osoittaa, että suurin osa vuosina 2024–2028 kunnassa eläkkeelle jäävistä ovat toimistosihteereitä, kiinteistöhoitajia ja siivoojia.

TYÖTERVEYS JA -KYKY

Työkykyjohtamisen tavoitteena on, että henkilöstö voi hyvin ja onnistuu työssään. Tulokset ja tuottavuus ovat yhteydessä työhyvinvointiin. Hyvinvointiin panostaminen on strateginen päätös, jossa sisältö, tavoitteet, resurssit ja seuranta muodostavat perustan toimintakulttuurille, joka vuorostaan on riippuvainen johdon, päälliköiden, työsuojelun ja työntekijöiden tuesta.

Terveysperusteiset poissaolot

1 Sairauspoissaolot

Kunnan henkilöstön sairauspoissaolopäivien kokonaismäärä vuonna 2023 oli 4 900.

Kunnan sairauspoissaoloja koskevaksi tavoitteeksi vahvistettiin vuoden 2023 talousarvio-prosessin yhteydessä 15 päivää/henkilö/vuosi. Toteuma oli vuonna 2023 matalampi, 14,6 päivää henkilöä kohden, mikä on lähes viisi päivää vähemmän kuin vuonna 2022. Työterveyslaitoksen Kunta-10-tutkimuksen mukaan sairauspoissaolojen määrä oli vuonna 2022 kunta-alalla keskimäärin 20,7 päivää henkilöä kohden. Kunta-10-tutkimuksen vuoden 2023 tulokset eivät ole vielä saatavilla.

Sairauspoissaolopäivät/työntekijä	2019	2020	2021	2022	2023
	17,1	18	17,7	19,4	14,6

Eniten henkilöstöä on sivistystoimella eli koulutoimella ja varhaiskasvatuksessa, minkä vuoksi kyseisellä toimialalla oli määrällisesti eniten poissaolopäiviä. Eniten poissaoloja henkilöä kohden oli varhaiskasvatuksella, jonka henkilöstöllä oli vuonna 2023 poissaoloja lähes 19 kalenteripäivää henkilöä kohden.

Sairauspoissaolot vastuualueittain	Päiviä 2022	Päiviä 2023	Kalenteripäiviä / henkilö 2022	Kalenteripäiviä / henkilö 2023
Hallinto	168	68	8,59	3,09
Varhaiskasvatus, sis. iltapäivätoiminnan	2 376	1 878	28,63	18,96
Koulutoimi	1 920	2 035	16	14,96
Muu sivistys	258	74	16,13	4,93
Tekninen toimi, sis. vesilaitoksen	1 912	845	33,54	15,37
Yhteensä	6 634	4 900		

Pituudeltaan sairauspoissaolot sijoittuivat yleensä alle neljän päivän sairauspoissaolojen ryhmään. Tämän ryhmän osuus kasvoi merkittävästi vuodesta 2022, jolloin sen osuus oli vajaat 20 prosenttia.

Sairauspoissaolot	Poissaoloja	Prosenttiosuus	Prosenttiosuus
	2023	2023	2022
Alle 4 päivää	266	65,52 %	19,57 %
4–29	117	28,82 %	66,76 %
30–60	18	4,43 %	8,04 %
61–89	5	1,23 %	2,68 %
90–180	0	0,00 %	2,41 %
Yli 180 päivää	0	0,00 %	0,54 %
	406	100,00 %	100,00 %

Sairauslomasijaisten kustannukset vuonna 2023 olivat 216 854 euroa, mikä on 30 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2022.

Sairauslomasijaisten palkat (euroa)	2020	2021	2022	2023
	386 635	408 295	308 884	216 854

Kansaneläkelaitoksen maksaman sairauspäivärahan kokonaismäärä vuonna 2023 oli 144 001 euroa.

2 Työtapaturmat

Työtapaturma on äkillinen ja odottamaton työntekijän loukkaantumiseen johtava tapahtuma työssä. Jotta tapaturmaa voidaan pitää työtapaturmana, sen on pitänyt sattua omaan työpaikkaan kuuluvalla alueella, matkalla kotoa työhön tai päinvastoin tai työnantajan määräämän työ- tai asiointimatkan aikana.

Maalahden kunnan vakuutusyhtiönä toimii OP Vakuutus.

Vakuutusyhtiön tietojen mukaan vuonna 2023 rekisteröitiin 14 tapaturmaa, ja näiden korvaukset olivat 361 euroa.

Työsuojelu ja työympäristö

Työnantaja vastaa työympäristön turvallisuudesta. Työsuojelun tehtävänä on työskennellä ennalta ehkäisevästi työntekijöiden hyvinvoinnin ja hyvän työkyvyn hyväksi sekä varmistaa turvalliset olosuhteet työpaikalla.

3 Työsuojelu

Vuonna 2023 työsuojelutoimikunta piti kolme kokousta. Käsittelyssä oli muun muassa uusi päihdeohjelma. Työ riskien kartoittamisjärjestelmän parissa on jatkuvaa, ja sitä seurataan vuosittain.

Vuoden aikana on saatu kahdeksan läheltä piti -ilmoitusta.

4 Työympäristö

Toimivalla työyhteisöllä, mahdollisuudella vaikuttaa omaan työhön ja hyvällä työnjohdolla on suuri merkitys henkilöstön työmotivaatiolle ja hyvinvoinnille. Kunnassa edistetään yhteistyötä kehityskeskustelujen sekä osasto- ja yksikkökokousten kautta. Jokaisella yksiköllä on omat kokousrutiininsa ja aikataulunsa.

5 Kehityskeskustelut

Kunnan työntekijöillä tulee olla mahdollisuus osallistua kehityskeskusteluun vähintään kerran vuodessa. Kehityskeskustelut ovat tärkeä työkalu, kun kuullaan henkilöstöä työtilannetta, toimintaa ja hyvinvointia koskevissa asioissa. Kehityskeskustelussa työntekijä saa mahdollisuuden jakaa ajatuksiaan yhteishengestä, osaamisen kehittämisestä, työtehtävistä ja suhteesta muihin työntekijöihin ja esihenkilöön. Esihenkilölle kehityskeskustelu on tilaisuus vaikuttaa työntekijän työsuorituksen parantamiseen ja yhdessä keskustella saavutetuista tavoitteista ja tulevista priorisoinneista. Kehityskeskusteluja pidetään vähintään kuusi kuukautta palvelussuhteessa olleiden työntekijöiden kanssa.

Vuonna 2023 pidettiin 228 kehityskeskustelua. Pidettyjen kehityskeskustelujen osuus oli 78 prosenttia kaikista mahdollisista kehityskeskusteluista. Osuus on 55 prosenttia suurempi kuin vuonna 2022.

Kehityskeskustelujen seuranta	2020	2021	2022	2023	Prosentti 2023
Hallinto	10	11	15	7	50
Tekninen toimi	0	8	10	21	78
Lukio	16	9	8	16	100
Yläkoulu	13	22	30	44	100
Petalax skola	1	9	7	7	88
Yttermalax skola	5	0	6	20	60
Övermalax skola	0	15	0	22	85
Suomenkielinen koulu	0	3	0	2	100
Bergö skola	0	0	0	6	60
Kansalaisopisto	2	1	1	1	100
Knattebon päiväkotii/Bergön päiväkotii/Yttermalax förskola	19	28	27	33	100
Solhagenin päiväkotii/Päiväkotii Smultronstället/esiopetus/iltapäivät.	0	26	10	20	60
Aamu- ja iltapäivät./perhepäivähoito	0	0	17	8	80
Vapaa-aika	2	0	0	0	0
Sivistys, hallinto sis. varhaiskasvatuksen ja rehtorit	7	0	18	17	100
Maalahden Vesi				4	80
Yhteensä	75	132	149	228	78

6 Hyvinvointikysely

Maalahden henkilöstön hyvinvointia koskeva kysely toteutettiin 20.11.–20.12.2023 henkilöstön hyvinvoinnin seuraamiseksi. Kyseessä on Kevan verkossa tehtävä työhyvinvointikysely, joka on toteutettu myös kolmena aiempaan vuonna, vuosina 2019, 2020 ja 2022. Vaikka

tulokset ovat parantuneet jonkin verran, työntekijät kokevat edelleen, ettei heillä ole riittävästi aikaa tehdä työtään. Lisäksi tulokset osoittavat, että työntekijöiden kyky kohdata muutoksia omassa työssä on keskimääräistä huonompi. Myönteistä on, että 87 prosenttia työntekijöistä suosittelisi kuntaa työpaikkana.

7 Työhyvinvoinnin tuki

Työnantajalla on erilaisia mahdollisuuksia tukea henkilöstön terveyttä ja hyvinvointia. Työterveyshuolto ja aktiivista tukea koskeva yhteistyö ovat tärkeitä, kuten myös mahdollisuus erilaisiin vapaisiin sekä liikuntaa, kulttuuria ja hyvinvointia koskevat henkilöstöedut.

8 Työterveyshuolto

Työterveyshuollon ensisijainen tehtävä on ennalta ehkäisevä toiminta. Tätä toteutetaan tekemällä työpaikkakäyntejä työympäristön kehittämiseksi ja turvaamiseksi. Lisäksi tehdään työn asettamien vaatimusten perusteella suunniteltuja terveystarkastuksia, annetaan tietoa, neuvoja ja ohjeita muutos- ja konfliktitilanteissa, ehkäistään päihteiden käyttöä, kehitetään ensiapuvalmiuksia sekä tarjotaan työkykyä ylläpitävää ja parantavaa toimintaa.

Maalahden kunnan työterveyshuollosta huolehtii TT Botnia Oy, jolla on vastaanotot Vaasassa ja Maalahdessa. Kunnan työterveyshuollon toimintasuunnitelma on voimassa vuodet 2023–2027 ja tarkistetaan vuosittain.

Työterveyshuollon nettokustannukset olivat 65 779 euroa vuonna 2023. Nettokustannukset olivat noin 201 euroa työntekijää kohden, mikä on noin 34 prosenttia enemmän kuin vuonna 2022.

9 Aktiivinen tuki

Kunnalla on toimintasuunnitelma sairauspoissaolojen tukea ja seuranta varten. Toimintasuunnitelmassa on vahvistettu kunnan sairauspoissaolorutiinit ja selvitetty työterveyshuollon kanssa tehtävää yhteistyötä.

Kunnalla on myös toimintasuunnitelma häirintää ja epäasiallista kohtelua varten sekä päihdeohjelma. Ne sisältävät henkilöstölle ja esihenkilöille suunnattuja työkykyä ja hyvinvointia koskevia ohjeita.

10 Muut poissaolot

Kunnassa on vuosien aikana suhtauduttu myönteisesti erilaisiin vapaisiin silloin, kun ne ovat olleet toiminnan kannalta mahdollisia. Sekä määräaikaista että toistaiseksi voimassa olevaa osa-aikatyötä on myönnetty. Erilaisia harkinnanvaraisia vapaita myönnetään, kun se on toiminnan kannalta mahdollista. Vapaat myönnetään vuodeksi kerrallaan.

Työkyvyn tueksi myönnetään myös palkallisia kuntoutusjaksoja sillä edellytyksellä, että Kansaneläkelaitos tukee niitä.

Muut poissaolot	Henkilöitä	Päiviä 2023	Päiviä 2022
Kuntoutus	15	102	65
Perhevapaat	16	2 813	3 072
Hoitovapaat	68	382	551
Opintovapaat	1	44	338
Työ- ja virkavapaat	100	1 208	2 063
Vuorotteluvapaat	1	152	146

11 Hyvinvointiedut

Maalahden kunta tarjoaa työntekijöilleen edun, jonka voi käyttää erilaisiin hyvinvointipalveluihin. Liikuntaan, kulttuuriin ja hyvinvointiin käytettävä ePassi-etu otettiin käyttöön vuonna 2022. Vuonna 2023 edun arvo oli 70 euroa. Vuoden aikana etua käytti runsaat 82 prosenttia kunnan työntekijöistä eli suunnilleen yhtä moni kuin edeltävänä vuonna.

ePassin ja 10 käytetyimmän palveluntarjoajan tilastojen mukaan etua käytettiin eniten liikuntaan. Kulttuurin ja hyvinvoinnin osalta etu jakautui melko tasaisesti.

ePassi	2023
Liikunta	22,00 %
Kulttuuri	17,60 %
Hyvinvointi	15,70 %

ePassiin ei ole sisällynyt lounasetua. Maalahden kunnalla on sopimus lounaan hinnan subventoinnista kunnan lounasravintoloiden kanssa. Vuonna 2023 subventointi oli 1,20 euroa ateriala kohden.

12 Henkilöstön koulutus

Henkilöstön osaamisen ja ammattitaidon ylläpitäminen ja lisääminen parantaa henkilöstön työhyvinvointia ja työn tuottavuutta. Koko kunnalle tehdään vuosittain koulutussuunnitelma, jossa vahvistetaan henkilöstön täydennyskoulutuksen tavoitteet.

Koulutustunteja/työntekijä	2020	2021	2022	2023
	9,08	10,96	11,41	12,14

Koulutussuunnitelma on myös Työllisyysrahaston koulutuskorvauksen hakemisen perusta. Koulutuskorvauksen suuruus on 10 prosenttia koulutuskorvauksen perusteena olevista palkkakustannuksista. Koska korvausta maksetaan vain kolmesta päivästä henkilöä kohden ja yhden koulutuspäivän tulee kestää vähintään kuusi tuntia, Työllisyysrahastolle ilmoitettavien koulutuspäivien määrä on merkittävästi pienempi kuin koulutuspäivien todellinen määrä.

Työllisyysrahastosta haettiin vuonna 2023 korvausta yhteensä 314 koulutuspäivästä.

Vuosi	Ilmoitetut koulutuspäivät				Yhteensä	
	0 pv	1 pv	2 pv	3 pv	Päiviä	Henkilöitä
2020	149	83	50	59	360	341
2021	143	61	82	97	516	383
2022	77	48	48	58	318	231
2023	63	96	33	52	314	248

TYÖVOIMAKUSTANNUKSET

Palkat

Palkkojen kokonaiskustannukset ja henkilösivukulut olivat 13,9 miljoonaa euroa. Palkkasummaan sisältyvät myös yö-, ilta- ja viikonloppulisät. Työvoimakustannukset olivat suunnilleen samat kuin vuonna 2022. Yksi syy sille, että kustannukset eivät ole kasvaneet kovin paljon vuoden aikana tehdyistä palkantarkistuksista huolimatta, on henkilöstön siirtyminen TeeSe Botnialle helmikuussa 2023.

Palkkakustannukset milj. euroa	2022	2023
	13 886 093	13 906 122

Työllistäminen

Vuoden aikana kunnan eri yksiköissä työllistettiin 6 henkilöä palkkatuella. Kunta sai vuonna 2023 yhteensä 16 588 euroa palkkatukea.

Kuntarekry

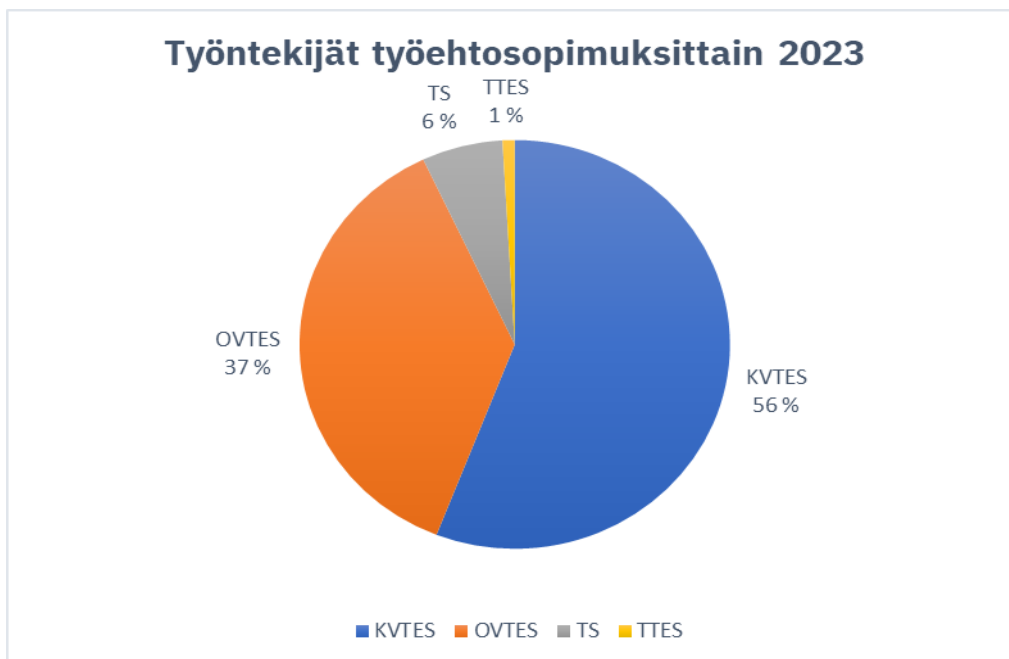
Maalahden kunta hallinnoi rekrytointejaan Kuntarekry-verkkopalvelun kautta. Palvelun koetaan toimivan hyvin, ja hakemukset ovat yhdenmukaisia. Palveluntarjoaja järjestää jatkuvasti täydennyskoulutusta palvelun käytössä.

Kunta ilmoitti vuoden 2023 aikana 65 vapaasta työpaikasta Kuntarekryssä. Palvelun kautta saatiin 363 hakemusta, joista 57 johti palkkaamiseen.

Työehtosopimukset ja keskitulo

Kunnassa sovellettavat työehtosopimukset ovat kunta-alan yleinen virka- ja työehtosopimus (KVTES), kunta-alan opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimus (OVTES), kunta-alan teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimus (TS) sekä kunta-alan tuntipalkkaisen henkilöstön työehtosopimus (TTES). Jäljempänä oleva kaavio osoittaa työntekijöiden osuuden eri työehtosopimuksissa.

Kunta-alan virka- ja työehtosopimusten uusi sopimuskausi tuli voimaan 1.5.2022 ja on voimassa 30.4.2025 saakka. Uusien sopimusten arvioidaan lisäävän työvoimakustannuksia kolmivuotisen kauden aikana keskimäärin 8,79 prosenttia. Vuoden 2022 sopimusneuvotteluihin kuului myös niin sanottu perälautatarkastelu, jonka taustalla on tiettyjen yksityisten toimialojen muodostama yleinen palkankorotuslinja. Jos teknologiateollisuuden, kemian-teollisuuden ja kuljetusalan palkankorotukset nousevat kunta-alaa enemmän, se aiheuttaa palkankorotuksia myös kunta-alalla.

1.6.2023 tehdyt palkankorotukset sisälsivät yleisen 2,2 prosentin palkankorotuksen (OVTES 2,02 %) sekä yhteensä 1,2 prosentin suuruisen keskitetyn järjestelyerän. Lisäksi kaikille työntekijöille maksettiin 467 euron kertakorvaus ja varhaiskasvatuksen työntekijöille sen lisäksi 120 euroa (OVTES 150 euroa).

Kevan tilastojen mukaan vuonna 2023 keskipalkka oli 20 079 euroa, mikä on 1 088 euroa enemmän kuin vuonna 2022.